

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Driftsstyret
Møtestad: Voldsfjorden, Volda rådhus
Dato: 01.06.2016
Tid: 12:00

Medlemar som er ugilde i ei sak vert bedne om å gje melding, slik at varamedlemar kan bli kalla inn. Jf. § 8, 3. ledd i forvaltningslova.

Vi ber om at forfall vert meldt til servicekontoret/utvalssekretær på telefon 700 58 700.

Varamedlemar får saksdokumenta førebels berre til orientering. Dei får særskilt melding når dei skal møte.

B- saker er underlagt teieplikt og er unnatekne offentleg innsyn.

Møtet er ope for publikum, med unnatak når b-saker vert handsama. Saksdokumenta er lagt ut til gjennomsyn på servicekontoret og på folkebiblioteket til møtet vert halde.

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 27/16	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 28/16	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
PS 29/16	Framlegg til tiltak for å betre resultata i basisfaga norsk, matematikk og engelsk på ungdomsskulesteget
PS 30/16	Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016
PS 31/16	Skjenkeløyve til Austefjordhelg - laurdagsdans 11.06.-12.06.16
PS 32/16	Alkoholpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2016-2020
PS 33/16	Arbeid med utarbeiding av oppvekstplan
	Orienteringssaker
OS 16/16	FAU Mork skule - spørsmål vedk. inneklima og plassmangel
OS 17/16	Austefjord skule - søknader om skulebyte
OS 18/16	Protokoll Volda ungdomsråd 18.05.16

PS 27/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 28/16 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Vibeke Berge

Arkivsak nr.: 2016/845

Arkivkode: A20

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

29/16

Driftsstyret

01.06.2016

Kommunestyret

FRAMLEGG TIL TILTAK FOR Å BETRE RESULTATA I BASISFAGA NORSK, MATEMATIKK OG ENGELSK PÅ UNGDOMSSKULESTEGET

Administrasjonen si tilråding:

Framlegg til tiltak for å betre resultatata i norsk, matematikk og engelsk på ungdomsskulesteget vert teken til vitende.

Vedleggsliste:

Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016

Samandrag av saka:

I behandlinga av årsbudsjett 2016, PS 152/15, gjorde kommunestyret i punkt 38 slikt vedtak:

«Administrasjonen skal innan 1.6.2016 legge fram ei sak med framlegg til tiltak for å betre resultatata i basisfaga, norsk, matematikk og engelsk på ungdomsskuletrinnet.»

Saksopplysningar:

Grunnskulepoenga og eksamensresultata i Voldaskulen har i mange år baketter vore betre enn både fylkes- og landsnittet (sjå vedlegg s. 13) og det har dermed ikkje hatt høg prioritet for skuleadministrasjonen å betre desse resultatata spesielt. Derimot har der vore ein tendens til dårlegare resultat på nasjonale prøver på barnesteget enn Voldaskulen sine målsetningar har vore. Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016 går nærare inn på dette.

Dei tiltaka som vert sett inn på alle steg i Voldaskulen, skildra i kapittel 4 i Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016, er tenkt å styrke resultatata på alle steg, også ungdomssteget.

Voldaskulen har god fagkompetanse og erfarne faglærarar. Resultata frå Elevundersøkinga viser at utviklingspotensialet for Voldaskulen ligg i det som har med læringsleiing, vurdering og motivering å gjere. Sjølv om skulane i Volda ikkje er så annleis enn lands- og fylkessnittet på desse punkta (ungdomssteget scorar gjennomsnittleg litt betre enn nasjonalt snitt), ønskjer vi å score høgare. Elevane sin motivasjon, si forståing av og eigarskap til eiga læring er vesentleg for at vurderingsarbeidet i skulen skal fremje læring og utvikling. Saman med eit godt læringsmiljø med tilpassa opplæring og god læringsleiing er eit godt vurderingsarbeid nødvendige føresetnader for læring.

I tråd med dette er det svært ønskeleg at elevane i Voldaskulen gir enda høgare score på dei spørsmåla som har med meistringskjensle, faglege tilbakemeldingar, eigenvurdering og målforståing å gjere. Ved at skulane jobbar målretta og strukturert med dette, meiner vi at dei faglege resultata vil verte enda betre.

Nedanfor er nokre av dei spørsmåla elevane har svara på, der vi gjerne skulle hatt høgare score. Skalaen går frå 1 til 5 der høg verdi vil seie positivt resultat.

Spørsmål	Volda k 7. årssteg	Nasjonalt 7. årssteg	Volda k 10. årssteg	Nasjonalt 10. årssteg
Er de elevar med på å foreslå korleis de skal arbeide med faga?	3,3	3,4	3,1	2,9
Tenk på når du får arbeidsoppgåver på skulen som du skal gjere på eiga hand. Kor ofte klarer du oppgåvene aleine?	4,1	4,0	4,0	3,9
Tenk på når lærarane går gjennom og forklarar nytt stoff på skulen. Kor ofte forstår du det som lærarane gjennomgår og forklarar?	3,9	4,0	3,7	3,8
Lærarane hjelper meg slik at eg forstår det eg skal lære	4,7	4,5	4,0	4,0
Når eg har problem med å forstå arbeidsoppgåver på skulen, får eg god hjelp av lærarane	4,7	4,5	4,0	4,0
Får du vere med og foreslå kva det skal leggast vekt på når arbeidet ditt skal vurderast?	3,2	3,5	2,7	2,6
Får du vere med og vurdere skulearbeidet ditt?	3,1	3,5	3,2	2,5
Forklarer lærarane godt nok kva det leggast vekt på når skulearbeidet ditt vurderast?	4,0	4,3	3,8	3,8
Forklarer lærarane kva som er måla i dei ulike faga slik at du forstår dei?	4,2	4,4	3,8	3,8
Fortel lærarane deg kva som er bra med arbeidet du gjer?	3,9	4,2	3,8	3,6
Kor ofte får du tilbakemeldingar frå lærarane som du kan bruke til å bli betre i faga?	3,6	3,8	3,4	3,1
Eg får hjelp av lærarane til å tenke gjennom korleis eg utviklar meg i faget.	3,6	3,9	3,3	3,1
Snakkar lærarane med deg om kva du bør gjere for å bli betre i faga?	3,9	4,0	3,6	3,5

På bakgrunn av dette skal Voldaskulen ha følgende satsingsområde i tida framover:

- Læringsleiing
- Vurdering for læring
- Tidleg innsats
- Tilpassa opplæring
- Heilskapleg arbeid med læringsmiljøet.

Alle desse tema heng saman og handlar om det som er overskrifta for utviklingsarbeidet *Ungdomssteg i utvikling*; motivasjon og meistring. Sjå meir om satsingane i kapittel 4 vedlegget og om denne satsinga spesielt s 25-26.

Ved å jobbe etter aksjonsmodellen frå *Ungdomssteg i utvikling* med alle desse satsingsområda vil ein betre kvaliteten på undervisninga på alle steg og på ungdomssteget spesielt, og slik også betre resultatane i norsk, matematikk og engelsk.

Vurdering og konklusjon:

Tilrådinga bør vedtakast.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen.

Økonomiske konsekvensar:

Ingen.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen.

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Volda kommune
Opplæring og oppvekst

TILSTANDSRAPPORT VOLDASKULEN 2015-2016

Innhald

1 Innleiing	2
2 Voldaskulen 2015-2016 i tal	2
2.1 Elevtal i kommunen sine grunnskular	2
2.2 Prognose for elevtal i 1. klasse	4
2.3 Talet på elevar, skular, lærarar og lærarårsverk	4
2.4 Utgifter til grunnskuledrift	4
2.5 Overgang til vidaregåande opplæring	4
2.6 Gjennomføring vidaregåande skule	5
3 Læringsresultat	5
3.1 Kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver	6
3.2 Nasjonale prøver	7
3.2.1 Nasjonale prøver i lesing	8
3.2.2 Nasjonale prøver i engelsk	9
3.2.3 Nasjonale prøver i rekning	11
3.3 Grunnskulepoeng 2015	13
3.4 Eksamen 2015	13
3.5 Elevundersøkinga 2015	14
3.5.1 Resultat 7. årssteg	15
3.5.2 Resultat 10. årssteg	16
3.5.3 Skulane sine kommentarar til eigne resultat i elevundersøkinga	18
4 Tiltak for å betre læringsresultata i Voldaskulen	25
4.1 Ungdomssteg i utvikling – motivasjon og meistring	25
4.2 Vurdering for læring	26
4.3 Tidleg innsats	27
4.4 Tilpassa opplæring	27
4.5 Spesialundervisning	28
4.5.1 Elevar i grunnskulen som får spesialundervisning – i prosent	28
4.5.2 Timar til spesialundervisning av lærartimar totalt – i prosent	29
4.6 Heilskapleg arbeid med læringsmiljøet	29
4.7 Tiltak på tvers av satsingsområda	31

1 Innleiing

Målet med denne rapporten er å gje kommunestyret som skuleeigar og andre betre forståing for, innsikt i og oversikt over sentrale område i det arbeidet som går føre seg i Voldaskulen.

Jf. opplæringslova § 13-10, skal skuleeigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I St.meld. nr 31 2007-2008 *Kvalitet i skolen* punkt 4.5.3 *Krav til årlig tilstandsrapport* heiter det innleiingsvis:

«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte.»

Tilstandsrapporten skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, og han skal vere eit sentralt element i høve det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg kan rapporten verte utvida med fagområde som skuleeigar meiner er formålstenleg ut i frå lokale behov. Rapporten skal handsamast av skuleeigar, dvs kommunestyret. Rapporten bygger på opplysningar frå www.skoleporten.no, og andre faktaopplysningar.

Vi gjer merksam på at det vert nemnd lite tiltak i gjennomgangen av resultatata på dei nasjonale prøvene og Elevundersøkinga då vi har valt å lage eit eige kapittel om tiltak.

2 Voldaskulen 2015-2016 i tal

2.1 Elevtal i kommunen sine grunnskular

Austefjord skule 	Tal elevar pr 01.10.15: 34 elevar 1. kl: 2 (1 frå Ørsta kommune) 2. kl: 2 3. kl: 4 4. kl: 3 (2 frå Ørsta kommune) 5. kl: 1 6. kl: 6 (1 frå Ørsta kommune) 7. kl: 2 8. kl: 1 (1 frå Ørsta kommune) 9. kl: 4 10. kl: 9 (1 frå Ørsta kommune)
Bratteberg skule 	Tal elevar pr 01.10.15: 209 elevar 1. kl: 22 2. kl: 25 3. kl: 26 4. kl: 20 5. kl: 40 6. kl: 37 7. kl: 39

<p>Dalsfjord skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 54 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 4</td> <td>6. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 4</td> <td>7. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 4</td> <td>8. kl: 6</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 8</td> <td>9. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>5. kl: 10</td> <td>10. kl: 3</td> </tr> </table>	1. kl: 4	6. kl: 5	2. kl: 4	7. kl: 5	3. kl: 4	8. kl: 6	4. kl: 8	9. kl: 5	5. kl: 10	10. kl: 3
1. kl: 4	6. kl: 5										
2. kl: 4	7. kl: 5										
3. kl: 4	8. kl: 6										
4. kl: 8	9. kl: 5										
5. kl: 10	10. kl: 3										
<p>Folkestad skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 72 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 5</td> <td>6. kl: 8</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 9</td> <td>7. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 4</td> <td>8. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 5</td> <td>9. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>5. kl: 5</td> <td>10. kl: 13</td> </tr> </table>	1. kl: 5	6. kl: 8	2. kl: 9	7. kl: 5	3. kl: 4	8. kl: 9	4. kl: 5	9. kl: 9	5. kl: 5	10. kl: 13
1. kl: 5	6. kl: 8										
2. kl: 9	7. kl: 5										
3. kl: 4	8. kl: 9										
4. kl: 5	9. kl: 9										
5. kl: 5	10. kl: 13										
<p>Mork skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 74 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 14</td> <td>5. kl: 6</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 11</td> <td>6. kl: 12</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 14</td> <td>7. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 8</td> <td></td> </tr> </table>	1. kl: 14	5. kl: 6	2. kl: 11	6. kl: 12	3. kl: 14	7. kl: 9	4. kl: 8			
1. kl: 14	5. kl: 6										
2. kl: 11	6. kl: 12										
3. kl: 14	7. kl: 9										
4. kl: 8											
<p>Vikebygda skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 66 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 18</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 15</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 14</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 19</td> </tr> </table>	1. kl: 18	2. kl: 15	3. kl: 14	4. kl: 19						
1. kl: 18											
2. kl: 15											
3. kl: 14											
4. kl: 19											
<p>Volda ungdomsskule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 269 elevar</p> <table> <tr> <td>8. kl: 81</td> </tr> <tr> <td>9. kl: 103</td> </tr> <tr> <td>10. kl: 85</td> </tr> </table>	8. kl: 81	9. kl: 103	10. kl: 85							
8. kl: 81											
9. kl: 103											
10. kl: 85											
<p>Øyra skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 350 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 39</td> <td>5. kl: 47</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 56</td> <td>6. kl: 49</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 46</td> <td>7. kl: 54</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 49</td> <td></td> </tr> </table>	1. kl: 39	5. kl: 47	2. kl: 56	6. kl: 49	3. kl: 46	7. kl: 54	4. kl: 49			
1. kl: 39	5. kl: 47										
2. kl: 56	6. kl: 49										
3. kl: 46	7. kl: 54										
4. kl: 49											

Bjørkedal nærskule har 12 elevar heimehøyrande i Volda kommune.

Ulvestad barneskule har 15 elevar heimehøyrande i Volda kommune.

Møre barne- og ungdomsskule har 1 elev heimehøyrande i Volda kommune.

2.2 Prognose for elevtal i 1. klasse

Skule	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Mork	12	11	10	11	10	8
Øyra	46	79	69	75	60	68
Bratteberg	26					
Vikebygda	16					
Austefjord	3	0	4	3+2	1	2
Folkestad	5	4	2	6	3	6
Dalsfjord	6	2	1	5	4	4

Prognosane for Dalsfjord er usikre, sidan ein ikkje har oversikt over kor mange som vil velje privatskule.

2.3 Talet på elevar, skular, lærarar og lærarårsverk

	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Talet på elevar	1156	1126	1093	1113	1128
Talet på skular	9	9	8	8	8
Talet på kontaktlærarar	91	87	81	82	70
Talet på lærarar	143	142	128	133	133
Talet på lærarårsverk	121,5	124,1	113,8	116,2	114,3

Kjelde: GSI

2.4 Utgifter til grunnskuledrift

	2014			2015		
	Volda	Kommunegr11	Nasjonalt	Volda	Kommunegr11	Nasjonalt
Driftsutg pr elev (funksjon 202)	84347	87929	80841	85363	89282	82077
Innbu/utstyr pr elev	942	760	931	821	802	973
Undervisningsmateriell pr elev	1499	1586	1395	1616	1684	1428

Kjelde: KOSTRA

Samanlikna med kommunegruppe 11 har Volda kommune lågare utgifter til grunnskuledrift. Det er likevel store ulikskapar mellom elevane i kommunen. Utgifter pr. elev på dei minste skulane er vesentleg høgare enn på dei største skulane.

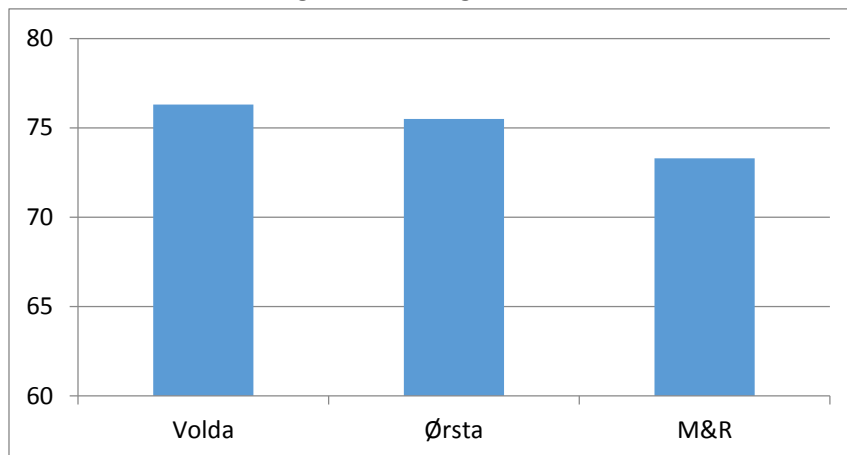
2.5 Overgang til vidaregåande opplæring

Elevar (16 år)som er registrert i vidaregåande opplæring same år som avslutta grunnskule	2012	2013	2014	2015
VOLDA	99,2	96,3	99,1	99
KOMMUNEGR 11	98,6	98,2	98,3	98,7
NASJONALT	97,8	97,9	98	98

Kjelde: GSI

2.6 Gjennomføring vidaregåande skule

Elevar som starta vidaregåande skule grunnkurs i 2009. Status etter fem år.

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune pr 10.09.2015

Samanlikna med Ørsta og snittet i fylket er det fleire elevar frå Volda som fullfører vidaregåande skule.

3 Læringsresultat

Ulike vurderingsformer har ulike formål som på kvar sin måte bidrar til at skulen, ut frå eit variert vurderingsgrunnlag, kan gjere nødvendige tilpassingar i opplæringa for den enkelte elev og på skulenivået. Dei ulike elementa i vurderingssystemet har som formål å dekke ulike behov for informasjon på forskjellige nivå. Samla opnar mangfaldet av vurderingsformer for å sjå samanhengar som gir meir informasjon om opplæringa enn ei enkelt vurderingsform kan bidra med aleine.

Undervegsvurdering i grunnskulen er all vurdering frå 1. steg og fram til sluttvurdering på 10. steg. Undervegsvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen og som grunnlag for tilpassa opplæring.

Sluttvurdering skal gi informasjon om eleven si måloppnåing ved avslutninga av opplæringa i faget.

Eit viktig prinsipp for all undervegsvurdering er at ho skal fremje læring og utvikling, og dessutan legge til rette for tilpassa opplæring. Dette kan ein lese meir om i punkt 4.2. Som ein del av undervegsvurderinga, til hjelp for skulen og lærarane til å drive den kontinuerlege vurderinga for læring, har Utdanningsdirektoratet utarbeidd kartleggingsmaterieil, karakter- og læringsstøttande prøver og nasjonale prøver.

Kartleggingsmaterieilet skal hjelpe å avdekke behov for individuell oppfølging og tilrettelegging på individ- og skulenivå. Karakter- og læringsstøttande prøver skal undersøke kva eleven kan innanfor sentrale område av faget, og ut frå denne dokumentasjonen bestemme kvar kreftene må settast inn for at eleven skal meistre faget betre. Resultata på kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver skal ikkje rapporterast til Utdanningsdirektoratet.

Nasjonale prøver skal kartlegge i kva grad elevane sine grunnleggande ferdigheiter er i samsvar med kompetansemåla i læreplanen. Dei gir informasjon til elevar, lærarar, føresette, skuleleiarar,

skuleeigarar, dei regionale myndigheitene og det nasjonale nivået som grunnlag for forbetnings- og utviklingsarbeid.

I Kunnskapsløftet er det definert fem ferdigheiter som utgjer grunnleggande føresetnader for læring og utvikling i skule, arbeid og samfunnsliv. Ferdigheitene er avgjerande reiskapar for læring og utvikling i alle fag i skulen og er derfor inkluderte i kompetansemåla i alle fag.

Dei grunnleggande ferdigheitene, slik dei er definerte i Kunnskapsløftet:

- å kunne skrive
- å kunne lese
- å kunne rekne
- munnlege ferdigheiter
- digitale ferdigheiter

I kvar læreplan for fag er det skildra korleis dei fem grunnleggande ferdigheitene skal bidra til å utvikle elevane sin kompetanse i faget, og korleis desse ferdigheitene er ein del av denne kompetansen.

Dei nasjonale prøvene skal kartlegge i kva grad elevane sine ferdigheiter er i samsvar med læreplanen sine mål for dei grunnleggande ferdigheitene rekning og lesing på norsk og engelsk, slik dei er integrert i kompetansemål for fag i LK06 etter 4. og 7. årstrinn.

Elevundersøkinga skal kartlegge elevane sine meiningar om forhold som er viktige for læring og trivsel i skulen. Undersøkinga er obligatorisk på 7. og 10. årssteg kvar haust. Elevane svarar på spørsmål om trivsel og læringsmiljø, men også om læring, motivasjon, støtte frå heimen, støtte frå lærarane. Undersøkinga gir lærarar og rektorar viktig informasjon som skal følgjast opp med rette tiltak for å gjere skulekvardagen betre.

Resultata frå Elevundersøkinga vert lagra og nyttast av skular, skuleeigarar og den statlege utdanningsadministrasjonen som ei hjelp til å analysere og utvikle læringsmiljøet.

3.1 Kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver

Voldaskulen gjennomfører årleg nasjonale lese- og reknekartleggingar på 2. og 3. årssteg. Desse prøvene er laga for å kunne identifisere elevar med særskilde utfordringar, slik at skulen tidleg kan setje inn eigna tiltak.

Skulane i Volda nyttar læringsstøttande prøver i matematikk for 5. - 7. årssteg og for 8. - 10. årssteg. Formålet med læringsstøttande prøver er å gi læraren grunnlag for læringsfremjande tilbakemeldingar til eleven på alle prestasjonsnivå. Ein tilrår også bruk av læringsstøttande prøver i lesing for 5.-7. årssteg.

I løpet av 2016 vil Utdanningsdirektoratet også legge ut læringsstøttande prøver i lesing og rekning på 6. årssteg, i digitale ferdigheiter på 8. årssteg og i skriving på 5.- 8. årssteg.

Nokre av skulane nyttar også karakterstøttande prøver i samfunnsfag og naturfag på ungdomssteget. Prøvene gir informasjon om kva elevene meistarar og kva dei må arbeide meir med. Prøvene kan brukast til å gi tilbakemeldingar undervegs og som grunnlag for tilpassa opplæring på individ- og gruppenivå. Prøvene kan danne grunnlag for diskusjonar i kollegiet for eventuelt å justere opplæringa undervegs. På 10. årssteg kan karakterstøttande prøver, saman med anna informasjon, danne grunnlag for standpunktvurdering i faget. Prøvene gir høve til å samanlikne gruppa sine resultat med nasjonalt nivå, og dei kan bidra til ei meir rettferdig standpunktvurdering.

VOKAL, som er eit nettbasert system, vert nytta til å samle og samanstille vurderingar og kartleggingar, slik at lærarane kan gje tilpassa undervisning og betre oppfølging av den einskilde eleven.

3.2 Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i kva grad skulen har klart å utvikle ferdigheitene til elevane i lesing og rekning og delar av faget engelsk.

Verdien av gjennomføringa av dei nasjonale prøvene er avhengig av i kor stor grad det fører til utvikling og læring hos eleven. Kva som vert gjort med resultatane er grunnleggande for å motivere til auka læring hos alle. På den enkelte skule skal resultatane først og fremst brukast til å tilpasse opplæringa. Det er utarbeidd rettleiingsmaterieill til lærarar som skildrar korleis dei kan følgje opp resultatane. Ved å analysere resultatane frå nasjonale prøver, får lærarane god informasjon om kva klassen og den enkelte eleven bør arbeide med for å få betre grunnleggande ferdigheiter. Dette gir læraren innspel til planlegging og gjennomføring av undervisning.

Resultatane frå dei nasjonale prøvene er i tillegg eit godt grunnlag i foreldresamarbeidet. Diskusjon rundt meistring og utfordringar er sentralt i utviklingssamtalar og anna foreldresamarbeid.

Frå 2014 er det mogleg å måle elevane sine resultat og utvikling over tid på dei nasjonale prøvene i engelsk og rekning. Dei nasjonale prøvene i lesing vert digitaliserte frå hausten 2016 og det vil då vere mogleg å samanlikne resultatane direkte mellom år og følgje den einskilde eleven sine resultat over tid også i lesing.

I løpet av hausthalvåret vert det gjennomført nasjonale prøver i lesing, rekning og engelsk på 5. og 8. årssteg, medan 9. årssteg gjennomfører nasjonale prøver i lesing og rekning.

Resultatane er offentleg tilgjengeleg på www.skoleporten.no. Unnataket er resultat for små elevgrupper.

Resultatane på 5. årssteg er delte inn i tre meistringsnivå. Elevar på nivå 1 har svake grunnleggande ferdigheiter, medan elevar på nivå 3 har gode grunnleggande ferdigheiter. På ungdomssteget er prøvene delte inn i fem meistringsnivå, der nivå 5 er høgast.

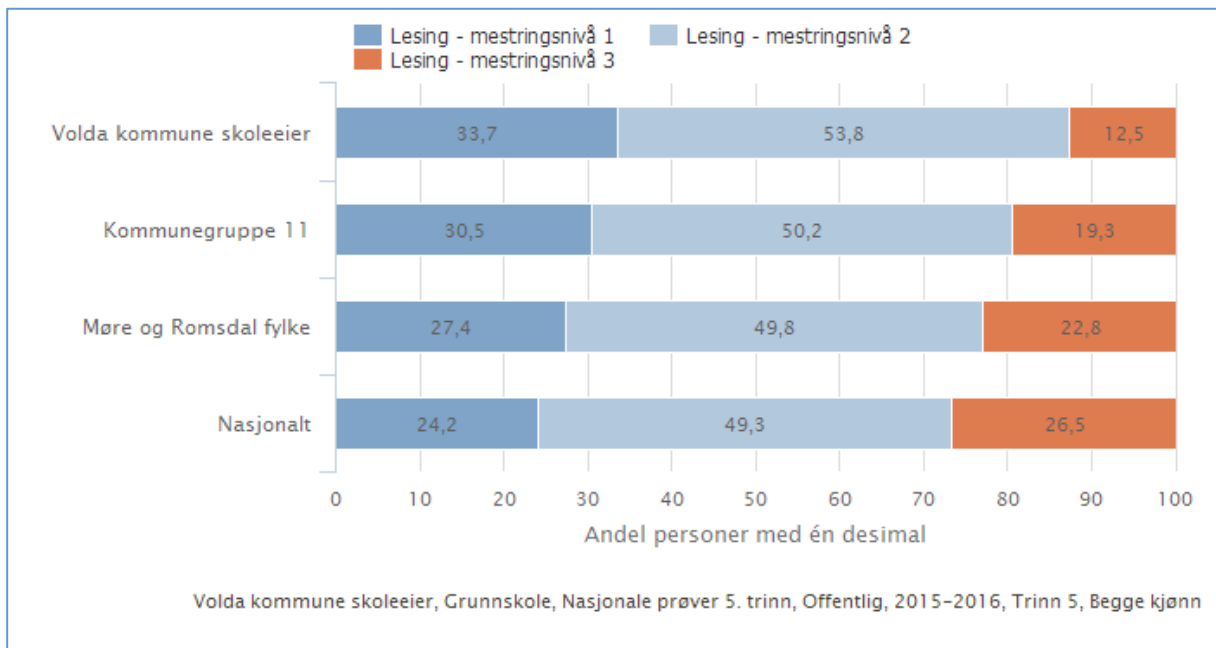
Vi har valt å ha eit eige kapittel om tiltak for å betre resultatane i Voldaskulen og seier derfor lite om tiltak i gjennomgangen av resultatane i dette kapitlet.

3.2.1 Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i lesing ikkje er ei prøve i norskfaget. Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt. Elevane viser at dei kan:

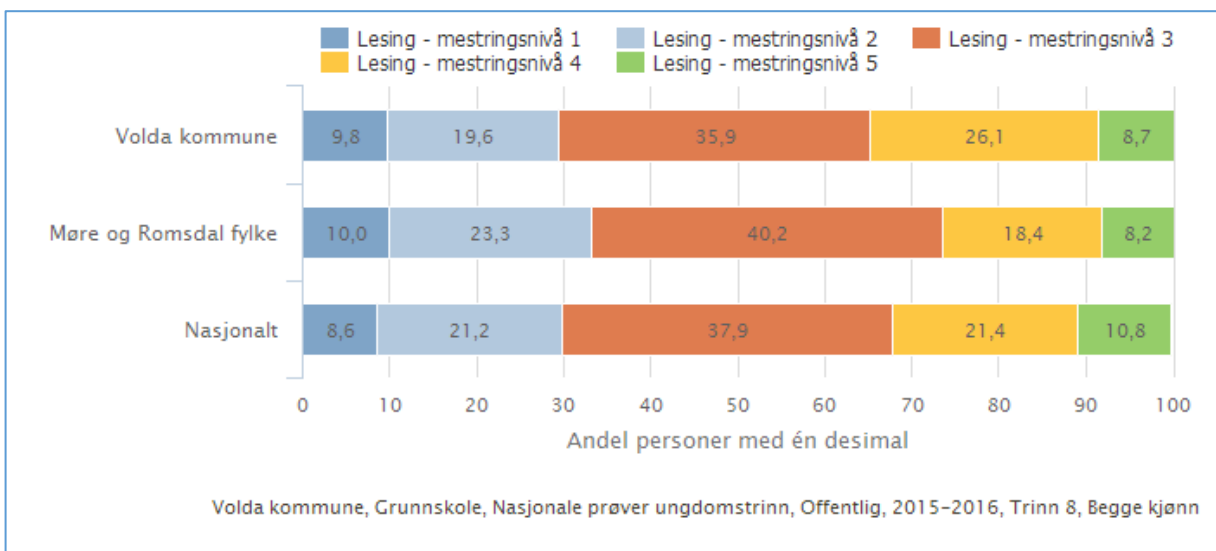
- finne informasjon
- forstå og tolke
- reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Resultat lesing 5. årssteg 2015

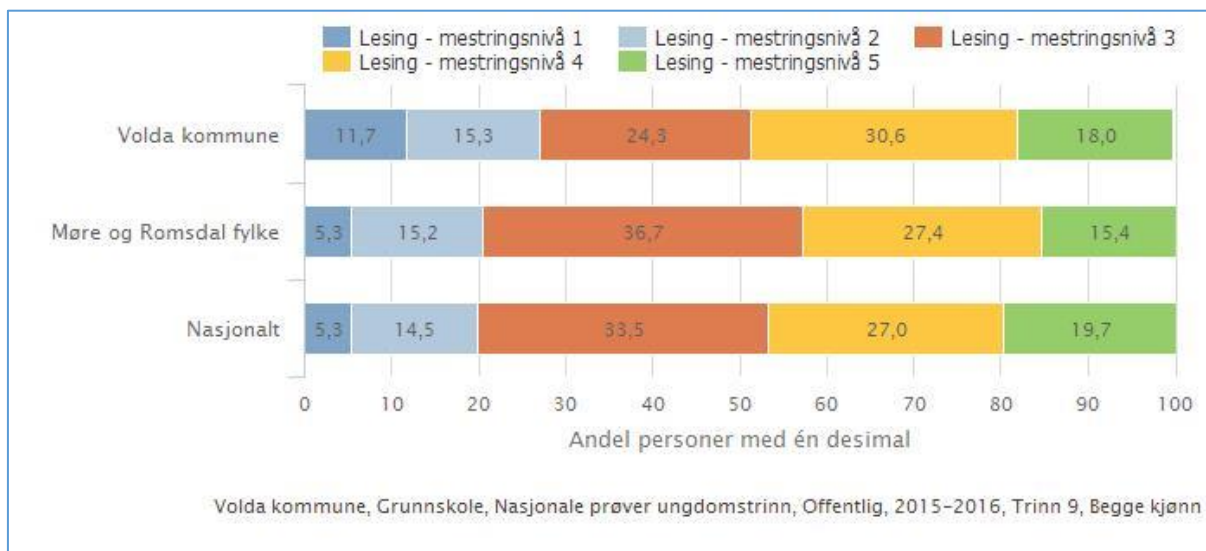
Vi er ikkje nøgde med resultatet i lesing på 5. årssteg. Det er altfor mange elevar som er på meistringsnivå 1, og for få som er på nivå 3. Ein kan lese meir om kva tiltak vi set inn i kapittel 4.

Resultat lesing 8. årssteg 2015

29,4 % av 8. klassingane i Volda er på dei to lavaste meistringsnivåa i lesing. Samanlikna med fylket kan vi vere fornøgde, men vi meiner likevel at nærare 30 % på dei to lågaste meistringsnivåa er for dårleg. Det er fleire av elevane våre på dei to høgste meistringsnivåa enn både på fylket og nasjonalt, noko vi kan vere stolte av.

Resultat lesing 9. årssteg 2015

Volda kommune har mange gode lesarar på 9. årssteg. Nesten halvparten av 9. klassingane er på dei to høgaste meistringsnivåa i lesing, og har som på 8. årssteg markert fleire «toppelevar» enn fylket og landet. Den same elevgruppa hadde i fjor 35,2 % på nivå 4 og 5, noko som viser ein tydeleg positiv framgang på eit år. Samstundes viser resultatet at ein ikkje kan vere nøgde med talet på elevar på dei lågaste meistringsnivåa.

3.2.2 Nasjonale prøver i engelsk

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggjande ferdigheitene som er integrerte i kompetansemål i læreplanane i alle fag i LK06. Prøvene tek utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag – engelsk.

Oppgåvene på 5. årssteg er knytte til desse ferdigheitene:

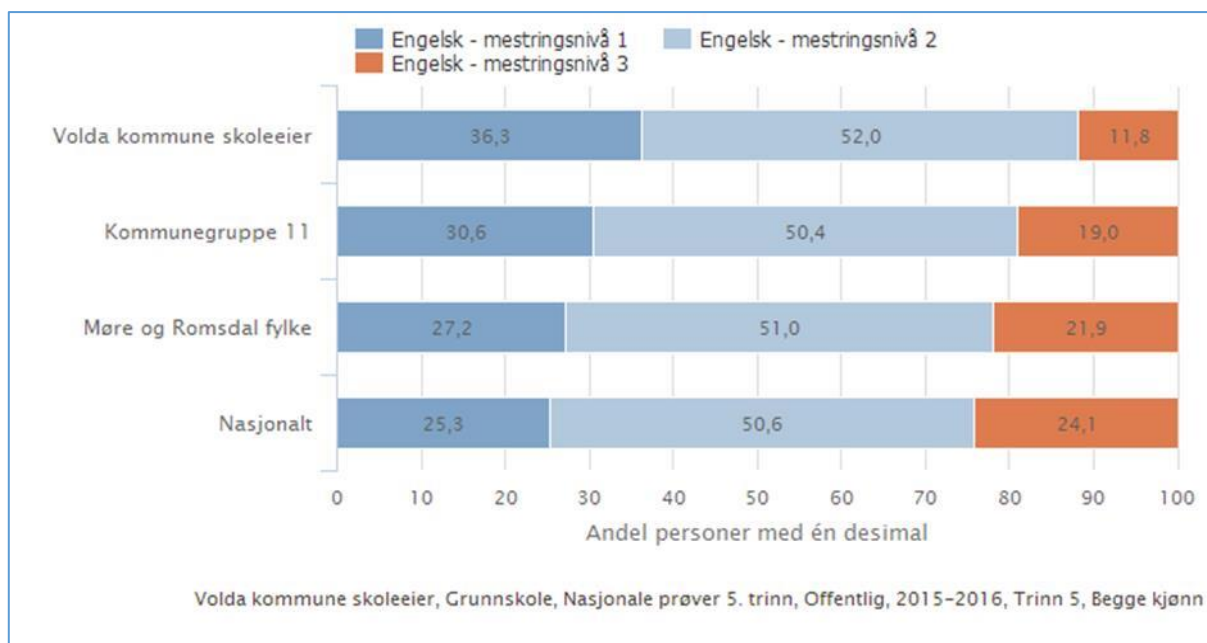
- finne informasjon
- forstå hovudinnhaldet i enkle tekstar
- forstå vanlege ord og uttrykk knytta til daglegliv og fritid
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- bruke vanlege grammatiske strukturar, småord og enkle setningsmønster

Oppgåvene for ungdomssteget er knytte til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå og reflektere over innhaldet i tekstar av ulik lengd og forskjellige sjangrar
- rå over eit ordforråd som dekkjer daglegdagse situasjonar
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- forstå bruken av grunnleggjande reglar og mønster for grammatikk og setningstypar

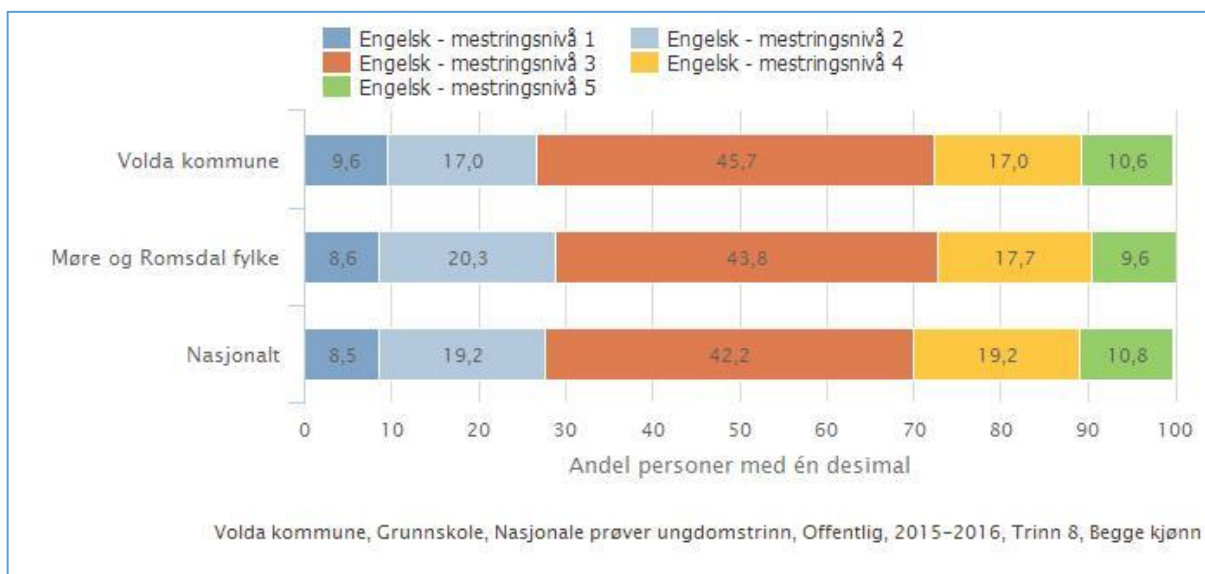
Resultat engelsk 5. årssteg 2015

Resultatet på 5. årssteg gir grunn til uro. Blant anna desse tiltaka er sett inn på engelskundervisninga på barnesteget:

- Jobbe planmessig med nasjonale prøver i kollegiet og sikre at elevane kjenner prøveforma godt og er trygge på oppgåvetypane.
- Lese meir engelske bøker allereie på 3. årssteg
- Ekstra lærarressurs brukt til lesetrening og arbeid med tekstar
- Sikre at lærar har god kompetanse i faget

Resultat engelsk 8. årssteg 2015

Samla sett kan ein seie seg nøgd med resultatet til denne elevgruppa. Volda har nokre fleire elevar på lågaste meistringsnivå, men færre enn både landet og fylket på dei to lågaste meistringsnivåa samanlagt.

3.2.3 Nasjonale prøver i rekning

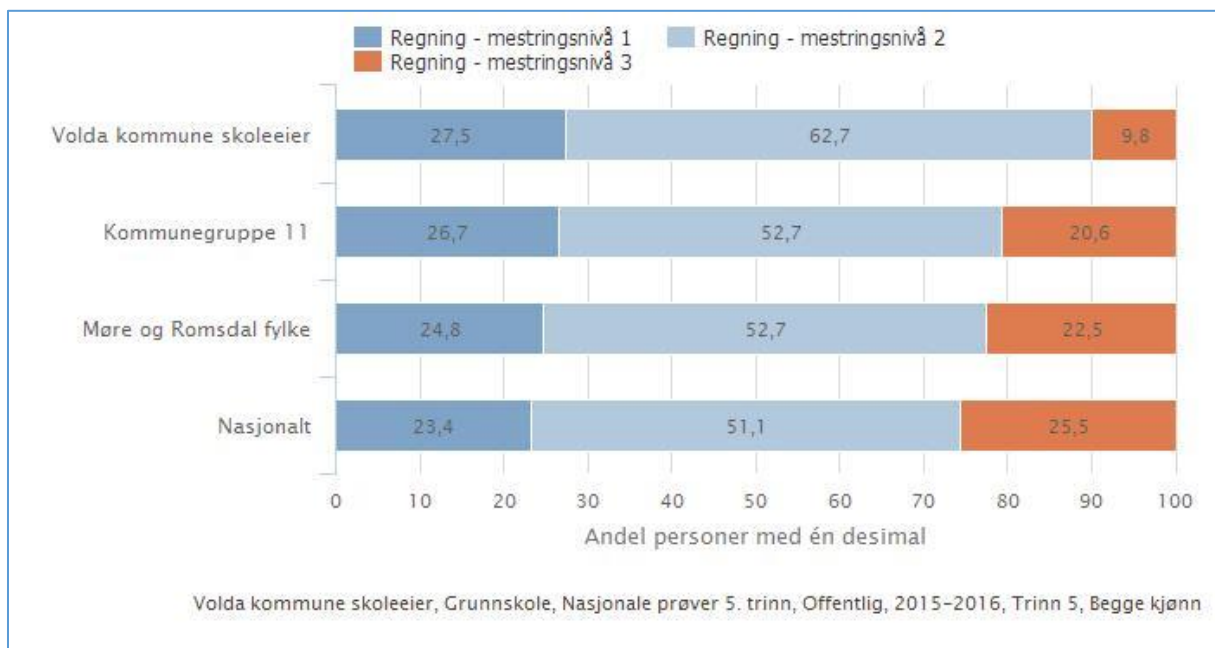
Nasjonale prøver i rekning kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita rekning, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i rekning ikkje er ei prøve i matematikk som fag. Dei nasjonale prøvene i rekning dekkjer tre innhaldsområde:

- tal
- måling
- statistikk

Prøvene i rekning tek utgangspunkt i korleis elevane bruker rekning i faglege og daglegdagse samanhengar. Dette inneber at dei:

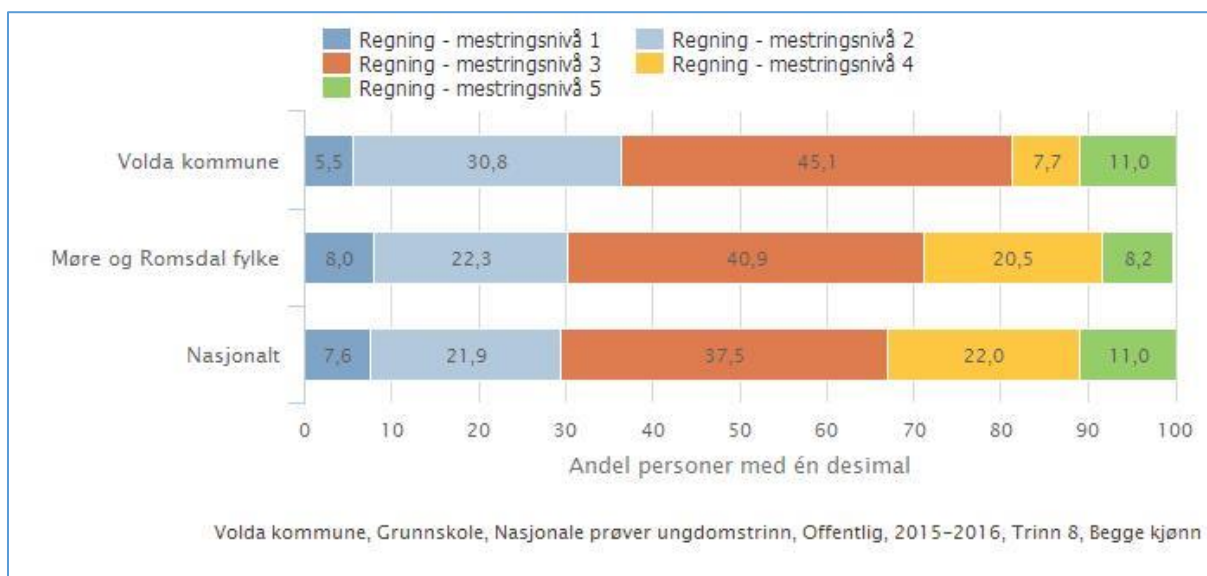
- forstår og kan reflektere over korleis dei best kan løyse ei gitt utfordring
- kan løyse problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdere om svara dei får er rimelege
- kan vise effektive strategiar for enkel talrekning

Resultat rekning 5. årssteg 2015

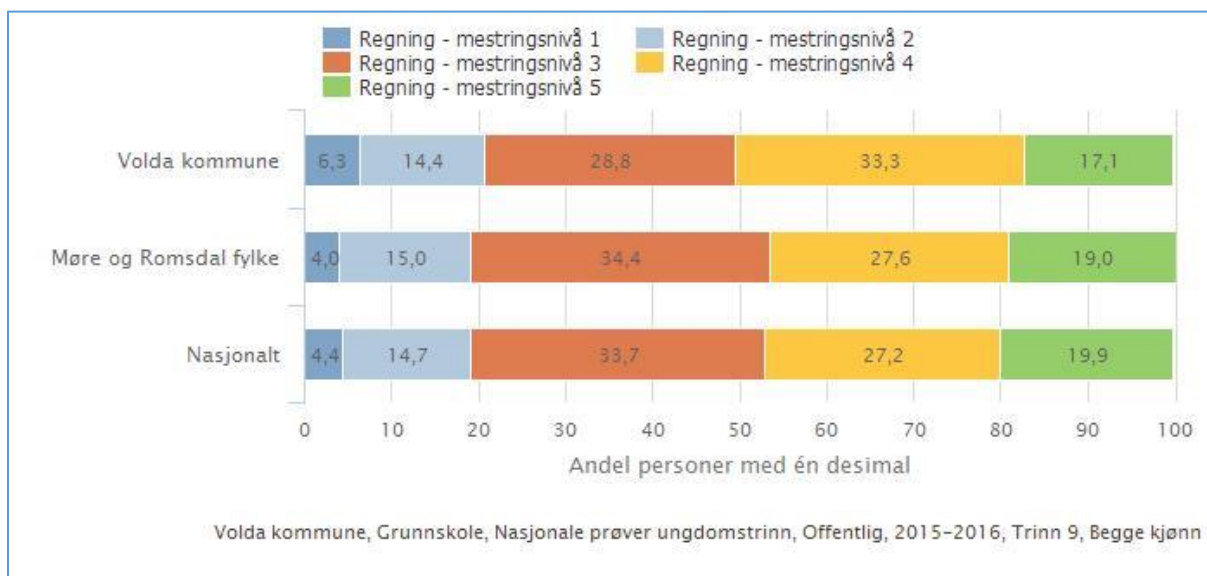
Heller ikkje resultatata i rekning på 5. årssteg kan vi slå oss til ro med. For mange av elevane er på lågaste meistringsnivå, og for få er på det høgaste.

Resultat rekning 8. årsteg 2015

Volda kommune har færre åttandeklassingar på lågaste meistringsnivå enn både landet elles og fylket, men dessverre også færre på dei to høgaste meistringsnivåa. På 5. årsteg hadde den same elevgruppa 1,7 i snitt på nasjonale prøver i rekning, medan nasjonalt snitt var på 2,0 og fylkessnittet på 1,9. Dette viser at det har vore ei svak elevgruppe i rekning gjennom heile grunnskulen.

Resultat rekning 9. årsteg 2015

20,7 % av elevane i denne elevgruppa er på dei to lågaste meistringsnivåa. Då dei gjekk i 8. klasse var 33,3 % av dei på dei to lågaste nivåa. I 8. klasse var berre 9 % på høgaste meistringsnivå, mot 17,1 % i 9. klasse. Denne elevgruppa har altså hatt stor framgang i løpet av eit år på ungdomsskulen – noko vi kan glede oss over sjølv om resultatane ikkje er gode nok i forhold til lands- og fylkessnittet.

3.3 Grunnskulepoeng 2015

Grunnskulepoeng er gjennomsnittet av alle avsluttande karakterar multiplisert med ti. Poenga er elevane sitt konkurransegrunnlag ved opptak i vidaregåande skule. Grunnskulepoenga fortel i kva grad elevane har nådd kompetansemåla etter fullført grunnskule.

Indikator og nøkkeltal		2012-2013	2013-2014	2014-2015
Grunnskulepoeng, gjennomsnitt	Volda kommune	41	41,7	41,6
	Møre og Romsdal	40,1	40,4	40,7
	Nasjonalt	40,1	40,4	40,8

Volda har god måloppnåing og dermed gode resultat på sluttresultatet målt i grunnskulepoeng.

3.4 Eksamen 2015

Indikator og nøkkeltal	Volda kommune	Møre og Romsdal	Nasjonalt
Engelsk skriftleg eksamen	3,7	3,8	3,7
Engelsk munnleg eksamen	4,9	4,5	4,4
Matematikk skriftleg eksamen	3,2	2,8	2,9
Matematikk munnleg eksamen	3,9	4,0	4,1
Naturfag munnleg eksamen	4,4	4,1	4,2
Norsk hovudmål skriftleg eksamen	3,4	3,3	3,4
Norsk munnleg eksamen	3,9	4,4	4,4
Norsk sidemål skriftleg eksamen	3,4	3,2	3,1
Religion, livssyn og etikk munnleg eksamen	4,3	4,4	4,3
Samfunnsfag munnleg eksamen	4,5	4,4	4,4

Eksamensresultata er jamt over høgre enn gjennomsnittet nasjonalt og i fylket, noko som viser seg år etter år. Særleg kan ein merke seg resultatet på skriftleg eksamen i matematikk og munnleg eksamen i engelsk der snittet er markert høgre. Resultata i norsk munnleg eksamen var dessverre våren 2015 dårlege i høve nasjonalt og i fylket.

Elevstemme om læringsmiljø og læringsresultat

«Eg lærer best ved å lese og skrive. Timane startar ofte med ein lærarpresentasjon der elevane lyttar og noterer. Vi har mykje eigenvurdering på arbeid vi gjer, det kan vere nyttig av og til, men eg er svært sjølvkritisk, så eg synest det blir stressande med mykje eigenvurdering. Eg likar godt teori, men det er synd at mange av dei praktiske faga som mat & helse, kunst & handverk, musikk og kroppsøving har så mykje teori med vurdering/karakter.

Jente 10. klasse

3.5 Elevundersøkinga 2015

Elevar har ulike erfaringar og føresetnader for å fungere både fagleg og sosialt på skulen. Det er som regel stor bevisstheit om at ulike skulefaglege læreføresetnader krev tilpassa opplæring, men elevar har ulikt utgangspunkt også når det gjeld åtferd og kjensler og treng tilpassa opplæring på bakgrunn av det.

Ingen elevar er like. Dei har til dømes ulikt humør. Medan nokre alltid er glade, blir andre lett engstelege eller triste. Det er også stor variasjon i kor opne eller inneslutta barna er. Dei har ulikt temperament, evne til å regulere åtferd eller evne til å konsentrere seg over tid. Desse forholda kan ha like stor betydning for læring og utvikling som dei kognitive læreføresetnadane. Derfor må ein ta omsyn til dette når ein utformer læringsmiljøet.

Ulikskapar i åtferds- og kjenslemessige disposisjonar har ulike årsakar. Blant anna spelar arv ei rolle. Temperament og anlegg for å reagere med angst eller tristheit har til dømes ein relativt sterk arvemessig komponent.

Vidare vil føresette sin oppdragarstil og andre høve ved kvaliteten på den omsorga som eleven har møtt, påverke evna til å regulere åtferd og kjensler.

Positive og negative hendingar i eleven sitt liv vil også påverke åtferds- og kjenslemessige disposisjonar som vil kunne gi ulike utslag i skulesamanheng. Ein tendens til å reagere med angst eller tristheit vil til dømes kunne vise seg ved at eleven har ein auka tendens til å unngå ulike typar utfordringar, manglar energi til å oppretthalde arbeidsinnsats eller har problem med å konsentrere seg om læringsoppgåvene.

Eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen.

Elevundersøkinga har til hensikt å gi elevane mulighet til å seie kva dei meiner om forhold som er viktige for at dei skal lære og trivast på skulen og gir skulen viktig informasjon om læringsmiljøet.

Det er obligatorisk for skuleeigarar å gjennomføre Elevundersøkinga for elevar på 7. og 10. årssteg. Ein del av spørsmåla i Elevundersøkinga er sett saman til indeksar som blir viste i Skoleporten. Resultata for alle spørsmåla i Elevundersøkinga blir viste i ein eigen rapportportal. I tilstandsrapporten er desse læringsmiljøindeksane obligatoriske:

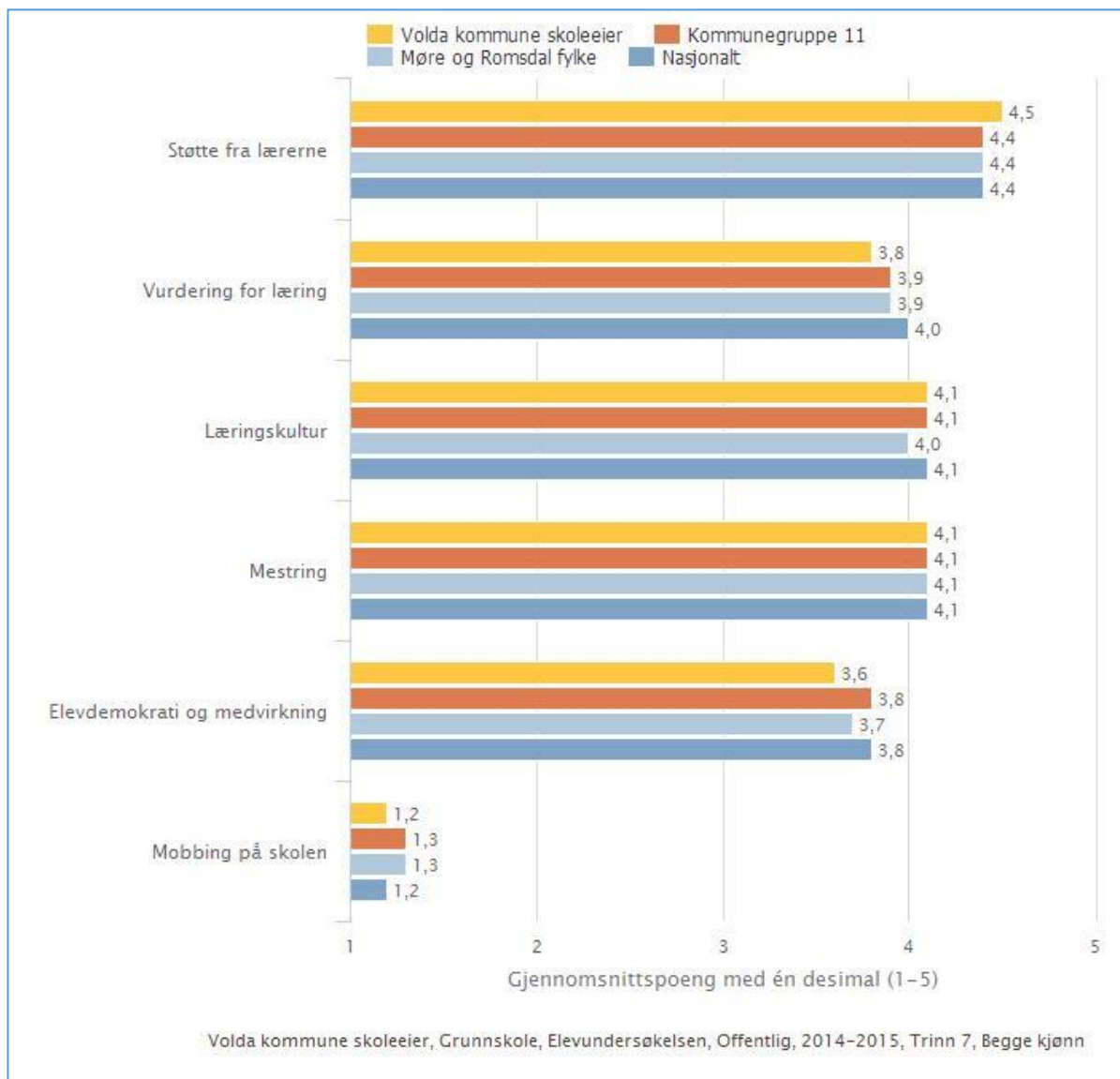
- **Støtte frå lærarane:** Indeksen viser korleis elevane opplever emosjonell og fagleg støtte frå lærarane.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegg elevane si oppleving av dei fire prinsippa i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevane opplever at skolearbeidet er viktig for klassen, og om det er rom for å gjere feil i læringsarbeidet.
- **Meistring:** Indeksen viser elevane si oppleving av meistring i samband med undervisning, lekser og arbeid på skolen.

- **Elevdemokrati og medverknad:** Indeksen viser elevane si oppleving av om det er mogleg å medverke i arbeidet med faga, og om dei får vere med og avgjere klassereglar og delta i elevrådsarbeid.
- **Mobbing på skulen:** Gjennomsnittsverdien for indikatoren Mobbing på skolen er berekna ut frå kor mange som opplever at dei blir mobba, og kor ofte dei blir mobba. Verdien viser ikkje talet på elevar som i snitt blir mobba. Ein og same verdi kan anten indikere at mange kryssar av at dei blir mobba sjeldan, eller at færre kryssar av at dei blir mobba hyppig. I Skoleporten tyder eit gjennomsnitt ned mot verdien 1 på lite mobbing i skolen.

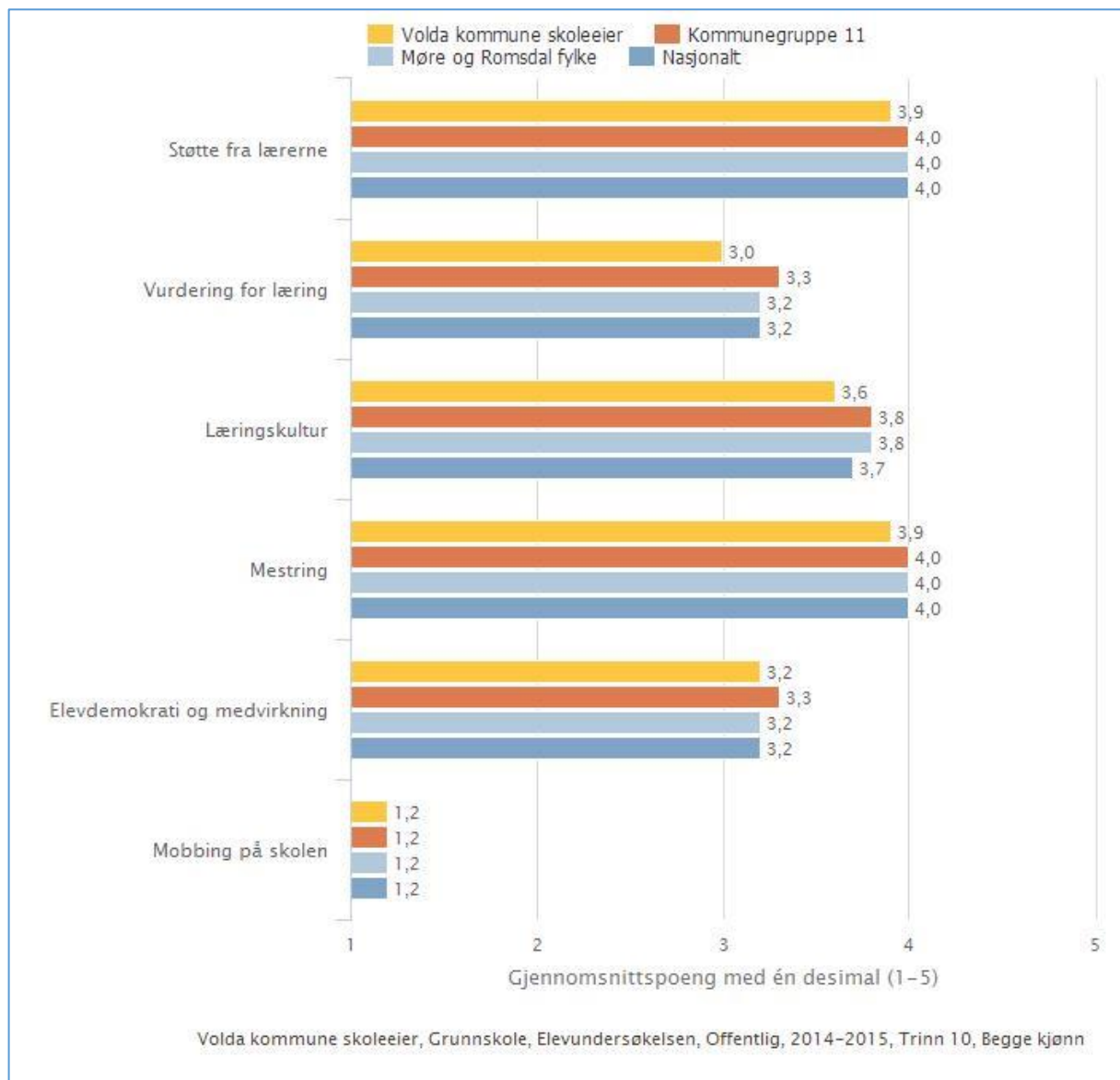
Skalaen går frå 1 til 5 der høg verdi vil seie positivt resultat. Unnataka er mobbing på skulen der låg verdi er positivt.

Nedanfor viser vi tabellar på dei obligatoriske læringsmiljøindeksane før vi lar skulane kome med kommentarar på eigne resultat.

3.5.1 Resultat 7. årssteg

3.5.2 Resultat 10. årssteg

Med slagordet "Vi kan i lag" er det trygt og godt å vere elev og føresett ved Dalsfjord skule. Det er i stor grad eit gjensidig samarbeid mellom tilsette og heim, der eleven og miljøet sitt beste er i fokus. Dette gjev utslag i ein variert og god skulekvardag gjennom fire årstider.

Dalsfjord skule er den nyaste skulen i Volda kommune per dags dato. Her har vi badebasseng, gymsal, amfi, mediatek, eit godt skulekjøken, og gode undervisningsrom for naturfag, musikk, kunst og handverk, med meir. Uteområdet har kunstgrasbane, stor sandkasse, leikeapparat, basketbane, skulehage, musikkbinge, friluftsområde, og fjord, skog og fjell i umiddelbar nærleik. Folket, næringsliv, kulturhus og organisasjonar i fjorden samarbeider i stor grad med den kommunale skulen. Dette gjev oss eit unikt og rikt læringscenter, fagleg og sosialt.

Dei tilsette ber preg av brei fagleg og sosial kompetanse og røynsle. Det er ei jamn fordeling mellom tilsette menn og kvinner, og i ulik aldersspreiing og geografi. Elevar ved Dalsfjord skule kjenner dei tilsette godt, og har mange gode vaksenpersonar som førebilete, og til omsorg og læring gjennom ein skuledag.

Dalsfjord skule har nulltoleranse mot mobbing. Dei tilsette har eit kvalitetssikra apparat i ryggen og vidopne auger mot mobbing. Borna lærer konflikthandtering, og mange kjenner at vegen er kort til ein vaksen dersom ein opplever at noko er ugrent. Eit anti mobbetiltak som gjev fysisk fostring er TL - TrivselsLeiarar.

Dalsfjord skule legg stor vekt på dei praktiske- og estetiske faga og friluftsliv. Dei tilsette har brei fagkompetanse innanfor desse felt, og dei ser moglegheiter og kreativitet i omgjevnadane og elevmassen. Skulen arrangerer kulturkafear, kulturarrangement ved høgtider og årstider. Borna vert tidleg vant med å formidle frå ei scene til eit publikum. Og det er tydeleg at dette er noko elevane trivs med og meistrar.

Her ser vi song, samspel, dans, musikkteknologi, teater, film, mat og helse, og produkt frå kunst- og handverk. Naturen vert nytta til å hauste av. Dette er gjort i eit berekraftig perspektiv. Miljøarbeid stend naturleg og høgt ved Dalsfjord skule. Naturen vert også brukt for å formidle god fysisk og psykisk helse, rekreasjon og til å sjå seg sjølv som ein del av jorda vår.

Eit godt samarbeid mellom heim og skule er den viktigaste faktoren for god læring. Dette har Dalsfjord skule lukkast med i stor grad. Mange foreldre ser nytta ved å framsnakke og bidra for eit positivt skulemiljø. FAU, klassekontakter og foreldre er aktive i å ta opp nyttige saker, og arrangerer haustfestar, klassefestar, diskotek, juleball, karneval og påskeparty meir og mindre i samarbeid med borna.

Vi er glade i og stolte av skulen vår.

Føresett, Dalsfjord skule.

3.5.3 Skulane sine kommentarar til eigne resultat i elevundersøkinga

Austefjord skule

Tre område får best score blant elevane på Austefjord skule: *Fagleg utfordring, felles reglar og utdanning og yrkesretteiing*. Vi hadde kanskje forventa at resultatet var høgare på *vurdering for læring og motivasjon*. Dette er område vi skal prioritere framover.

Talet på området *mobbing* seier oss at vi må gi dette ekstra merksemd i tida framover. Av det førebyggjande arbeidet for eit godt læringsmiljø på Austefjord skule ønskjer vi å trekke fram følgjande: Skulen har implementert programmet Zippy i 1.-3.klasse på timeplanen. Vi registrerer at elevane brukar omgrep og løysingsforslag frå programmet i skulekvardagen, og meiner at elevane vert betre rusta til å møte utfordringar og konflikhtar i sosiale samanhengar.

Trivselsleiarordninga på barnesteget er også eit viktig tiltak i førebygginga for eit godt læringsmiljø. To elevar per halvår er på leikekurs og har ansvar for å organisere leik/aktivitet for alle elevane på barnesteget to matfriminutt per.veke. Det er stor deltaking på aktivitetane.

Skulen har bygd to gapahukar dei siste par åra. Den eine er plassert i ein skog på skuleområdet, og bygd i samarbeid med Styrk arbeid i Volda kommune. Den andre er plassert i skogen, ca 10 min. gange frå skulen, og bygd av elevar og lærar på ungdomsskulen. Dette er basar som skaper hygge og er eit godt utgangspunkt for undervisning i friluft.

Bratteberg skule

Resultata frå elevundersøkinga er jamt over positive. Elevane trivst på skulen og krenkande ord og handlingar er eit lite problem. Elevane får god støtte frå lærarane, både til skulefag og sosial fungering. Sidan elevundersøkinga er anonym, er nytteverdien avgrensa med tanke på utvikling av læringsmiljø og ivaretaking av kvar einskild elev. I tillegg er enkelte spørsmål litt vanskelege å forstå /lette å mistforstå, grunna noko uheldig språkbruk. Vi lyt såleis supplere med elev-/foreldresamtalar og vi vil framover truleg ta i bruk ikkje-anonym spørjegransking (t.d. "Spekter").

Resultata viser at dei aller fleste elevane trivst godt på skulen. Lærarane er kjende med nokre få elevar som ikkje trivst så godt. Dei fleste av desse får ekstra oppfølging i samarbeid med heimen og skulehelsetenesta. Vidare viser resultata at elevane er interesserte i å lære og gler seg til å gå på skulen. Likevel melder mange om at dei ikkje likar skulearbeidet så godt.

Tala seier at foreldra viser interesse for skulearbeidet, hjelper til og oppmuntrar elevane. Svært mange melder at foreldra forventar at eleven gjer så godt han kan. Dette er gledeleg. Å verte stilt overfor realistiske og klare forventningar er svært viktig for å nå ønska utvikling

Elevane melder om at lærarane har tru på dei og at dei vert behandla med respekt. Vidare at dei får god hjelp av lærarane til vidare arbeid. Dessverre melder dei også om ein del uro i timane. Trass dette er der tydelegvis ein god kultur i klasserommet der det «er lov å gjere feil». Lærarane stiller tilpassa utfordringar og gir lekser og arbeidsoppgåver som elevane meistrar.

Elevane seier at dei er i nokon grad med på å bestemme korleis det skal arbeidast med faga. Det er lagt til rette for elev- og klasseråd og stundom høyrer skulen på forslaga.

Dei aller fleste elevane melder at lærarane forklarar kva som er måla i dei ulike faga, og at dei får forklart kva som skal vurderast i faga. Vidare forklarar lærarane kva som er bra med arbeidet og kva eleven bør gjere for å bli betre.

Det store fleirtalet av elevane våre veit kva reglar som gjeld på skulen, og dei vaksne hjelper til så reglane blir følgt. Likevel er der ein del som opplever at dei vaksne reagerer ulikt viss nokon bryt reglane.

Elevane melder om svært lite erting/plaging/trugsmål eller mobbing. Litt kommentarar på utsjånad

har det vore. I den grad der har vore krenkande åtferd, er det nesten berre frå medelevar i klassen. Dei fleste meiner dei vaksne reagerer når nokon seier eller gjer noko som er ubehageleg for andre. Som før nemnt har lærarane særskild tett oppfølging av nokre få einskildelevar, også med tanke på at dei skal kjenne seg trygge og trivast. Dei aller fleste er fornøgde eller svært fornøgde med skulehelsetenesta.

I tillegg til informasjonen frå den årlege Elevundersøkinga skaffar skulen seg oversikt over elevane sin trivsel og evt.

mobbing i klassen gjennom utviklingssamtalar to gonger pr. år. I tillegg opplever vi at andre elevar, lærarar, assistentar, reinhaldarar, naboar og føresette har ein lav terskel for å melde frå om episodar dei finn urovekkande. Vi føler likevel at vi kan bli betre på å avdekke mistrivsel og evt. mobbing. Vi vil såleis sjå på betre verkty til dette føremålet, t.d. «Spekter» utarbeidd av Erling Roland ved Senter for atferdsforskning.

Av tiltak for å skape trivsel og godt elevmiljø nemner vi:

- Trivselsleiar (TL, 5.-7.kl.). Dette er eit svært godt tiltak som betrar trivsel og truleg hindrar mykje uønskt åtferd.
- Elevråd: Elevrådet arrangerer ballbinge-turnering, «20-turmål» og andre tiltak for skulen.
- Det store leselotteriet: Etter stort ønske frå elevar og foreldre arrangerte vi også dette året «Det store leselotteriet». FAU hadde ei sentral rolle i ordninga, og sytte for svært mange fine premiar. Det er særleg kjekt å sjå at dette tiltaket når ein del elevar som elles sjeldan hevdar seg i konkurransar.
- FysAk: Elevane på mellomsteget har fysisk aktivitet (FysAk) ein gong i veka, i tillegg til kroppsøvingstimane. Vi gjentek suksessen frå i fjor med auka elevmedverknad og får svært positive tilbakemeldingar frå elevane.

- Leirskule /skuletur: Vi har laga eit fast opplegg der 7.klasse dreg til Lid grendahus på overnattingstur. Opplegget femner om skulefaglege, sosiale og fysiske utfordringar og er svært godt likt av elevar, føresette og tilsette.
- Zippys venner / Psykologisk førstehjelp /Smart oppvekst: Skulen køyrer opplegget Zippys venner fast for 1.-4.klasse, og brukar dessutan mykje av språket og metodikken vidare på mellomsteget. I 5.klasse vert dei dessutan introdusert for «Psykologisk førstehjelp»; eit opplegg for å handtere vanskelege situasjonar og trasige tankar. I år prøver vi dessutan ut deler av opplegget til «Smart oppvekst»; eit verkty for betre sosial omgang og sjølvkontroll.
- «Tett på»: Skuleleiinga er «tett på» einskildelevar og grupper/klasser som treng ekstra oppfølging. Dette gjeld t.d. alle tilfelle av mobbing /mistanke om mobbing, skulevegring, forseintkoming, utagering, dårleg klassemiljø mm.
- Systemarbeid: Alle tilsette er kjende med opplæringslova §9a, og arbeider i samsvar med utarbeidd prosedyre. Skulen har utvikla og teke i bruk nytt kartleggingsverkty til bruk i skulevegringsaker. Skulen samarbeider med PPT om tiltak for einskildelevar, klassen og lærarteamet.

Dalsfjord skule

Dalsfjord skule har gjennom utviklingsplanen og handlingsplan mot mobbing fått inn ein del rutinar som er med på å skape eit fysisk og psykisk godt skulemiljø for elevane. Vi har gode arbeidsplanar, styrka tilsyn om morgonen, og vi har arbeidd mykje med læringsleiing og klasseregjar.

Det fysiske miljøet er godt med nytt skulebygg med både gymsal, basseng, og eigen skulehage med gapahuk og steinomn. Dessutan har vi open musikkbinge og scene for ungdomsskulelevane.

Resultata frå Elevundersøkinga viser at elevane trivast godt ved skulen og alle elevane har nokon å vere saman med i friminutta.

Motivasjonen for å lære varierer litt. Det syner seg at ingen elevar er motivert for læring i alle fag. Høgaste snittet er at elevane er motiverte for å lære i nokon fag. Dette må vi heilt klart arbeide meir med frametter. Dei fleste elevane seier at dei likar skulearbeidet godt, noko som er veldig positivt.

Undersøkinga syner at dei føresette som oftast er interesserte i det borna lærer på skulen. Vidare seier elevundersøkinga at dei føresette nesten alltid hjelper elevane med leksene, og dei forventar at elevane gjer sitt beste på skulen.

Elevane meiner at dei fleste lærarane gir dei god støtte, at lærarane bryr seg om dei og har tru på dei.

Når det gjeld vurdering for læring seier elevane at lærarane forklarar læringsmåla og kva som vert vektlagt i vurderinga i dei fleste faga. Elevane meiner at skulen legg til rette for elevmedverknad og at elevrådet fungerer. Elevane ynskjer meir medverknad når ein kvar haust lagar klasseregjar.

Tala i undersøkinga syner at elevane opplever miljøet ved skulen som trygt og at det er lite mobbing.

Elevane er særst fornøgde med skulehelsetenesta.

Felles aktivitetar ved skulen er med på å styrke heim - skule samarbeidet og trivselen ved skulen. Døme på slike aktivitetar er overnattingsturar, kulturkafe, uteveke, fjellturar, skidag, julefest og vårfest.

TL-programmet har ein positiv effekt på trivselen til elevane og er med på å førebygge uønska åtferd, som erting, mobbing og utestenging.

Folkestad skule

Resultata for Folkestad skule er jamt positive med eit gjennomsnitt på 4,1 der 5 er høgste skåre.

Vi ser at elevane trivst godt på skulen, og at dei får god hjelp og støtte heime.

Vi har eit klart forbetningspotensiale på nokre område innanfor indeksen *vurdering for læring* der skåren er noko lågare og ligg ned mot 3-talet. Her ser vi at skulen samla sett må bli betre på desse spørsmåla (sitat):

«I kor mange fag legg lærarane til rette for at eg kan bruke praktiske arbeidsmåtar?»

«Kor ofte får du tilbakemeldingar frå lærarane som du kan bruke til å bli betre i faga?»

«Får du vere med å foreslå kva det skal leggst vekt på når arbeidet ditt skal vurderast?»

Får du vere med og vurdere skulearbeidet ditt?»

«Får du hjelp av lærarane til å tenke gjennom korleis du utviklar deg i faget?»

Mork skule

Mork skule scorar generelt bra på Elevundersøkinga. Utifrå resultatata kan ein sjå at elevane har høg trivsel. Vi er stolte over at vi scorar lågt på spørsmål rundt mobbing (1,1). Dette tyder ikkje at det ikkje må jobbast med og mot mobbing i klasseromet og på leikeplassen.

Det kjem fram at elevane opplever at dei får støtte både frå lærarane og heimen i arbeidet dei gjer. Vi jobbar heile tida med å oppretthalde eit godt samarbeid heim - skule. Lærarane ser vinning i å bruke tida på ein liten samtale eller sms for å oppklare enkelte situasjonar. Det er viktig at elevane føler at lærarane bryr seg om dei, likeeins at føresette er trygge på at læraren har omsorg for barnet deira.

Vi har dei siste åra jobba spesielt med skulemiljøet. Vi meiner at vi ser positive resultat av både Zippy og Trivselsleiarprogrammet. Vi har tre vakter ute i kvart friminutt. Desse prøver å vere i forkant av eventuelle konflikhtar. Personalet snakkar seg i mellom om konflikhtar som kan oppstå. Vi ansvarleggjer elevane gjennom at dei må ringe heim og fortelje kva som har skjedd dersom ei større konflikt har oppstått.

Vi har fokusert mykje på klassemiljø, og jobba inn godt fungerande klasseromsreglar, tilpassa dei ulike årsstega. Lærarane snakkar seg imellom når det gjeld episodar rundt enkeltelevar, og samarbeider med å finne gode løysingar som kan forhindre at det skjer att. Vidare prøver lærarane å vere flinke til å informere heimen om kva som skjer med eleven. Dette tydeleggjer ovanfor elevane at heim og skule samarbeider.

Vikebygda skule

Vi opplever at vi har eit trygt og inkluderande skulemiljø, Grunna elevane sin alder, er ikkje skulen pålagt å gjennomføre dei nasjonale elevundersøkingane. Vi er likevel oppteken av at elevane skal oppleve at dei har det trygt og godt på skulen. Vi jobbar mellom anna mykje med aldersblanda aktivitetar ved skulen som kulturkveld, matematikkens dag, samt ulike turar i nærmiljøet. Vi har og ei fadderordning for 1. klasse.

Vi er opptekne av at vi er ein «vi-skule», med «våre elevar», det vil seie at alle tilsette har ansvar for alle elvane ilag. Vi legg difor stor vekt på at elevane i **det daglege** skal møte vaksne som legg vekt på:

- ✓ tryggleik og likeverd for kvar einskild
- ✓ at læringa er basert på positive tilbakemeldingar framfor å fokusere på det elevane ikkje meistrar
- ✓ alle faglege krav som kvar einskild elev må arbeide systematisk og grundig med for å kunne oppnå

”Zippys venner” blir brukt i alle klassene, og dette er også ein reiskap som SFO kjenner til og bruker. Dette er eit program som skal hjelpe elevane å identifisere og snakke om kjensler, meistre dagleglivet sine utfordringar og støtte andre som har det vanskeleg.

Vi bruker også leikevennar i nokre periodar, der lærarane bestemmer kven som skal leike i lag i friminutta. Dei yngste klassene har også vore med på vennegrupper i år, der små grupper elevar besøker kvarandre privat og på den måten knyter sosiale band.

Volda ungdomsskule

Lærarane har brukt både teamtid, årsstegtid og fellestid til arbeidet med å tolke resultatata frå elevundersøkinga og reflektere rundt årsaker og satsingsområde i høve forbetring og utvikling. I år var det første gong alle klassene deltok i elevundersøkinga, dette meiner vi er positivt og vi vil halde fram med dette.

Vi har brukt mykje tid til etterarbeid med felles refleksjon i kollegiet. Vi meiner også det er viktig at alle lærarane er med på å tolke resultatata og formulere utviklingsmål for skulen på bakgrunn av resultatata.

Oppsummering av resultat frå elevundersøkinga:

Dette er vi gode på 😊	Dette kan vi bli betre på ☹
<ul style="list-style-type: none"> - Høg trivsel, lite mobbing - Godt, trygt læringsmiljø - Felles reglar - Trivsel - God støtte heimanfrå - Samhandling/ kontakt lærar-elev - Høg trivsel og godt klassemiljø	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdering for læring, spes. tilbakemeldingar - Praktisk og variert undervisning - Meir IKT i undervisninga - Samtale/ diskusjon i fag - Yrkesretteiing - Praktisk arbeid - Elevmedverknad, progresjon 8.-10. - Motivasjon - Fysisk miljø - Elevmedverknad - Variasjon

Skulen gjennomfører ei anonym mobbegranskning ein gong pr. halvår og i systemboka vår har vi utarbeidd rutinar for kva vi gjer dersom mobbing blir oppdaga. I systemboka vår ligg det også retningslinjer til saker som fell under opplæringslova §9A. Resultata samsvarar med resultatet frå elevundersøkinga som viser at vi har lite mobbing og god trivsel. Det betyr ikkje at skulen er

mobbefri, vi har nokre elevar som opplever å bli krenka og mobba og dette er viktig å ta på alvor. Vi nyttar fellestid til å gå jobbe med å utvikle det haldningsskapande klasse- og skulemiljøarbeidet. Ved skulestart kvart år har vi ei eiga miljøveke med fokus på nettvett, psykisk helse, klasse- og skulemiljøarbeid. Vi utarbeider miljøtenesteplan for skuleåret der alle klasser er med etter turnus.

Målet med miljøtenesteplanen er:

- Skape større trivsel for elevar og tilsette
- Aktivisere elevane i miljøskapande arbeid
- Styrke fellesskapet og vise omsorg for kvarandre (Jf. skulen sin visjon)
- Arbeide for at alle skal kjenne seg trygge i skulemiljøet

I tillegg har vi tur- og ekskursjonsplanen der målet er å fremje læring, trivsel og sosial utvikling. Turane og ekskursjonane skal planleggast i samarbeid med elevar og lærarar gjennom grundig førearbeid og det skal setjast opp faglege og sosiale mål. Fleire skulemiljøtiltak er Bli-kjend-kveld tidleg på hausten som er obligatorisk for alle elevane, juleball, Grand prix-veka og til sist, men ikkje minst, det daglege, systematiske arbeid med klasse- og læringsmiljø i den enkelte klasse.

Øyra skule

Resultata frå elevundersøkinga blir noko ulik frå år til år fordi det kan vere stor ulikskap mellom kulla. Samstundes ser vi ein trend dei siste tre åra der vi ligg rundt fire i snitt. Det vi skorar dårlegast på i år er elevdemokrati og medverknad (3,4) og det undersøkinga viser at vi er best på, er støtte frå lærarar (4,5).

Det er tredje året på rad at Øyra skule har lite tilfredsstillande resultat på indeksen *Elevdemokrati og medverknad*. Vi trur dette har mykje med elevrådsarbeidet på skulen å gjere, og vil komande skuleår organisere dette annleis.

Også indeksen *Vurdering for læring* har dårlegare resultat enn vi ønskjer (3,6 mot 3,9 i fjor). Og vi ser at her er stort potensiale for forbetring. Vi forventar at storsatsinga *Vurdering for læring* i Voldaskulen vil vise igjen i resultat på dette området.

I tillegg til Elevundersøkinga, har vi kvar haust ei trivselsundersøking ved Øyra skule. Her kartlegg vi korleis elevane har det på skulen, både i klasserommet og ute i friminuttet, samt på skulevegen. Her kan vi fange opp om det er nokon som blir utestengde, blir erta eller mobba eller kjenner seg utrygge på anna vis. Resultatet frå undersøkinga blir kvart år arbeidd med i kollegiet, og lærarane bruker kunnskapen om resultat frå eigen klasse som utgangspunkt for arbeid med det sosiale miljøet i klassen.

4 Tiltak for å betre læringsresultata i Voldaskulen

Å meistre grunnleggande ferdigheiter er ein føresetnad for kompetanse i alle fag. Vi veit at mange elevar på lågaste meistringsnivå på dei nasjonale prøvene vil ha vanskar med å tileigne seg nytt lærestoff, og ligg i faresona for større og utvida vanskar seinare i utdanningsløpet. Resultata på dei nasjonale prøvene kan derfor vere eit frampeik på korleis måloppnåinga i fag vil verte for den enkelte elev ved avslutta grunnskule.

Voldaskulen har lågare resultat på dei nasjonale prøvene på barnesteget enn vi ønskjer å ha. Samtidig ser vi svært positiv utvikling mellom resultata som er tekne tidleg på 8. årssteg og 9. årssteg – altså i løpet av eit år på ungdomsskulen klarer vi å heve nivået. Vi har også høge snitt på grunnskulepoeng og eksamensresultat. Kva vil skjje om vi klarer å heve nivået tidleg på barneskulen – vil resultata på dei nasjonale prøvene på 9. årssteg bli tilsvarande mykje høgere/betre? Og vil grunnskulepoenga og eksamensresultata også bli høgere/betre?

I verbaldelen til budsjettet for 2016 lyder eit av opplæring og oppvekst sine mål slik: «*Talet på elevar som på dei nasjonale prøvene presterer på meistringsnivå 1 i 5. klasse og meistringsnivå 1 og 2 i 8. og 9. klasse skal reduserast med 15 % samanlikna med sist skuleår.*» Vi har sett oss eit konkret mål for å kunne måle kvaliteten i skulane våre. Resultata på dei nasjonale prøvene hausten 2016 vil gi oss svar på om vi har nådd målsetjinga.

For å gi ei felles retning for nasjonale og lokale prioriteringar i arbeidet med kvalitet i grunnopplæringa har nasjonale myndigheiter definert tre overordna utdanningspolitiske mål for heile grunnopplæringa (St.meld 18, 2007-08). Sektormåla bygger på og speglar heilskapen i Kunnskapsløftet. Dei tre måla heng nært saman og handlar om grunnleggande ferdigheiter, gjennomføring og læringsmiljø, der meistring er eit sentralt omgrep :

- Alle elevar skal inkluderast og oppleve meistring
- Alle elevar skal meistre grunnleggande ferdigheiter
- Alle elevar skal gjennomføre vidaregåande opplæring

I punkt 3.5 skriv vi at eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen.

Dei tre sektormåla gir oss klare føringar for kva vi må jobbe mot. Voldaskulen skal vere ein skule der alle elevar føler seg inkludert og opplever meistring, dessutan skal dei meistre dei grunnleggande ferdigheitene på eit slikt nivå at dei klarer å gjennomføre vidaregåande opplæring. På bakgrunn av desse måla har vi for tida følgjande satsingar og tiltak i Voldaskulen:

4.1 Ungdomssteg i utvikling – motivasjon og meistring

Dei nasjonale sektormåla er bakgrunnen for den nasjonale satsinga *Ungdomssteg i utvikling* som dei fire ungdomsskulane i Volda har delteke i dei tre siste åra. Her har alle skulane valt klasse-/læringsleiing som overordna satsing, med ulike vinklingar. Vi er opptekne av at kvar elev skal

oppleve meistring kvar dag, i kvar læringsøkt. God klasseleiing er avgjerande for at kvar enkelt elev får oppleve meistring. Vi veit at ein god lærar

- er medviten om og skjønner sitt leiaransvar
- har innsikt i klassa som sosialt system
- har ein positiv støttande relasjon til kvar enkelt elev
- er medviten om å etablere ein god læringskultur
- er medviten om å etablere god struktur og rutinar
- har tydelege forventningar og motiverer alle elevane

Dersom elevane skal realisere læringspotensialet sitt, er det avgjerande at læraren har tydelege forventningar til elevane og kan motivere dei til arbeidsinnsats. Ved å tydeleggjere formålet med læringsaktivitetane og samtidig klargjere forventningane, får elevane ein metarefleksjon på eiga læring.

Forventningane til elevane må vere både høge og realistiske, og læringsaktivitetane må vere prega av utfordringar og driv. Læraren må ikkje berre ha forventningar til elevane, men også stille krav og ha forventningar til seg sjølv som leiar og lærar.

Ungdomssteg i utvikling utfordra lærarar til å betre eigen undervisningspraksis ved å gjere han meir motiverande, praktisk og variert. Refleksjonen, utprøvinga og erfaringsdelinga fokuserte på elevane si meistring.

Skulane vil vidareføringa satsinga og halde fram med å jobbe med læringsleiing for å skape motivasjon og meistring hos elevane.

Ein kan lese meir om Ungdomssteg i utvikling her: <http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/>

4.2 Vurdering for læring

For at vurderingsarbeidet i skulen skal vere motiverande og fremje læring og utvikling er det nokre enkeltfaktorar som er avgjerande. Desse er viktige for elevane sin motivasjon, si forståing av og eigarskap til eiga læring.

Basert på internasjonal forskning har Noreg valt å legge vekt på følgjande fire prinsipp for god undervegsvurdering:

- *Elevane skal forstå kva dei skal lære og kva som er forventa av dei. Då er mål, kriterier og kjenneteikn for måloppnåing viktig.*
- *Elevane skal få tilbakemeldingar som fortel dei om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.*
- *Elevane skal få råd om korleis dei kan bli betre.*
- *Elevane skal vere involvert i eige læringsarbeid ved blant anna å vurdere eige arbeid og utvikling.*

Både eit godt læringsmiljø og god læringsleiing er føresetnader for godt vurderingsarbeid. Vurdering for læring er dessutan ein god reiskap for tilpassa opplæring.

Resultata i Elevundersøkinga fortel oss at skulane i Volda kommune har utviklingspotensiale. Voldaskulen skal frå hausten 2016 ta del i den nasjonale satsinga på *Vurdering for læring* som vi håper skal gjere oss i stand til å skape enda betre læring for elevane i Voldaskulen.

Ein kan lese meir om Vurdering for læring her: <http://www.udir.no/Vurdering-for-laring/>

4.3 Tidleg innsats

Opplæring og oppvekst ønskjer å vere ei førebyggjande og helsefremjande teneste der ein har fokus på tidleg innsats på alle område.

Med *tidleg innsats* meiner vi at barn, unge og familiane deira skal få rett hjelp til rett tid, på rett stad, og så tidleg som mogleg. Med det meiner vi så tidleg som mogleg i barnet si utvikling, men også så tidleg som mogleg når hendingar og/eller vanskar oppstår, uavhengig av alder.

Tidleg innsats inneber førebyggjande arbeid i tenestetilboda, og at adekvat hjelp vert gitt før vanskar vert komplekse og fastlåste.

Opplæring og oppvekst har slik strategi for tidleg innsats:

- Universalførebyggjande tiltak for **alle** barn og føresette for å hindre at vanskar oppstår.
- Selektive tiltak for barn og føresette med risiko for å utvikle vanskar.
- Indikative tiltak for barn og føresette med behov for særskilte tiltak.

Av universalførebyggjande tiltak har vi bl.a. desse i Voldaskulen:

- *Zippys vener* (barnesteg)
- *Alle har ei psykisk helse* (ungdomssteg).
- Trivselsleiarprogram (barnesteg)
- Særleg høg lærartettleik på 1. til 4. årssteg retta mot elevar med svak ferdigheit i lesing og rekning.

4.4 Tilpassa opplæring

Prinsippet om tilpassa opplæring gjeld all opplæring i grunnskule og vaksenopplæring. Tilpassa opplæring inneber blant anna variasjon i val av metodar, lærestoff og organisering for å sikre god og forsvarleg opplæring ut frå den enkelte elev sine evner og føresetnader. Tilpassa opplæring inneber ikkje at all opplæring vert individualisert, men at alle sider av læringsmiljøet tek omsyn til variasjonar i elevgruppa. Gjennom god tilpassing av den ordinære opplæringa skal skulen så langt råd er gi alle elevar eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa. Dermed kan skulen vere med å førebygge lære- og åtferdsvanskar og avhjelpe slike vanskar når dei oppstår.

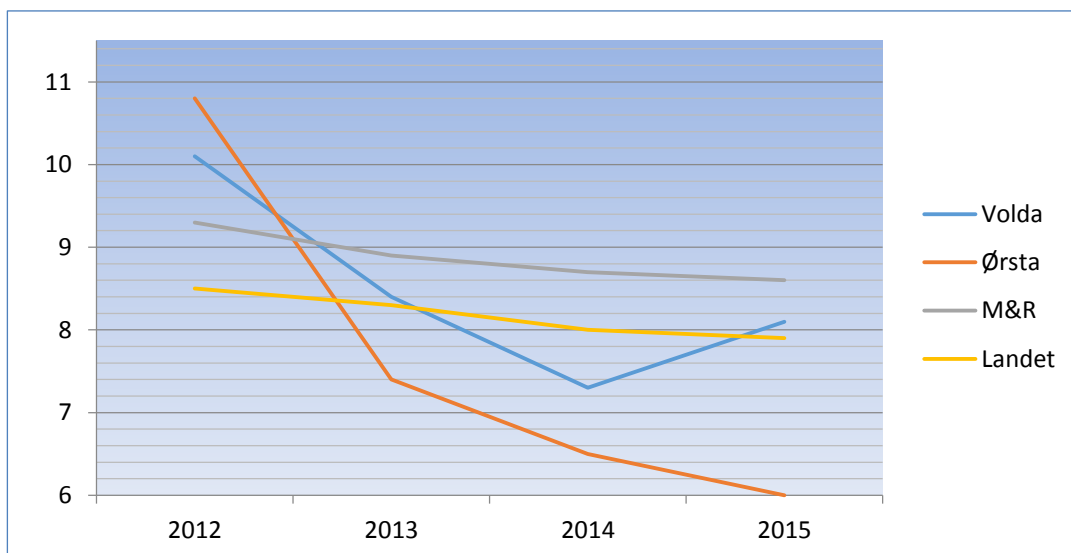
Spesialundervisning er ein rett som skal sikre ei tilpassa og likeverdige opplæring for elevar som ikkje har eller ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av den ordinære opplæringa. Spesialundervisning oppstår dermed i skjeringspunktet mellom tilpassa opplæring i den ordinære opplæringa og eleven sitt funksjonsnivå. Skulen sitt høve til å tilpasse opplæringa til den enkelte elev er blant anna avhengig av omfanget av eleven sine lærevanskar, kompetanse hos leiinga og lærarane, organisering av opplæringa, samt skulen sin tilgang på støttetjenester og kompetansehevingstiltak.

Voldaskulen ønsker å vere ein skule som i alle ledd har kompetanse til å drive god tilpassa opplæring og slik skape trygge læringsarenaer der elevane får oppleve meistring. For å klare dette må vi legge til rette for at skulane kan jobbe med tema omkring læring, til dømes læringsleiing (meir om læringsleiing i punkt 4.1) og forholdet mellom systemperspektiv og individperspektiv i høve tilpassa opplæring og spesialundervisning. Vi må også ha tett kontakt med PPT og nyttiggjere oss av rettleiing for å hjelpe skulen i arbeidet.

4.5 Spesialundervisning

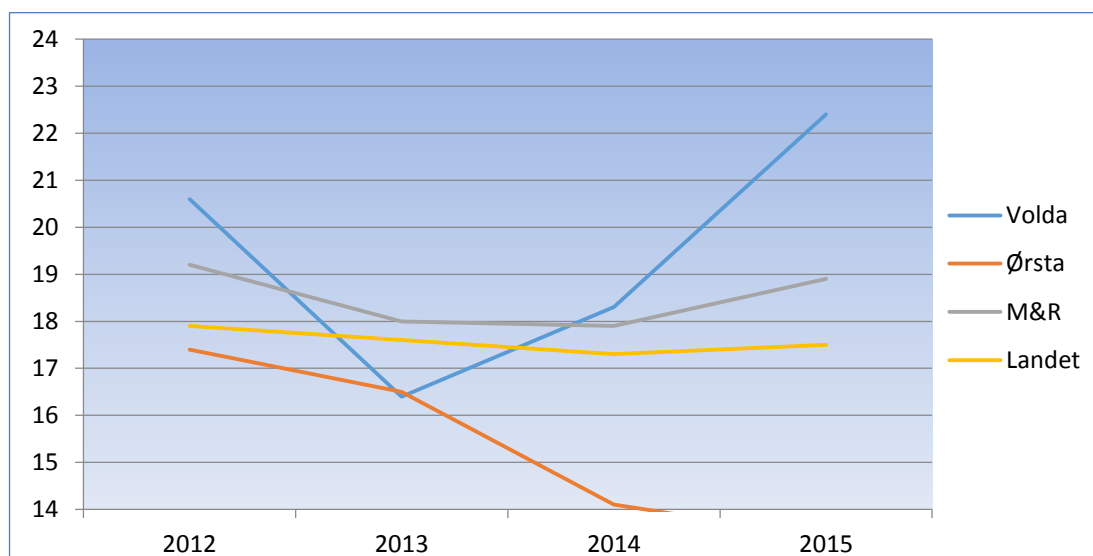
Elevar som ikkje har tilfredsstillande utbytte av ordinær tilpassa undervisning, har etter opplæringslova rett til spesialundervisning. I vurderinga av skjeringspunktet mellom skulen sitt tilpassa opplæringstilbod og retten til spesialundervisning legg ein faglege vurderingar til grunn, i tillegg til ein grad av skjøn. Med bakgrunn i sakkunnig uttale frå PPT, fattar rektor ved den enkelte skule enkeltvedtak om spesialundervisning.

4.5.1 Elevar i grunnskulen som får spesialundervisning – i prosent

Talet på elevar som har rett til spesialundervisning har gått opp sidan 2014. Det tyder at færre av elevane får utbytte av den ordinære undervisninga. Vi ønsker at den ordinære undervisninga skal femne om flest mogleg av elevane våre, og vil halde fram med å utvikle kompetansen i skulane for å kunne drive god tilpassa opplæring slik at færre elevar treng spesialundervisning.

4.5.2 Timar til spesialundervisning av lærartimar totalt – i prosent

Talet på rammetimar som går til spesialundervisning har auka siste året. Sidan auka i talet på elevar som får spesialundervisning ikkje har auka i like stor grad, tyder dette at omfanget av spesialundervisninga til dei som har rett til det har auka. Vi har fleire elevar i Voldaskulen med ulike og samansette behov, og dette set krav til kompetansen til dei tilsette og dei fysiske rammevilkåra.

Voldaskulen ønskjer å vere ein skule som i alle ledd har kompetanse til å drive god tilpassa opplæring og slik skape trygge læringsarenaer der elevane får oppleve meistring og motivasjon for læring.

4.6 Heilskapleg arbeid med læringsmiljøet

Alle elevar har ein individuell rett til eit fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremjar helse, trivsel og læring, som vi veit går hand i hand. For å sikre elevane sine rettar, må skulane utvikle og oppretthalde gode og inkluderande læringsmiljø, sjå meir om dette i punkt 3.5 *Elevundersøkinga*.

I punkt 3.5 og 4 skriv vi at eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen. Vidare viser forskning at fem forhold er grunnleggande når ein arbeider med å utvikle og oppretthalde gode læringsmiljø:

- Læraren si evne til å leie klasser og undervisningsforløp
- Læraren si evne til å utvikle positive relasjonar med kvar enkelt elev
- Positive relasjonar og kultur for læring blant elevane
- Godt samarbeid mellom skule og heim
- God leiing, organisasjon og kultur for læring på skulen

Vi ser at mange av elevane i Voldaskulen slit med si psykiske helse og ønskjer derfor meir kunnskap om og kompetanse på fremjing av god psykisk helse hos barn og unge. Vi ønskjer å skape opne og trygge miljø der barn og unge tør å snakke om psykisk helse og kjensler.

Vi vil at elevane i Voldaskulen skal få hjelp til å

- meistre utfordringar og problem i dagleglivet
- støtte andre som har det vanskeleg
- identifisere og snakke om kjensler

Voldaskulen jobbar for å få breiare kompetanse blant tilsette på heilskapleg arbeid med læringsmiljøet, spesielt innafor læringsleiing (sjå meir om dette under punkt 4.1 og 4.2) og psykisk helse (sjå også punkt 4.3).

Elevstemmer om læringsmiljø og læringsresultat

«Vi har det veldig trygt og godt i klassene og lærarane snakkar ofte om korleis vi har det, og minner oss om klassereglane og sånn. Vi likar oss veldig godt på ungdomsskulen, og spesielt etter Grand Prix-veka. Vi hadde gru-gledd oss til Grand Prix, men det var både meir slitsom og kjekkare enn vi hadde trudd. Det var ei travel veke med mykje øving, som var viktig fordi då vart det ikkje så skummelt å stå på scena. Det er vanskeleg å beskrive denne veka med ord, fordi det var så fantastisk kjekt, men på same tid veldig krevande. Vi merkar godt no etterpå at klassene har blitt meir samansveisa, ikkje så grupperte som tidlegare. Vi gler oss allereie til neste års Grand Prix!!»

To jenter, 8. klasse

4.7 Tiltak på tvers av satsingsområda

Dei utdanningspolitiske måla for heile grunnopplæringa er våre overordna mål, der vårt fokus er at alle elevar skal inkludrast og oppleve meistring. Alle satsingsområda våre heng saman og tiltaka går på tvers av satsingsområda. Her ramsar vi opp mange av dei tiltaka som er i gang i Voldaskulen i dag og som vi kjem til å vidareføre eller vidareutvikle:

- Voldaprojektet der personalet i barnehagane i Volda kommune aukar kunnskapen sin om psykisk helse hos barn i førskulealder og dermed kan identifisere vanskar tidleg.
- Godt samarbeid mellom skulane og mellom barnehage og skule, særleg ved overgangar.
- Høgare lærartettleik på 1.-4. årssteg, brukt til dømes til tolærarsystem, deling, leseverkstad, rekneverkstad.
- Jobbe bevisst med Trivselsleiarprogrammet for å oppnå ein positiv effekt på trivselen til elevane og førebygge uønska åtferd som erting, mobbing og utestenging

---

Trivselsprogrammet sine mål er å:

- fremje auka og meir variert leik/aktivitet i matfriminutta
- legge til rette for at elevar skal kunne bygge gode venskapsrelasjonar
- redusere konflikhtar blant elevar
- fremje verdjar som inkludering, venlegheit og respekt

To elevar i 6. klasse fortel kva dei synest om programmet og ansvaret som trivselsleiarar (TL) ved Austefjord skule:

«Det er ganske mykje arbeid å vere TL. Det var kjekt å vere med på TL-kurs og lære nye leikar.

Det viktigaste vi gjer er å passe på at alle har det bra. Det er viktig at vi skryt av kvarandre. Det kjekkaste er at vi har felles leikar, og at dei som vil kan vere med.»

Austefjord skule

- Deltaking i *Vurdering for læring*, sjå punkt 4.2.
- Vidare jobbing med læringsleiing der vi spesielt vektlegg:
  - Relasjonsbygging mellom elev- elev, og lærar- elev. Dei vaksne skal vere rettleiarar og gode rollemodellar for elevane.
  - Reglar og rutinar som alle lærarane er lojale mot og som gjer at elevane føler at dei vaksne dreg i same retning
  - Klare forventningar og læringsmål som drivkraft og motivasjon for all aktivitet.
  - Variert, praktisk og motiverande undervisning

Klasseleiing

Vi har i fleire år jobba med utvikling av klasseleiing. Men sjølv i klasser med flinke klasseleiarar såg vi utfordringar. Vi merka at det ikkje var nok at lærar A og lærar B var flinke og hadde ei lik handheving av reglar; dei laut òg ha ei lik handtering av dei meir alminnelege rutinane (korleis gir vi beskjedar, signal for arbeidsro, dogåing, hente bøker i hylla, oppstart av timen, korrigering av åtferd osv.). Vi har såleis sett i gang eit prosjekt der nettopp desse tinga vert sett på dagsordenen. Lærarteamet arbeider med dette emnet kvar veke, dessutan er PPT inne og observerer og rettleier lærarteamet. Med ein enno meir lik praksis vert kvardagen meir føreseieleg, det er meir ro i klasserommet og færre konflikhtar mellom elevane. Lærarane er også nøgde, auka meistring er ein god motivator for både små og store!

Bratteberg skule

- Mengdetrening og spesifikk trening innanfor dei grunnleggande ferdigheitene.
- Heve kvaliteten på leseopplæringa ved å innføre ny metode med raskare bokstavinnlæring, dessutan leselekse kvar dag frå 1. klasse, med tett oppfølging på skulen, til dømes med "leseassistent" som høyrer elevane i leseleksa kvar dag.
- Utfordre elevane til å auke sine faglege mål.
- Vidare satsing på SOL, som er både eit verkty for å fastslå kvar elevane er i leseutviklinga si og for å følgje kvar elev i leseutviklinga si gjennom alle 10 åra, eit program for kompetanseheving for lærarar, og eit verkty for tilbakemelding til elevar og føresette.
- Betre utnytting av heim-skule-samarbeidet, både sosialt og fagleg.

Samarbeid heim-skule

Ved Vikebygda skule har vi ei positiv og engasjert foreldregruppe. Vi har mellom anna lange tradisjonar for eit svært godt samarbeid når det gjeld skulen sin årlege kulturkveld. Her tek foreldra/FAU alt ansvar for den praktiske tilrettelegginga og gjennomføringa av denne kvelden. Lærarane og elevane har ansvaret for framføringa, resten syter foreldra for. I tillegg er det ikkje vanskeleg å få foreldra med på dugnad på skulen, og her spelar FAU ei viktig rolle. Dei kallar inn, organiserer og legg gode rammer for effektive og kjekke dugnadar. Vi gjennomfører omlag ein dugnad pr. år, men det kan variere frå år til år.

Vi har ved Vikebygda skule innført vennegrupper i dei ulike klassene. Her er det foreldra som, i samarbeid med skulen, deler klassa inn i ulike grupper på 4-6 elevar. Desse gruppene skal i løpet av ein avtalt periode besøke kvarandre privat for å bli betre kjent og knyte sosiale band. Gruppene vert endra etter ei runde, slik at elevane gradvis vert betre kjende med alle i klassa. Vår erfaring er at dei aller fleste, både elevar og foreldre, opplever dette som noko positivt og dette er tiltak som skulen ynskjer skal halde fram.

Vikebygda skule

- Erfaringsdeling på skulane og mellom skulane
- Bruke faldaren *Skulevegving* – ein rettleiar for skule og heim aktivt på skulane

- Vidareføring av *Ungdomsstegsatsinga* der ein spesielt ser på motivasjon og meistring, sjå punkt 4.1.

Klasseleiing

Endra praksis etter ungdomsstegsatsinga Ungdomstrinn i utvikling (UiU)

- Meir variert og motiverande undervisning, variasjon i læringsstrategiar
- Meir elevmedverknad
- Kompetansemåla meir til grunn for vurdering, i mindre grad læreboka
- Beta vurderingspraksis i høve undervegsvurdering, vurdering for læring og det å vise elevane kva dei skal kunne og kva som må til for å verte god
- Meir bevisst på kva ein gjer og kvifor, mindre redde for å prøve ut nytt

Vegen vidare etter UiU:

- Vurdering for læring, andre måtar å vurdere på som fremjar læring og det å nytte kjenneteikn på måloppnåing. Vi må heile tida ha i tankane kva som er målet med undervegsvurdering.
- Halde fram med å utfordre/utvikle oss og lære av kvarandre for å verte betre i klasserommet.
- Revidere læreplanar i høve til kompetansemål og vurdering. Kompetansemåla i fag skal liggje til grunn for vurdering og målet med vurdering er utvikling og vidare læring - ingen vert betre av å verte målt.

Volda ungdomsskule

- Arbeide med å gjere sjølv gjennomføringa av dei nasjonale prøvene betre ved at elevar og lærarar er betre budde, bl.a. er kommunale retningslinjer for gjennomføring av nasjonale prøver nyleg utarbeidd.
- Betre utnytting av moglegheitene det nye analyseverktøyet for dei nasjonale prøvene gir for konkrete tiltak for å fremje vidare læring. Lærarane har gjennom ei evaluering av gjennomføring av dei nasjonale prøvene sagt at dei ser at analyseverktøyet er viktig for eleven sitt utbytte av prøva, noko som er eit godt utgangspunkt for at Voldaskulen kan arbeide meir målretta i høve dette verktøyet. Måler er å i enda større grad nytte resultatene i dei nasjonale prøvene til vidare målsetting for satsing på både individ- og skulenivå.
- Tverrfagleg samarbeid på kommunalt nivå.
- Kompetanseheving i matematikk. Inneverande skuleår tek 5 lærarar vidareutdanning i matematikk.
- Vidareutvikle bruken av læringsstrategiar, organisering og metodebruk i undervisninga.

Døme på korleis vi arbeider for å betre læringsresultata

Vi kan dagleg lese om kor krevjande det er å vere lærar, når elevane helst vil surfe på internett, chatte, sende meldingar eller spele dataspel. Men no er det då eingong slik at denne teknologien er komen, og dei eldste elevane våre er kanskje meir orienterte om IKT enn mange trauste lærarar. Det er forresten ikkje berre på skulen at dette kan bli problemfylt; kven vil lese til geografiprøve når «World of warcraft» ventar berre eit tastetrykk unna?

Med dette som bakteppe sette nokre av lærarane seg ned og tenkte. «Kan vi spele på lag med elevane? Kan spel-teknologien brukast i opplæringa?» Svaret var så absolutt ja, nettbrett har vi, og «Kahoot» må vel kunne brukast til læringsmålpørve? Og det er unekteleg ei eiga stemning i klasserommet når fredagen nærmar seg og det snart er tid for «Kahoot» igjen; «Denne gongen skal eg bli best!» «Nei, eg!» At det eigenleg er ei geografipørve er det visst ingen som ansar...

Bratteberg skule

«Når vi jobber med Kahoot har eg det veldig kjekt fordi det er så gøy å ha litt variasjon i timane, det er ikkje so gøy og sitte og skrive heile dagen. Det kan òg hjelpe dei som ikkje er så gode til og skrive eller lese, fordi da treng dei kun og trykke på eit av fire svaralternativ og da kan dei vise kva dei kan. Men vi kan ikkje holde på med Kahoot heile tida fordi sann som å skrive i bøker -ein kan bli litt lei av det. Det går også an å gjere prøver på Kahoot fordi du kan basere quizane på omtrent kva du vil. Det er bra med Kahoot fordi elevar kan vise ulike sider av kva dei kan.»lærarteamet. Med ein enno meir lik praksis vert kvardagen meir føreseieleg, det er meir ro i klasserommet og færre konflikhtar mellom elevane. Lærarane er også nøgde, auka meistring er ein god motivator for både små og store!

Elev 7.kl. Bratteberg skule

-
- Leksetid på slutten av barnesteget og på ungdomssteget der elevar får noko rettleia leksetid.
  - Vidare utvikling av dei lokale læreplanane.

Arbeid med lokale læreplanar

Den lokale læreplanen skal vere eit verkty for planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa slik at elevane får eit godt læringsutbytte. Dei skal syne ein tydeleg progresjon der dei grunnleggjande ferdigheitene er ein del av opplæringa i alle fag og på alle årssteg. Dei lokale læreplanane bryt ned kompetansemål til fleire små og store læremål som elevane skal verte kjende med. Tydelege læremål gjer at lærarane kan fri seg frå lærebøkene i større grad og gi elevane endå betre tilpassing utifrå eleven sin ståstad. Dei lokale læreplanane for Voldaskulen skal òg gje rom for lokale tilpassingar for kvar skule og samstundes trygge kvar enkelt lærar på at dei har jobba med dei læremåla som er lagt på kvart enkelt årssteg.

For ein nyutdanna lærar kan dette vere ei hjelpande hand, medan det for ein erfaren lærar kan vere ein inspirasjon til vidare arbeid.

Framover håper ein å kunne synleggjere arbeidet med vurdering for læring i dei lokale læreplanane gjennom å vise kva som skal vurderast, korleis det skal vurderast og vise om det er hensiktsmessig å utarbeide kjenneteikn for måloppnåing.

Mork skule

- Bruke nettstaden <http://www.udir.no/Laringsmiljo> aktivt på skulane
  - Kurs og samarbeid med fagmiljø om læringsmiljø, læringsleiing, vurdering for læring og dei universalførebyggande programma våre.
-

Læring og motivasjon

Vi veit at læringsmiljøet er ein avgjerande faktor for fagleg og sosial læring, og for elevane sitt utdanningsnivå. Eit godt læringsmiljø motiverer elevane til å lære både fagleg og sosialt. For å skape eit godt læringsmiljø bør ein søke å utvikle skulen i positiv lei som fremjar helse og trivsel - dette gir læringsresultat. Det skal vere fokus på fagleg læring. Det overordna målet er at elevane tileignar seg allmenn- og fagleg kunnskap.

Læreplanen set klare mål for kva elevane skal kunne etter kvart årssteg i dei ulike faga. Gjennom arbeidet med faga vert også dei grunnleggjande ferdigheitene vektlagt. Desse måla er forpliktande for elevane og lærarane.

- Eit godt læringsmiljø er prega av variert og motiverande undervisning
- Læraren si evne til å leie klassa og undervisninga
- Læraren si evne til å utvikle positive relasjonar med kvar einskild elev
- Positive relasjonar og kultur for læring mellom elevane
- Godt samarbeid mellom heim og skule
- God leiing, organisasjon og kultur for læring på skulen

Dalsfjord skule

- Vidare arbeid med å utvikle og innarbeide gode rutinar rundt elevar med særlege behov.
  - Kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge til rette opplæringa for alle elevar.
-

Tilpassa opplæring i praksis

Når ein som lærar ofte er åleine med ei større gruppe elevar eller har elevar frå fleire klassesteg samla, kjenner ein dagleg på ansvaret for å gi tilpassa undervisning til alle. Å finne tid og rom til å skreddarsy individuelle opplegg for den einskild elev er ofte uråd å få til i kvardagen og er heller ikkje det som vanlegvis gir den beste læringa. I tråd med seinare klasseromsforskning finn ein eit viktig svar i god kollektiv undervisning.

Det som verkar godt på dei svakaste elevane også verkar godt på dei sterkare elevane. Direkte undervisning er eit av dei viktigaste grepa å gjere. Med direkte undervisning meiner ein at læraren grundig forklarar, modellerer og viser framgangsmåtar som elevane steg for steg tek etter, korleis ein skal øve, og at ein gjerne øver i fellesskap. Å lese høgt i kor eller øve høgt i lag på ting som skal lærast, vert trekt fram som god tilpassa opplæring.

Dette er jo ikkje mykje nytt, vil mange hevde, slik har jo gode lærarar undervist til alle tider! Ja, det er sikkert rett, men det som er verdt å merke seg, er at god kollektiv undervisning faktisk er god tilpassa undervisning for svært mange elevar. Dette hevdar også professor Peder Haug i sine foredrag frå seinare klasseromsforskning.

God kollektiv undervisning kan også vere eit viktig bidrag til betra læringsmiljø. Å oppleve meistring er det viktigaste for alle elevar. Når ein arbeider godt kollektivt, vil elevane oppleve kollektiv meistring ved sida av auka individuell meistring. Dei svake elevane har støtte i fellesskapet gjennom gode øvestrukturar og god modellering, og dei sterkare elevane overlærer fagstoff og er med på å trekkje fellesskapet opp. Sagt på ein annan måte: God kollektiv undervisning = meir meistring = større trivsel = rolegare og meir fornøgde elevar.

Folkestad skule

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Vibeke Berge

Arkivsak nr.: 2016/852

Arkivkode: A20

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

30/16

Driftsstyret

01.06.2016

Kommunestyret

TILSTANDSRAPPORT VOLDASKULEN 2015-2016

Administrasjonen si tilråding:

Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016 vert teken til vitende.

Vedleggsliste:

Tilstandsrapport Voldaskulen 2015-2016

Samandrag av saka:

Tilstandsrapporten stettar krava opplæringslova set for rapporten, og han er i tillegg meint å vere noko meir opplysande om aktiviteten i grunnskulen enn berre å fokusere på resultat. Rapporten omhandlar dei samla resultatata for Voldaskulen, medan resultatata for den enkelte skule er til handsaming i samarbeidsutvala på skulane. Slik får politikarane som er medlemmer i samarbeidsutvala god innsikt i drifta og resultatata på dei einskilde skulane.

Saksopplysningar:

Det er fastsett i opplæringslova og privatskolelova at skuleeigarar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. Det er vidare fastsett i Volda kommune sitt forsvarlege system, pkt. 4.4, at rådmannen har ansvar for å førebu eit politisk saksframlegg der tilstandsrapporten er grunnlaget for saksframlegget.

I Stortingsmelding nr. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit medvite og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er nødvendig for å følgje opp utviklinga av sektoren på ein god måte. Det heiter også i stortingsmeldinga at det ikkje er alle sider ved kvaliteten i skulen som let seg måle. Ei rekke mål for den norske skulen, som verdiar og haldningar, vert ikkje målt i undersøkinga.

Desse har ansvar for å utarbeide ein årleg tilstandsrapport:

- Kommunar
- Fylkeskommunar
- Private grunnskular som er godkjende etter opplæringslova § 2-12
- Private skular med rett til statstilskott

Rapport om tilstanden i opplæringa

Rapporten om tilstanden i opplæringa (tilstandsrapporten) skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø.

Den årlege rapporten skal drøftast av skuleeigaren, dvs. kommunestyret, fylkestinget eller den øvste leiinga ved dei private grunnskulane (jf opplæringslova § 13-10 andre ledd).

Det følgjer av forarbeida til føresegnene - Ot.prp. nr. 55 (2008-2009) s. 24 - at det skal vere mogleg å tilpasse arbeidet med å utarbeide ein årleg tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hjå skuleeigaren.

Nasjonalt kvalitetsvurderingsystem

Tilstandsrapporten er eit sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingsystemet. Regjeringa har fastsett mål knytte til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringa, jf. St.meld. nr 31 (2007-2008).

Krav til innhald i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som eit minimum omtale læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, men kan byggjast ut med annan omtale som skuleeigaren meiner er føremålstenleg ut frå lokale behov. Det er data frå Skoleporten som hovudsakleg skal brukast som grunnlag for skuleeigaren si vurdering av tilstanden.

Det følgjer av Ot.prp. nr. 55 (2008-2009) s. 24, at tilstandsrapporten skal innehalde vurderingar knytte til opplæringa av barn, unge og vaksne. Dei data som er tilgjengelege i Skoleporten, innheld ikkje særskilde data om vaksne, dvs. deltakarar som får opplæring etter kapittel 4A i opplæringslova. I vurderinga av om rettane til vaksne blir tekne vare på når det gjeld områda læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, må skuleeigaren derfor bruke andre kjelder for datainnhenting.

I St.meld. nr. 16 (2006-2007) går det fram at tidleg innsats er vesentleg for å betre ferdigheiter og fagleg utvikling hos elevane. Kartlegging av ferdigheitsnivået til elevane må følgjast opp med tiltak for dei som har behov for ekstra opplæring frå første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral. Dei data som er tilgjengelege i Skoleporten, innheld ikkje data om spesialundervisning, og skuleeigaren må derfor også på dette området bruke andre kjelder for datainnhenting.

Skuleeigaren står elles fritt til å utvide innhaldet i tilstandsrapporten.

Det generelle systemkravet

Den plikta skuleeigaren har til å utarbeide årlege rapportar om tilstanden i opplæringa, er ein del av oppfølgingsansvaret knytt til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd og privatskolelova § 5-2 tredje ledd. Ver merksam på at kravet til internkontroll, omfattar alle pliktene som ligg til skuleeigaren etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor vidare enn det tilstandsrapporten dekkjer.

Volda kommune har utarbeidd eit forsvarleg system etter opplæringslova § 13-10.

Personvern

Tal som blir lasta direkte inn frå Skoleporten kan for små einingar innehalde indirekte identifiserbare opplysningar. Dette kan vere teiepliktige opplysningar etter forvaltningslova § 13 og/eller personopplysningar etter personopplysningslova § 2 nr. 1. Tilsvarande kan òg gjelde for lokale indikatorar. Derfor ei påminning om at desse opplysningane må handsamast i tråd med reglane i forvaltningslova og/eller personopplysningslova. Skular der færre enn 10 elevar har delteke i prøvene/undersøkingane er unnateke offentleggjering. Dette gjeld fleire av Volda sine skular.

Vurdering og konklusjon:

Tilrådinga bør vedtakast.

Helse og miljøkonsekvensar:

Resultata frå Elevundersøkinga viser at elevane i Volda opplever eit godt læringsmiljø, men alle må likevel arbeide aktivt for å vidareutvikle dette. Fleire av skulane våre dreg på åra, og ein ser at elevane gir uttrykk for at dei ynskjer eit betre fysisk læringsmiljø ved desse skulane.

Økonomiske konsekvensar:

Ingen.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen.

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Volda kommune
Opplæring og oppvekst

TILSTANDSRAPPORT VOLDASKULEN 2015-2016

Innhald

1 Innleiing	2
2 Voldaskulen 2015-2016 i tal	2
2.1 Elevtal i kommunen sine grunnskular	2
2.2 Prognose for elevtal i 1. klasse	4
2.3 Talet på elevar, skular, lærarar og lærarårsverk	4
2.4 Utgifter til grunnskuledrift	4
2.5 Overgang til vidaregåande opplæring	4
2.6 Gjennomføring vidaregåande skule	5
3 Læringsresultat	5
3.1 Kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver	6
3.2 Nasjonale prøver	7
3.2.1 Nasjonale prøver i lesing	8
3.2.2 Nasjonale prøver i engelsk	9
3.2.3 Nasjonale prøver i rekning	11
3.3 Grunnskulepoeng 2015	13
3.4 Eksamen 2015	13
3.5 Elevundersøkinga 2015	14
3.5.1 Resultat 7. årssteg	15
3.5.2 Resultat 10. årssteg	16
3.5.3 Skulane sine kommentarar til eigne resultat i elevundersøkinga	18
4 Tiltak for å betre læringsresultata i Voldaskulen	25
4.1 Ungdomssteg i utvikling – motivasjon og meistring	25
4.2 Vurdering for læring	26
4.3 Tidleg innsats	27
4.4 Tilpassa opplæring	27
4.5 Spesialundervisning	28
4.5.1 Elevar i grunnskulen som får spesialundervisning – i prosent	28
4.5.2 Timar til spesialundervisning av lærartimar totalt – i prosent	29
4.6 Heilskapleg arbeid med læringsmiljøet	29
4.7 Tiltak på tvers av satsingsområda	31

1 Innleiing

Målet med denne rapporten er å gje kommunestyret som skuleeigar og andre betre forståing for, innsikt i og oversikt over sentrale område i det arbeidet som går føre seg i Voldaskulen.

Jf. opplæringslova § 13-10, skal skuleeigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I St.meld. nr 31 2007-2008 *Kvalitet i skolen* punkt 4.5.3 *Krav til årlig tilstandsrapport* heiter det innleiingsvis:

«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte.»

Tilstandsrapporten skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, og han skal vere eit sentralt element i høve det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg kan rapporten verte utvida med fagområde som skuleeigar meiner er formålstenleg ut i frå lokale behov. Rapporten skal handsamast av skuleeigar, dvs kommunestyret. Rapporten bygger på opplysningar frå www.skoleporten.no, og andre faktaopplysningar.

Vi gjer merksam på at det vert nemnd lite tiltak i gjennomgangen av resultatata på dei nasjonale prøvene og Elevundersøkinga då vi har valt å lage eit eige kapittel om tiltak.

2 Voldaskulen 2015-2016 i tal

2.1 Elevtal i kommunen sine grunnskular

Austefjord skule 	Tal elevar pr 01.10.15: 34 elevar 1. kl: 2 (1 frå Ørsta kommune) 2. kl: 2 3. kl: 4 4. kl: 3 (2 frå Ørsta kommune) 5. kl: 1 6. kl: 6 (1 frå Ørsta kommune) 7. kl: 2 8. kl: 1 (1 frå Ørsta kommune) 9. kl: 4 10. kl: 9 (1 frå Ørsta kommune)
Bratteberg skule 	Tal elevar pr 01.10.15: 209 elevar 1. kl: 22 2. kl: 25 3. kl: 26 4. kl: 20 5. kl: 40 6. kl: 37 7. kl: 39

<p>Dalsfjord skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 54 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 4</td> <td>6. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 4</td> <td>7. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 4</td> <td>8. kl: 6</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 8</td> <td>9. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>5. kl: 10</td> <td>10. kl: 3</td> </tr> </table>	1. kl: 4	6. kl: 5	2. kl: 4	7. kl: 5	3. kl: 4	8. kl: 6	4. kl: 8	9. kl: 5	5. kl: 10	10. kl: 3
1. kl: 4	6. kl: 5										
2. kl: 4	7. kl: 5										
3. kl: 4	8. kl: 6										
4. kl: 8	9. kl: 5										
5. kl: 10	10. kl: 3										
<p>Folkestad skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 72 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 5</td> <td>6. kl: 8</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 9</td> <td>7. kl: 5</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 4</td> <td>8. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 5</td> <td>9. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>5. kl: 5</td> <td>10. kl: 13</td> </tr> </table>	1. kl: 5	6. kl: 8	2. kl: 9	7. kl: 5	3. kl: 4	8. kl: 9	4. kl: 5	9. kl: 9	5. kl: 5	10. kl: 13
1. kl: 5	6. kl: 8										
2. kl: 9	7. kl: 5										
3. kl: 4	8. kl: 9										
4. kl: 5	9. kl: 9										
5. kl: 5	10. kl: 13										
<p>Mork skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 74 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 14</td> <td>5. kl: 6</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 11</td> <td>6. kl: 12</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 14</td> <td>7. kl: 9</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 8</td> <td></td> </tr> </table>	1. kl: 14	5. kl: 6	2. kl: 11	6. kl: 12	3. kl: 14	7. kl: 9	4. kl: 8			
1. kl: 14	5. kl: 6										
2. kl: 11	6. kl: 12										
3. kl: 14	7. kl: 9										
4. kl: 8											
<p>Vikebygda skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 66 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 18</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 15</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 14</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 19</td> </tr> </table>	1. kl: 18	2. kl: 15	3. kl: 14	4. kl: 19						
1. kl: 18											
2. kl: 15											
3. kl: 14											
4. kl: 19											
<p>Volda ungdomsskule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 269 elevar</p> <table> <tr> <td>8. kl: 81</td> </tr> <tr> <td>9. kl: 103</td> </tr> <tr> <td>10. kl: 85</td> </tr> </table>	8. kl: 81	9. kl: 103	10. kl: 85							
8. kl: 81											
9. kl: 103											
10. kl: 85											
<p>Øyra skule</p> 	<p>Tal elevar pr 01.10.15: 350 elevar</p> <table> <tr> <td>1. kl: 39</td> <td>5. kl: 47</td> </tr> <tr> <td>2. kl: 56</td> <td>6. kl: 49</td> </tr> <tr> <td>3. kl: 46</td> <td>7. kl: 54</td> </tr> <tr> <td>4. kl: 49</td> <td></td> </tr> </table>	1. kl: 39	5. kl: 47	2. kl: 56	6. kl: 49	3. kl: 46	7. kl: 54	4. kl: 49			
1. kl: 39	5. kl: 47										
2. kl: 56	6. kl: 49										
3. kl: 46	7. kl: 54										
4. kl: 49											

Bjørkedal nærskule har 12 elevar heimehøyrande i Volda kommune.

Ulvestad barneskule har 15 elevar heimehøyrande i Volda kommune.

Møre barne- og ungdomsskule har 1 elev heimehøyrande i Volda kommune.

2.2 Prognose for elevtal i 1. klasse

Skule	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Mork	12	11	10	11	10	8
Øyra	46	79	69	75	60	68
Bratteberg	26					
Vikebygda	16					
Austefjord	3	0	4	3+2	1	2
Folkestad	5	4	2	6	3	6
Dalsfjord	6	2	1	5	4	4

Prognosane for Dalsfjord er usikre, sidan ein ikkje har oversikt over kor mange som vil velje privatskule.

2.3 Talet på elevar, skular, lærarar og lærarårsverk

	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16
Talet på elevar	1156	1126	1093	1113	1128
Talet på skular	9	9	8	8	8
Talet på kontaktlærarar	91	87	81	82	70
Talet på lærarar	143	142	128	133	133
Talet på lærarårsverk	121,5	124,1	113,8	116,2	114,3

Kjelde: GSI

2.4 Utgifter til grunnskuledrift

	2014			2015		
	Volda	Kommunegr11	Nasjonalt	Volda	Kommunegr11	Nasjonalt
Driftsutg pr elev (funksjon 202)	84347	87929	80841	85363	89282	82077
Innbu/utstyr pr elev	942	760	931	821	802	973
Undervisningsmateriell pr elev	1499	1586	1395	1616	1684	1428

Kjelde: KOSTRA

Samanlikna med kommunegruppe 11 har Volda kommune lågare utgifter til grunnskuledrift. Det er likevel store ulikskapar mellom elevane i kommunen. Utgifter pr. elev på dei minste skulane er vesentleg høgare enn på dei største skulane.

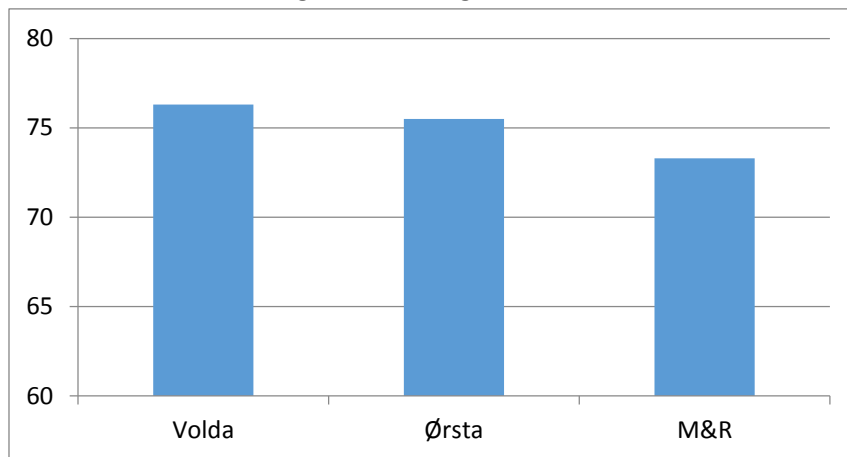
2.5 Overgang til vidaregåande opplæring

Elevar (16 år)som er registrert i vidaregåande opplæring same år som avslutta grunnskule	2012	2013	2014	2015
VOLDA	99,2	96,3	99,1	99
KOMMUNEGR 11	98,6	98,2	98,3	98,7
NASJONALT	97,8	97,9	98	98

Kjelde: GSI

2.6 Gjennomføring vidaregåande skule

Elevar som starta vidaregåande skule grunnkurs i 2009. Status etter fem år.

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune pr 10.09.2015

Samanlikna med Ørsta og snittet i fylket er det fleire elevar frå Volda som fullfører vidaregåande skule.

3 Læringsresultat

Ulike vurderingsformer har ulike formål som på kvar sin måte bidrar til at skulen, ut frå eit variert vurderingsgrunnlag, kan gjere nødvendige tilpassingar i opplæringa for den enkelte elev og på skulenivået. Dei ulike elementa i vurderingssystemet har som formål å dekke ulike behov for informasjon på forskjellige nivå. Samla opnar mangfaldet av vurderingsformer for å sjå samanhengar som gir meir informasjon om opplæringa enn ei enkelt vurderingsform kan bidra med aleine.

Undervegsvurdering i grunnskulen er all vurdering frå 1. steg og fram til sluttvurdering på 10. steg. Undervegsvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen og som grunnlag for tilpassa opplæring.

Sluttvurdering skal gi informasjon om eleven si måloppnåing ved avslutninga av opplæringa i faget.

Eit viktig prinsipp for all undervegsvurdering er at ho skal fremje læring og utvikling, og dessutan legge til rette for tilpassa opplæring. Dette kan ein lese meir om i punkt 4.2. Som ein del av undervegsvurderinga, til hjelp for skulen og lærarane til å drive den kontinuerlege vurderinga for læring, har Utdanningsdirektoratet utarbeidd kartleggingsmaterieil, karakter- og læringsstøttande prøver og nasjonale prøver.

Kartleggingsmateriellet skal hjelpe å avdekke behov for individuell oppfølging og tilrettelegging på individ- og skulenivå. Karakter- og læringsstøttande prøver skal undersøke kva eleven kan innanfor sentrale område av faget, og ut frå denne dokumentasjonen bestemme kvar kreftene må settast inn for at eleven skal meistre faget betre. Resultata på kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver skal ikkje rapporterast til Utdanningsdirektoratet.

Nasjonale prøver skal kartlegge i kva grad elevane sine grunnleggande ferdigheiter er i samsvar med kompetansemåla i læreplanen. Dei gir informasjon til elevar, lærarar, føresette, skuleleiarar,

skuleeigarar, dei regionale myndigheitene og det nasjonale nivået som grunnlag for forbetnings- og utviklingsarbeid.

I Kunnskapsløftet er det definert fem ferdigheiter som utgjer grunnleggande føresetnader for læring og utvikling i skule, arbeid og samfunnsliv. Ferdigheitene er avgjerande reiskapar for læring og utvikling i alle fag i skulen og er derfor inkluderte i kompetansemåla i alle fag.

Dei grunnleggande ferdigheitene, slik dei er definerte i Kunnskapsløftet:

- å kunne skrive
- å kunne lese
- å kunne rekne
- munnlege ferdigheiter
- digitale ferdigheiter

I kvar læreplan for fag er det skildra korleis dei fem grunnleggande ferdigheitene skal bidra til å utvikle elevane sin kompetanse i faget, og korleis desse ferdigheitene er ein del av denne kompetansen.

Dei nasjonale prøvene skal kartlegge i kva grad elevane sine ferdigheiter er i samsvar med læreplanen sine mål for dei grunnleggande ferdigheitene rekning og lesing på norsk og engelsk, slik dei er integrert i kompetansemål for fag i LK06 etter 4. og 7. årstrinn.

Elevundersøkinga skal kartlegge elevane sine meiningar om forhold som er viktige for læring og trivsel i skulen. Undersøkinga er obligatorisk på 7. og 10. årssteg kvar haust. Elevane svarar på spørsmål om trivsel og læringsmiljø, men også om læring, motivasjon, støtte frå heimen, støtte frå lærarane. Undersøkinga gir lærarar og rektorar viktig informasjon som skal følgjast opp med rette tiltak for å gjere skulekvardagen betre.

Resultata frå Elevundersøkinga vert lagra og nyttast av skular, skuleeigarar og den statlege utdanningsadministrasjonen som ei hjelp til å analysere og utvikle læringsmiljøet.

3.1 Kartleggingar og karakter- og læringsstøttande prøver

Voldaskulen gjennomfører årleg nasjonale lese- og reknekartleggingar på 2. og 3. årssteg. Desse prøvene er laga for å kunne identifisere elevar med særskilde utfordringar, slik at skulen tidleg kan setje inn eigna tiltak.

Skulane i Volda nyttar læringsstøttande prøver i matematikk for 5. - 7. årssteg og for 8. - 10. årssteg. Formålet med læringsstøttande prøver er å gi læraren grunnlag for læringsfremjande tilbakemeldingar til eleven på alle prestasjonsnivå. Ein tilrår også bruk av læringsstøttande prøver i lesing for 5.-7. årssteg.

I løpet av 2016 vil Utdanningsdirektoratet også legge ut læringsstøttande prøver i lesing og rekning på 6. årssteg, i digitale ferdigheiter på 8. årssteg og i skriving på 5.- 8. årssteg.

Nokre av skulane nyttar også karakterstøttande prøver i samfunnsfag og naturfag på ungdomssteget. Prøvene gir informasjon om kva elevene meistarar og kva dei må arbeide meir med. Prøvene kan brukast til å gi tilbakemeldingar undervegs og som grunnlag for tilpassa opplæring på individ- og gruppenivå. Prøvene kan danne grunnlag for diskusjonar i kollegiet for eventuelt å justere opplæringa undervegs. På 10. årssteg kan karakterstøttande prøver, saman med anna informasjon, danne grunnlag for standpunktvurdering i faget. Prøvene gir høve til å samanlikne gruppa sine resultat med nasjonalt nivå, og dei kan bidra til ei meir rettferdig standpunktvurdering.

VOKAL, som er eit nettbasert system, vert nytta til å samle og samanstille vurderingar og kartleggingar, slik at lærarane kan gje tilpassa undervisning og betre oppfølging av den einskilde eleven.

3.2 Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i kva grad skulen har klart å utvikle ferdigheitene til elevane i lesing og rekning og delar av faget engelsk.

Verdien av gjennomføringa av dei nasjonale prøvene er avhengig av i kor stor grad det fører til utvikling og læring hos eleven. Kva som vert gjort med resultatane er grunnleggande for å motivere til auka læring hos alle. På den enkelte skule skal resultatane først og fremst brukast til å tilpasse opplæringa. Det er utarbeidd rettleiingsmateriell til lærarar som skildrar korleis dei kan følgje opp resultatane. Ved å analysere resultatane frå nasjonale prøver, får lærarane god informasjon om kva klassen og den enkelte eleven bør arbeide med for å få betre grunnleggande ferdigheiter. Dette gir læraren innspel til planlegging og gjennomføring av undervisning.

Resultatane frå dei nasjonale prøvene er i tillegg eit godt grunnlag i foreldresamarbeidet. Diskusjon rundt meistring og utfordringar er sentralt i utviklingssamtalar og anna foreldresamarbeid.

Frå 2014 er det mogleg å måle elevane sine resultat og utvikling over tid på dei nasjonale prøvene i engelsk og rekning. Dei nasjonale prøvene i lesing vert digitaliserte frå hausten 2016 og det vil då vere mogleg å samanlikne resultatane direkte mellom år og følgje den einskilde eleven sine resultat over tid også i lesing.

I løpet av hausthalvåret vert det gjennomført nasjonale prøver i lesing, rekning og engelsk på 5. og 8. årssteg, medan 9. årssteg gjennomfører nasjonale prøver i lesing og rekning.

Resultatane er offentleg tilgjengeleg på www.skoleporten.no. Unnataket er resultat for små elevgrupper.

Resultatane på 5. årssteg er delte inn i tre meistringsnivå. Elevar på nivå 1 har svake grunnleggande ferdigheiter, medan elevar på nivå 3 har gode grunnleggande ferdigheiter. På ungdomssteget er prøvene delte inn i fem meistringsnivå, der nivå 5 er høgast.

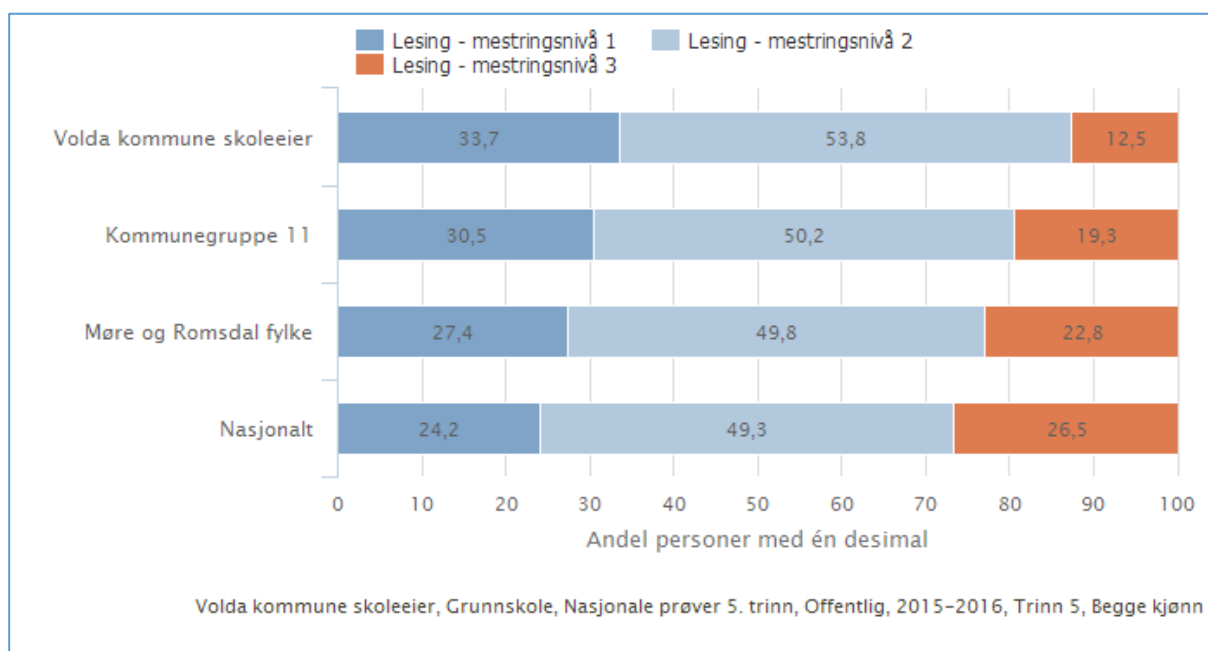
Vi har valt å ha eit eige kapittel om tiltak for å betre resultatane i Voldaskulen og seier derfor lite om tiltak i gjennomgangen av resultatane i dette kapitlet.

3.2.1 Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i lesing ikkje er ei prøve i norskfaget. Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt. Elevane viser at dei kan:

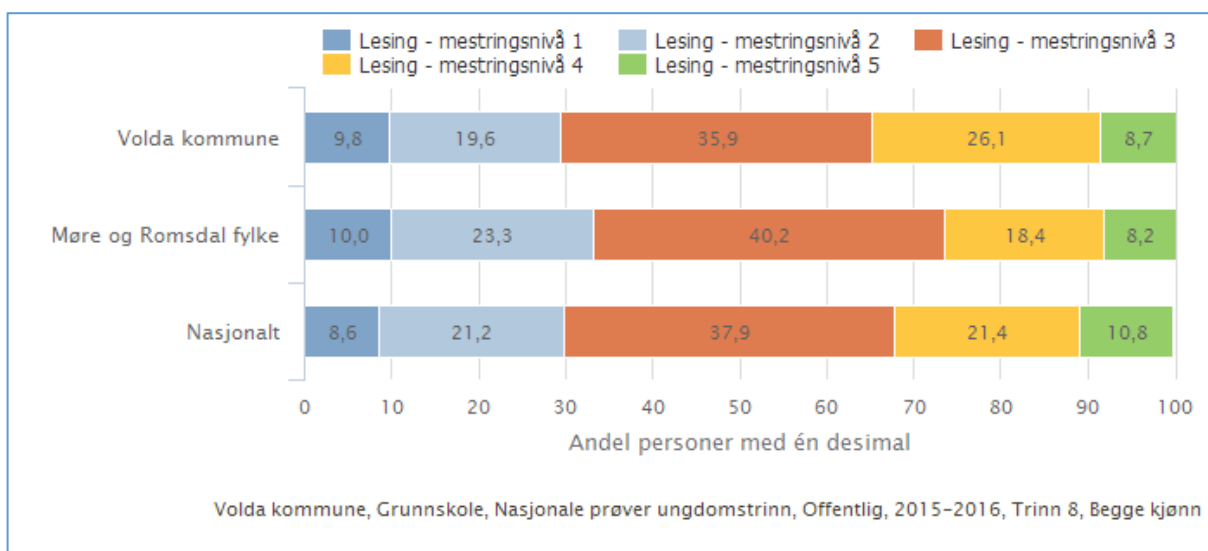
- finne informasjon
- forstå og tolke
- reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Resultat lesing 5. årssteg 2015

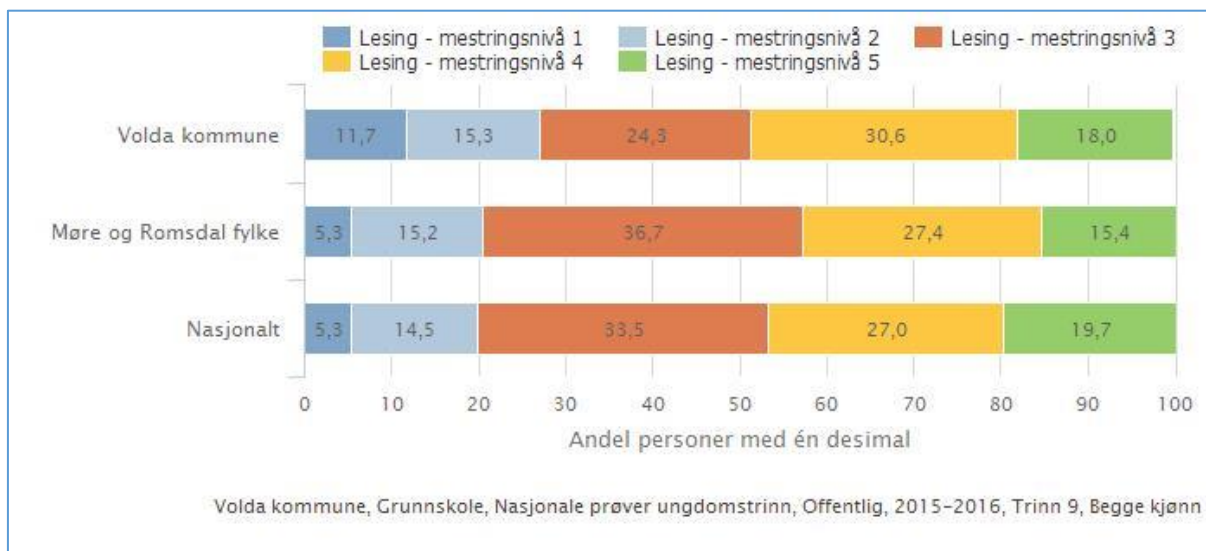
Vi er ikkje nøgde med resultatet i lesing på 5. årssteg. Det er altfor mange elevar som er på meistringsnivå 1, og for få som er på nivå 3. Ein kan lese meir om kva tiltak vi set inn i kapittel 4.

Resultat lesing 8. årssteg 2015

29,4 % av 8. klassingane i Volda er på dei to lavaste meistringsnivåa i lesing. Samanlikna med fylket kan vi vere fornøgde, men vi meiner likevel at nærare 30 % på dei to lågaste meistringsnivåa er for dårleg. Det er fleire av elevane våre på dei to høgste meistringsnivåa enn både på fylket og nasjonalt, noko vi kan vere stolte av.

Resultat lesing 9. årssteg 2015

Volda kommune har mange gode lesarar på 9. årssteg. Nesten halvparten av 9. klassingane er på dei to høgaste meistringsnivåa i lesing, og har som på 8. årssteg markert fleire «toppelevar» enn fylket og landet. Den same elevgruppa hadde i fjor 35,2 % på nivå 4 og 5, noko som viser ein tydeleg positiv framgang på eit år. Samstundes viser resultatet at ein ikkje kan vere nøgde med talet på elevar på dei lågaste meistringsnivåa.

3.2.2 Nasjonale prøver i engelsk

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggjande ferdigheitene som er integrerte i kompetansemål i læreplanane i alle fag i LK06. Prøvene tek utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag – engelsk.

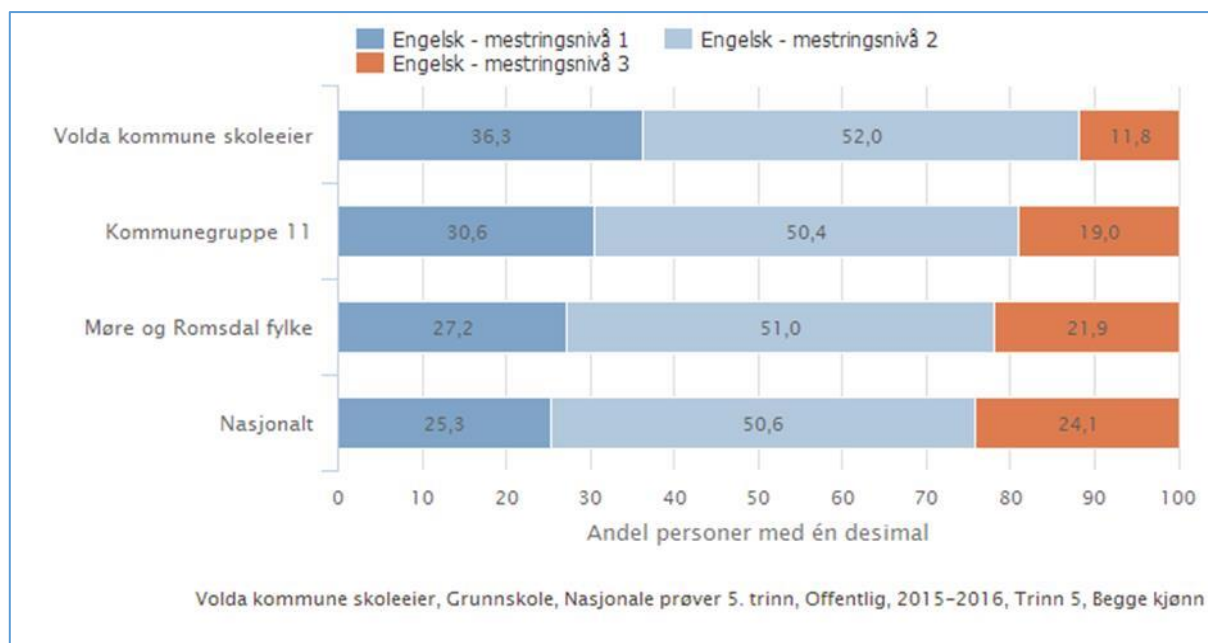
Oppgåvene på 5. årssteg er knytte til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå hovudinnhaldet i enkle tekstar
- forstå vanlege ord og uttrykk knytta til daglegliv og fritid
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- bruke vanlege grammatiske strukturar, småord og enkle setningsmønster

Oppgåvene for ungdomssteget er knytte til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå og reflektere over innhaldet i tekstar av ulik lengd og forskjellige sjangrar
- rå over eit ordforråd som dekkjer daglegdagse situasjonar
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- forstå bruken av grunnleggjande reglar og mønster for grammatikk og setningstypar

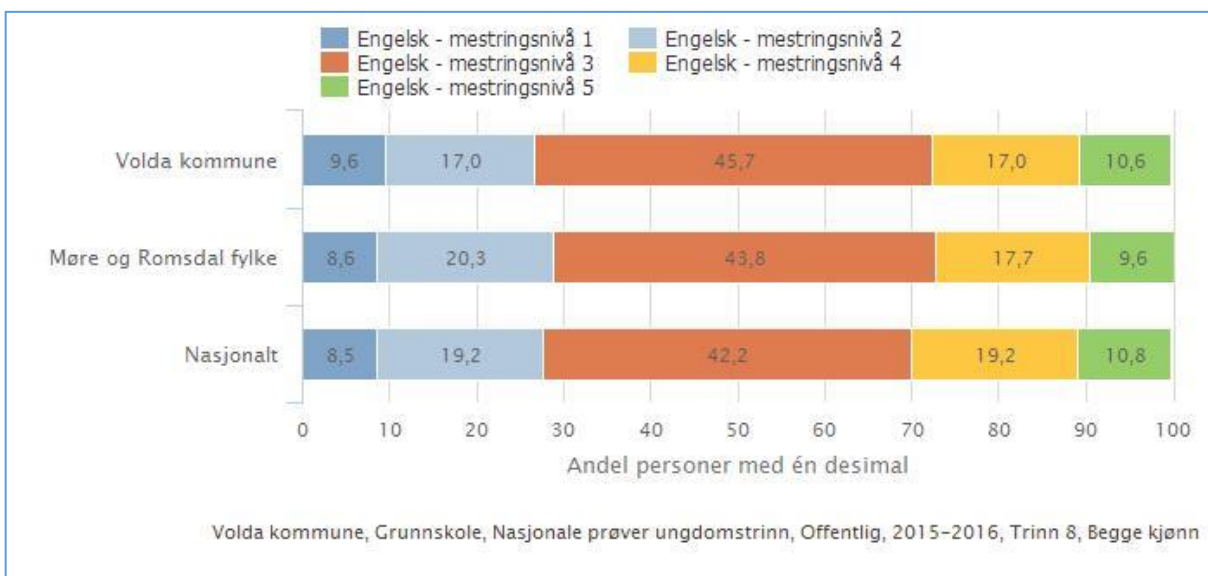
Resultat engelsk 5. årssteg 2015

Resultatet på 5. årssteg gir grunn til uro. Blant anna desse tiltaka er sett inn på engelskundervisninga på barnesteget:

- Jobbe planmessig med nasjonale prøver i kollegiet og sikre at elevane kjenner prøveforma godt og er trygge på oppgåvetypane.
- Lese meir engelske bøker allereie på 3. årssteg
- Ekstra lærarressurs brukt til lesetrening og arbeid med tekstar
- Sikre at lærar har god kompetanse i faget

Resultat engelsk 8. årssteg 2015

Samla sett kan ein seie seg nøgd med resultatet til denne elevgruppa. Volda har nokre fleire elevar på lågaste meistringsnivå, men færre enn både landet og fylket på dei to lågaste meistringsnivåa samanlagt.

3.2.3 Nasjonale prøver i rekning

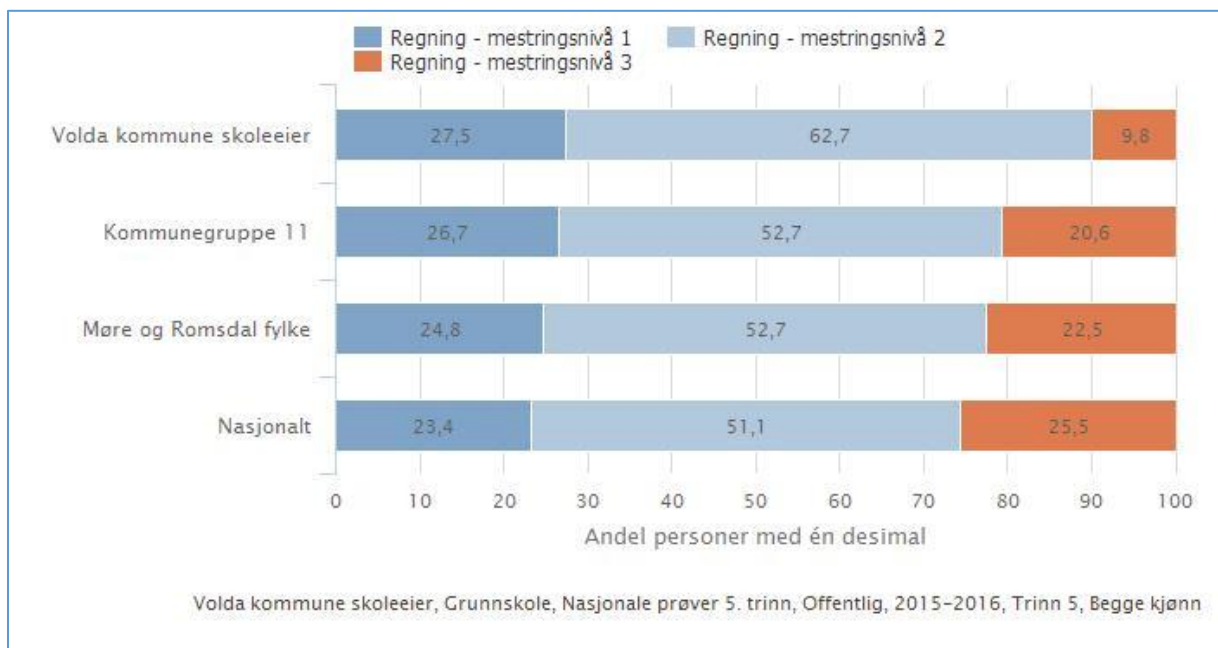
Nasjonale prøver i rekning kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita rekning, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i rekning ikkje er ei prøve i matematikk som fag. Dei nasjonale prøvene i rekning dekkjer tre innhaldsområde:

- tal
- måling
- statistikk

Prøvene i rekning tek utgangspunkt i korleis elevane bruker rekning i faglege og daglegdagse samanhengar. Dette inneber at dei:

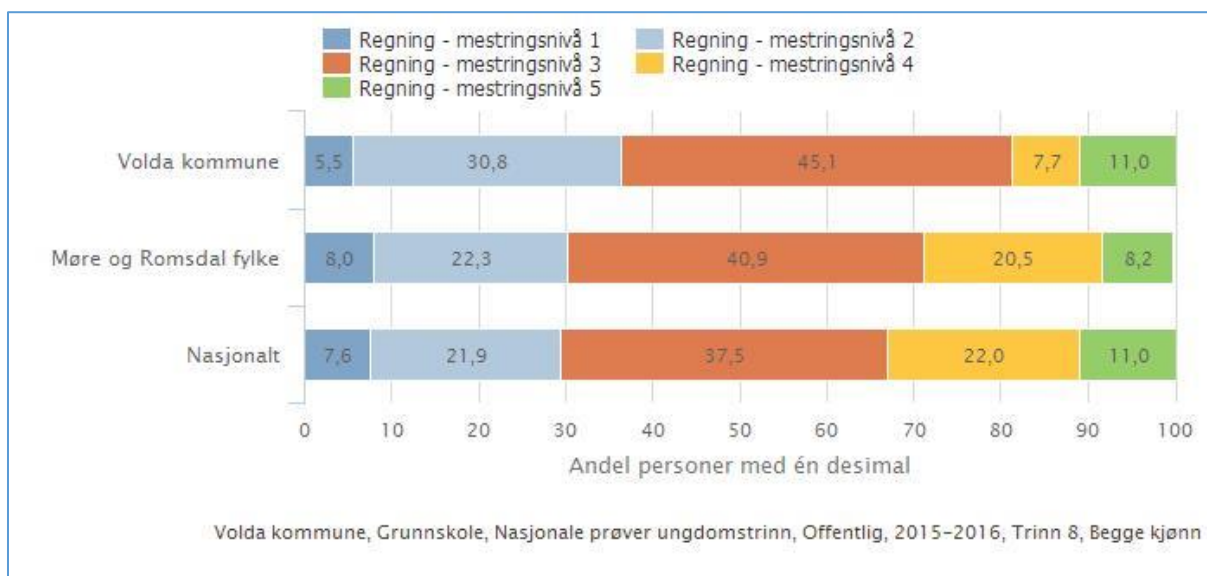
- forstår og kan reflektere over korleis dei best kan løyse ei gitt utfordring
- kan løyse problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdere om svara dei får er rimelege
- kan vise effektive strategiar for enkel talrekning

Resultat rekning 5. årssteg 2015

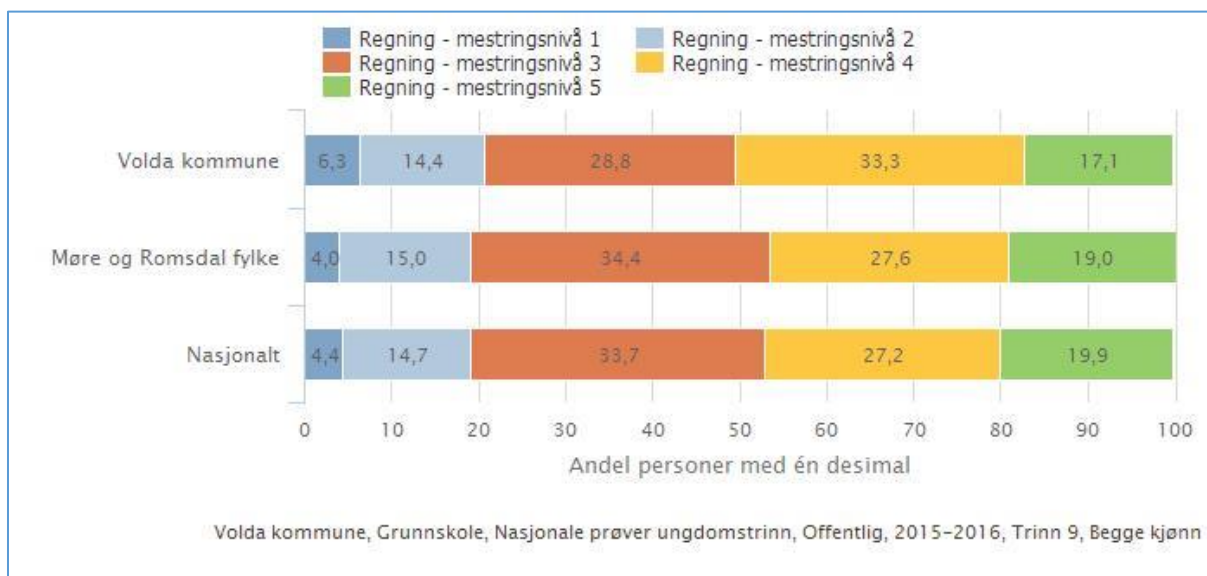
Heller ikkje resultata i rekning på 5. årssteg kan vi slå oss til ro med. For mange av elevane er på lågaste meistringsnivå, og for få er på det høgaste.

Resultat rekning 8. årsteg 2015

Volda kommune har færre åttandeklassingar på lågaste meistringsnivå enn både landet elles og fylket, men dessverre også færre på dei to høgaste meistringsnivåa. På 5. årsteg hadde den same elevgruppa 1,7 i snitt på nasjonale prøver i rekning, medan nasjonalt snitt var på 2,0 og fylkessnittet på 1,9. Dette viser at det har vore ei svak elevgruppe i rekning gjennom heile grunnskulen.

Resultat rekning 9. årsteg 2015

20,7 % av elevane i denne elevgruppa er på dei to lågaste meistringsnivåa. Då dei gjekk i 8. klasse var 33,3 % av dei på dei to lågaste nivåa. I 8. klasse var berre 9 % på høgaste meistringsnivå, mot 17,1 % i 9. klasse. Denne elevgruppa har altså hatt stor framgang i løpet av eit år på ungdomsskulen – noko vi kan glede oss over sjølv om resultatane ikkje er gode nok i forhold til lands- og fylkessnittet.

3.3 Grunnskulepoeng 2015

Grunnskulepoeng er gjennomsnittet av alle avsluttande karakterar multiplisert med ti. Poenga er elevane sitt konkurransegrunnlag ved opptak i vidaregåande skule. Grunnskulepoenga fortel i kva grad elevane har nådd kompetansemåla etter fullført grunnskule.

Indikator og nøkkeltal		2012-2013	2013-2014	2014-2015
Grunnskulepoeng, gjennomsnitt	Volda kommune	41	41,7	41,6
	Møre og Romsdal	40,1	40,4	40,7
	Nasjonalt	40,1	40,4	40,8

Volda har god måloppnåing og dermed gode resultat på sluttresultatet målt i grunnskulepoeng.

3.4 Eksamen 2015

Indikator og nøkkeltal	Volda kommune	Møre og Romsdal	Nasjonalt
Engelsk skriftleg eksamen	3,7	3,8	3,7
Engelsk munnleg eksamen	4,9	4,5	4,4
Matematikk skriftleg eksamen	3,2	2,8	2,9
Matematikk munnleg eksamen	3,9	4,0	4,1
Naturfag munnleg eksamen	4,4	4,1	4,2
Norsk hovudmål skriftleg eksamen	3,4	3,3	3,4
Norsk munnleg eksamen	3,9	4,4	4,4
Norsk sidemål skriftleg eksamen	3,4	3,2	3,1
Religion, livssyn og etikk munnleg eksamen	4,3	4,4	4,3
Samfunnsfag munnleg eksamen	4,5	4,4	4,4

Eksamensresultata er jamt over høgre enn gjennomsnittet nasjonalt og i fylket, noko som viser seg år etter år. Særleg kan ein merke seg resultatet på skriftleg eksamen i matematikk og munnleg eksamen i engelsk der snittet er markert høgre. Resultata i norsk munnleg eksamen var dessverre våren 2015 dårlege i høve nasjonalt og i fylket.

Elevstemme om læringsmiljø og læringsresultat

«Eg lærer best ved å lese og skrive. Timane startar ofte med ein lærarpresentasjon der elevane lyttar og noterer. Vi har mykje eigenvurdering på arbeid vi gjer, det kan vere nyttig av og til, men eg er svært sjølvkritisk, så eg synest det blir stressande med mykje eigenvurdering. Eg likar godt teori, men det er synd at mange av dei praktiske faga som mat & helse, kunst & handverk, musikk og kroppsøving har så mykje teori med vurdering/karakter.

Jente 10. klasse

3.5 Elevundersøkinga 2015

Elevar har ulike erfaringar og føresetnader for å fungere både fagleg og sosialt på skulen. Det er som regel stor bevisstheit om at ulike skulefaglege læreføresetnader krev tilpassa opplæring, men elevar har ulikt utgangspunkt også når det gjeld åtferd og kjensler og treng tilpassa opplæring på bakgrunn av det.

Ingen elevar er like. Dei har til dømes ulikt humør. Medan nokre alltid er glade, blir andre lett engstelege eller triste. Det er også stor variasjon i kor opne eller inneslutta barna er. Dei har ulikt temperament, evne til å regulere åtferd eller evne til å konsentrere seg over tid. Desse forholda kan ha like stor betydning for læring og utvikling som dei kognitive læreføresetnadane. Derfor må ein ta omsyn til dette når ein utformer læringsmiljøet.

Ulikskapar i åtferds- og kjenslemessige disposisjonar har ulike årsakar. Blant anna spelar arv ei rolle. Temperament og anlegg for å reagere med angst eller tristheit har til dømes ein relativt sterk arvemessig komponent.

Vidare vil føresette sin oppdragarstil og andre høve ved kvaliteten på den omsorga som eleven har møtt, påverke evna til å regulere åtferd og kjensler.

Positive og negative hendingar i eleven sitt liv vil også påverke åtferds- og kjenslemessige disposisjonar som vil kunne gi ulike utslag i skulesamanheng. Ein tendens til å reagere med angst eller tristheit vil til dømes kunne vise seg ved at eleven har ein auka tendens til å unngå ulike typar utfordringar, manglar energi til å oppretthalde arbeidsinnsats eller har problem med å konsentrere seg om læringsoppgåvene.

Eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen.

Elevundersøkinga har til hensikt å gi elevane mulighet til å seie kva dei meiner om forhold som er viktige for at dei skal lære og trivast på skulen og gir skulen viktig informasjon om læringsmiljøet.

Det er obligatorisk for skuleeigarar å gjennomføre Elevundersøkinga for elevar på 7. og 10. årssteg. Ein del av spørsmåla i Elevundersøkinga er sett saman til indeksar som blir viste i Skoleporten. Resultata for alle spørsmåla i Elevundersøkinga blir viste i ein eigen rapportportal. I tilstandsrapporten er desse læringsmiljøindeksane obligatoriske:

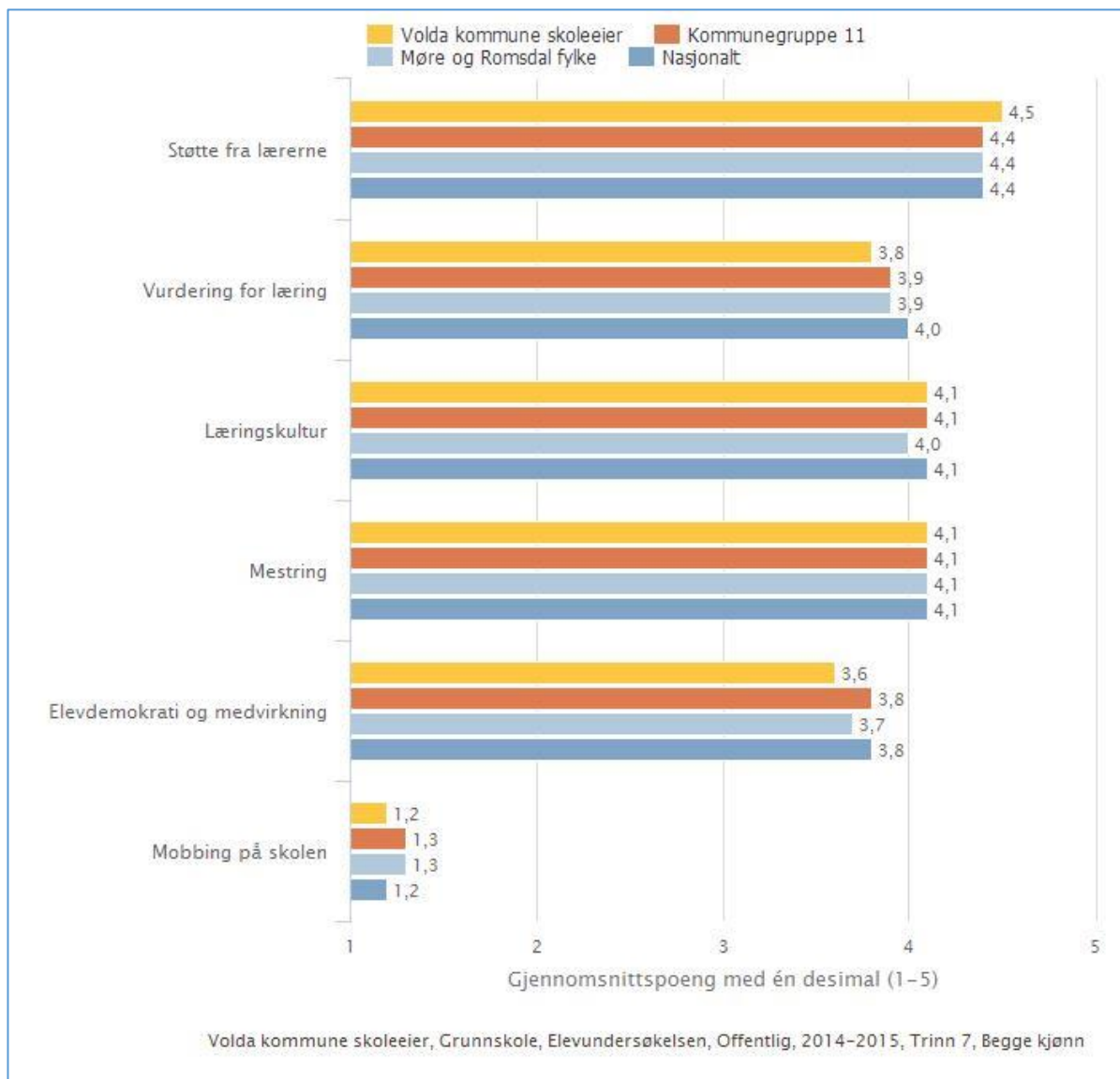
- **Støtte frå lærarane:** Indeksen viser korleis elevane opplever emosjonell og fagleg støtte frå lærarane.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegg elevane si oppleving av dei fire prinsippa i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevane opplever at skolearbeidet er viktig for klassen, og om det er rom for å gjere feil i læringsarbeidet.
- **Meistring:** Indeksen viser elevane si oppleving av meistring i samband med undervisning, lekser og arbeid på skolen.

- **Elevdemokrati og medverknad:** Indeksen viser elevane si oppleving av om det er mogleg å medverke i arbeidet med faga, og om dei får vere med og avgjere klassereglar og delta i elevrådsarbeid.
- **Mobbing på skulen:** Gjennomsnittsverdien for indikatoren Mobbing på skolen er berekna ut frå kor mange som opplever at dei blir mobba, og kor ofte dei blir mobba. Verdien viser ikkje talet på elevar som i snitt blir mobba. Ein og same verdi kan anten indikere at mange kryssar av at dei blir mobba sjeldan, eller at færre kryssar av at dei blir mobba hyppig. I Skoleporten tyder eit gjennomsnitt ned mot verdien 1 på lite mobbing i skolen.

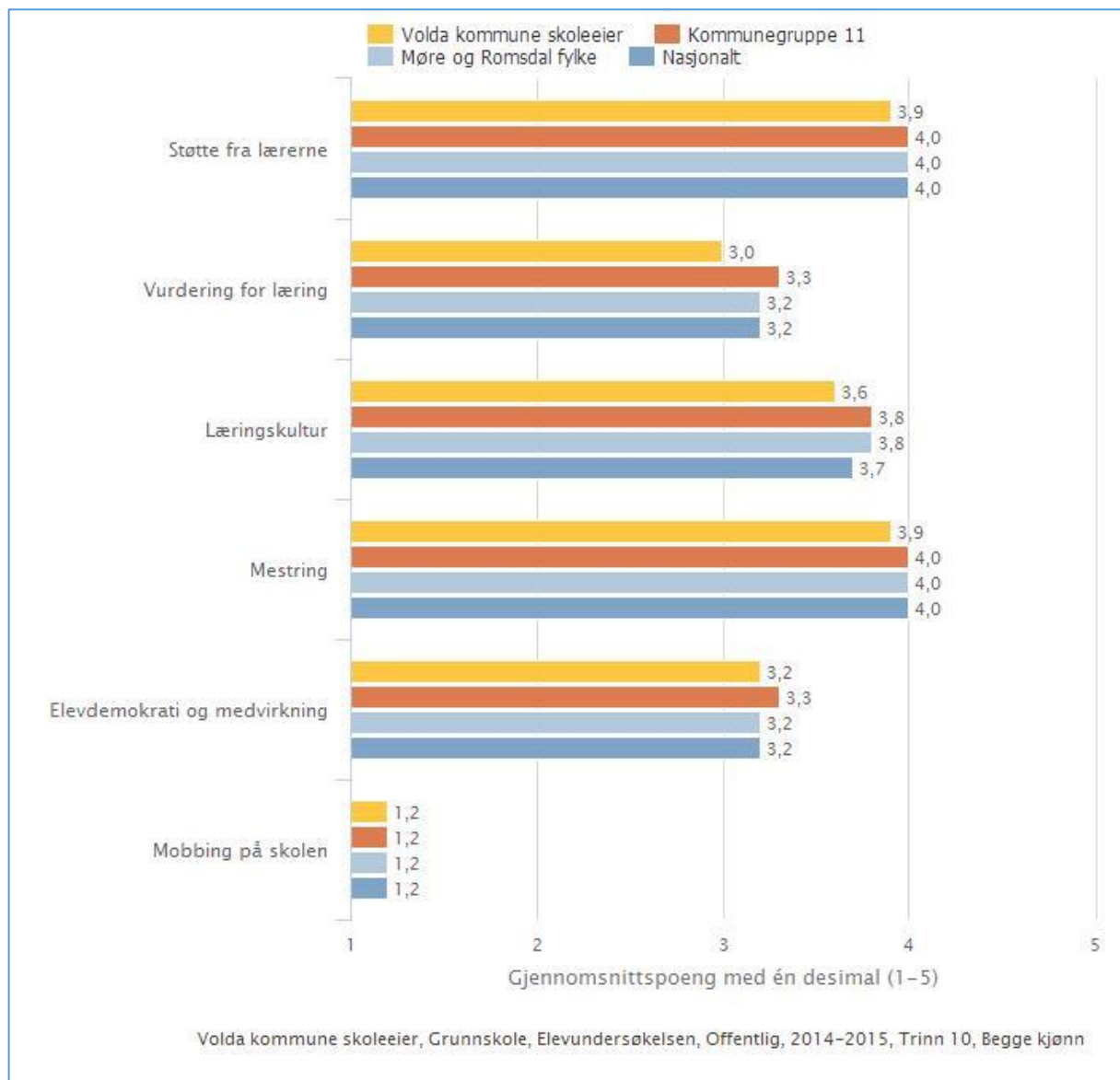
Skalaen går frå 1 til 5 der høg verdi vil seie positivt resultat. Unnataka er mobbing på skulen der låg verdi er positivt.

Nedanfor viser vi tabellar på dei obligatoriske læringsmiljøindeksane før vi lar skulane kome med kommentarar på eigne resultat.

3.5.1 Resultat 7. årssteg

3.5.2 Resultat 10. årssteg

Med slagordet "Vi kan i lag" er det trygt og godt å vere elev og føresett ved Dalsfjord skule. Det er i stor grad eit gjensidig samarbeid mellom tilsette og heim, der eleven og miljøet sitt beste er i fokus. Dette gjev utslag i ein variert og god skulekvardag gjennom fire årstider.

Dalsfjord skule er den nyaste skulen i Volda kommune per dags dato. Her har vi badebasseng, gymsal, amfi, mediatek, eit godt skulekjøken, og gode undervisningsrom for naturfag, musikk, kunst og handverk, med meir. Uteområdet har kunstgrasbane, stor sandkasse, leikeapparat, basketbane, skulehage, musikkbinge, friluftsområde, og fjord, skog og fjell i umiddelbar nærleik. Folket, næringsliv, kulturhus og organisasjonar i fjorden samarbeider i stor grad med den kommunale skulen. Dette gjev oss eit unikt og rikt læringscenter, fagleg og sosialt.

Dei tilsette ber preg av brei fagleg og sosial kompetanse og røynsle. Det er ei jamn fordeling mellom tilsette menn og kvinner, og i ulik aldersspreiing og geografi. Elevar ved Dalsfjord skule kjenner dei tilsette godt, og har mange gode vaksenpersonar som førebilete, og til omsorg og læring gjennom ein skuledag.

Dalsfjord skule har nulltoleranse mot mobbing. Dei tilsette har eit kvalitetssikra apparat i ryggen og vidopne auger mot mobbing. Borna lærer konflikthandtering, og mange kjenner at vegen er kort til ein vaksen dersom ein opplever at noko er ugrent. Eit anti mobbetiltak som gjev fysisk fostring er TL - TrivselsLeiarar.

Dalsfjord skule legg stor vekt på dei praktiske- og estetiske faga og friluftsliv. Dei tilsette har brei fagkompetanse innanfor desse felt, og dei ser moglegheiter og kreativitet i omgjevnadane og elevmassen. Skulen arrangerer kulturkafear, kulturarrangement ved høgtider og årstider. Borna vert tidleg vant med å formidle frå ei scene til eit publikum. Og det er tydeleg at dette er noko elevane trivs med og meistrar.

Her ser vi song, samspel, dans, musikkteknologi, teater, film, mat og helse, og produkt frå kunst- og handverk. Naturen vert nytta til å hauste av. Dette er gjort i eit berekraftig perspektiv. Miljøarbeid stend naturleg og høgt ved Dalsfjord skule. Naturen vert også brukt for å formidle god fysisk og psykisk helse, rekreasjon og til å sjå seg sjølv som ein del av jorda vår.

Eit godt samarbeid mellom heim og skule er den viktigaste faktoren for god læring. Dette har Dalsfjord skule lukkast med i stor grad. Mange foreldre ser nytta ved å framsnakke og bidra for eit positivt skulemiljø. FAU, klassekontakter og foreldre er aktive i å ta opp nyttige saker, og arrangerer haustfestar, klassefestar, diskotek, juleball, karneval og påskeparty meir og mindre i samarbeid med borna.

Vi er glade i og stolte av skulen vår.

Føresett, Dalsfjord skule.

3.5.3 Skulane sine kommentarar til eigne resultat i elevundersøkinga

Austefjord skule

Tre område får best score blant elevane på Austefjord skule: *Fagleg utfordring, felles reglar og utdanning og yrkesretteiing*. Vi hadde kanskje forventa at resultatet var høgare på *vurdering for læring og motivasjon*. Dette er område vi skal prioritere framover.

Talet på området *mobbing* seier oss at vi må gi dette ekstra merksemd i tida framover. Av det førebyggjande arbeidet for eit godt læringsmiljø på Austefjord skule ønskjer vi å trekke fram følgjande: Skulen har implementert programmet Zippy i 1.-3.klasse på timeplanen. Vi registrerer at elevane brukar omgrep og løysingsforslag frå programmet i skulekvardagen, og meiner at elevane vert betre rusta til å møte utfordringar og konflikhtar i sosiale samanhengar.

Trivselsleiarordninga på barnesteget er også eit viktig tiltak i førebygginga for eit godt læringsmiljø. To elevar per halvår er på leikekurs og har ansvar for å organisere leik/aktivitet for alle elevane på barnesteget to matfriminutt per.veke. Det er stor deltaking på aktivitetane.

Skulen har bygd to gapahukar dei siste par åra. Den eine er plassert i ein skog på skuleområdet, og bygd i samarbeid med Styrk arbeid i Volda kommune. Den andre er plassert i skogen, ca 10 min. gange frå skulen, og bygd av elevar og lærar på ungdomsskulen. Dette er basar som skaper hygge og er eit godt utgangspunkt for undervisning i friluft.

Bratteberg skule

Resultata frå elevundersøkinga er jamt over positive. Elevane trivst på skulen og krenkande ord og handlingar er eit lite problem. Elevane får god støtte frå lærarane, både til skulefag og sosial fungering. Sidan elevundersøkinga er anonym, er nytteverdien avgrensa med tanke på utvikling av læringsmiljø og ivaretaking av kvar einskild elev. I tillegg er enkelte spørsmål litt vanskelege å forstå /lette å mistforstå, grunna noko uheldig språkbruk. Vi lyt såleis supplere med elev-/foreldresamtalar og vi vil framover truleg ta i bruk ikkje-anonym spørjegransking (t.d. "Spekter").

Resultata viser at dei aller fleste elevane trivst godt på skulen. Lærarane er kjende med nokre få elevar som ikkje trivst så godt. Dei fleste av desse får ekstra oppfølging i samarbeid med heimen og skulehelsetenesta. Vidare viser resultata at elevane er interesserte i å lære og gler seg til å gå på skulen. Likevel melder mange om at dei ikkje likar skulearbeidet så godt.

Tala seier at foreldra viser interesse for skulearbeidet, hjelper til og oppmuntrar elevane. Svært mange melder at foreldra forventar at eleven gjer så godt han kan. Dette er gledeleg. Å verte stilt overfor realistiske og klare forventningar er svært viktig for å nå ønska utvikling

Elevane melder om at lærarane har tru på dei og at dei vert behandla med respekt. Vidare at dei får god hjelp av lærarane til vidare arbeid. Dessverre melder dei også om ein del uro i timane. Trass dette er der tydelegvis ein god kultur i klasserommet der det «er lov å gjere feil». Lærarane stiller tilpassa utfordringar og gir lekser og arbeidsoppgåver som elevane meistrar.

Elevane seier at dei er i nokon grad med på å bestemme korleis det skal arbeidast med faga. Det er lagt til rette for elev- og klasseråd og stundom høyrer skulen på forslaga.

Dei aller fleste elevane melder at lærarane forklarar kva som er måla i dei ulike faga, og at dei får forklart kva som skal vurderast i faga. Vidare forklarar lærarane kva som er bra med arbeidet og kva eleven bør gjere for å bli betre.

Det store fleirtalet av elevane våre veit kva reglar som gjeld på skulen, og dei vaksne hjelper til så reglane blir følgt. Likevel er der ein del som opplever at dei vaksne reagerer ulikt viss nokon bryt reglane.

Elevane melder om svært lite erting/plaging/trugsmål eller mobbing. Litt kommentarar på utsjånad

har det vore. I den grad der har vore krenkande åtferd, er det nesten berre frå medelevar i klassen. Dei fleste meiner dei vaksne reagerer når nokon seier eller gjer noko som er ubehageleg for andre. Som før nemnt har lærarane særskild tett oppfølging av nokre få einskildelevar, også med tanke på at dei skal kjenne seg trygge og trivast. Dei aller fleste er fornøgde eller svært fornøgde med skulehelsetenesta.

I tillegg til informasjonen frå den årlege Elevundersøkinga skaffar skulen seg oversikt over elevane sin trivsel og evt.

mobbing i klassen gjennom utviklingssamtalar to gonger pr. år. I tillegg opplever vi at andre elevar, lærarar, assistentar, reinhaldarar, naboar og føresette har ein lav terskel for å melde frå om episodar dei finn urovekkande. Vi føler likevel at vi kan bli betre på å avdekke mistrivsel og evt. mobbing. Vi vil såleis sjå på betre verkty til dette føremålet, t.d. «Spekter» utarbeidd av Erling Roland ved Senter for atferdsforskning.

Av tiltak for å skape trivsel og godt elevmiljø nemner vi:

- Trivselsleiar (TL, 5.-7.kl.). Dette er eit svært godt tiltak som betrar trivsel og truleg hindrar mykje uønskt åtferd.
- Elevråd: Elevrådet arrangerer ballbinge-turnering, «20-turmål» og andre tiltak for skulen.
- Det store leselotteriet: Etter stort ønske frå elevar og foreldre arrangerte vi også dette året «Det store leselotteriet». FAU hadde ei sentral rolle i ordninga, og sytte for svært mange fine premiar. Det er særleg kjekt å sjå at dette tiltaket når ein del elevar som elles sjeldan hevdar seg i konkurransar.
- FysAk: Elevane på mellomsteget har fysisk aktivitet (FysAk) ein gong i veka, i tillegg til kroppsøvingstimane. Vi gjentek suksessen frå i fjor med auka elevmedverknad og får svært positive tilbakemeldingar frå elevane.

- Leirskule /skuletur: Vi har laga eit fast opplegg der 7.klasse dreg til Lid grendahus på overnattingstur. Opplegget femner om skulefaglege, sosiale og fysiske utfordringar og er svært godt likt av elevar, føresette og tilsette.
- Zippys venner / Psykologisk førstehjelp /Smart oppvekst: Skulen køyrer opplegget Zippys venner fast for 1.-4.klasse, og brukar dessutan mykje av språket og metodikken vidare på mellomsteget. I 5.klasse vert dei dessutan introdusert for «Psykologisk førstehjelp»; eit opplegg for å handtere vanskelege situasjonar og trasige tankar. I år prøver vi dessutan ut deler av opplegget til «Smart oppvekst»; eit verkty for betre sosial omgang og sjølvkontroll.
- «Tett på»: Skuleleiinga er «tett på» einskildelavar og grupper/klasser som treng ekstra oppfølging. Dette gjeld t.d. alle tilfelle av mobbing /mistanke om mobbing, skulevegring, forseintkoming, utagering, dårleg klassemiljø mm.
- Systemarbeid: Alle tilsette er kjende med opplæringslova §9a, og arbeider i samsvar med utarbeidd prosedyre. Skulen har utvikla og teke i bruk nytt kartleggingsverkty til bruk i skulevegringsaker. Skulen samarbeider med PPT om tiltak for einskildelavar, klassen og lærarteamet.

Dalsfjord skule

Dalsfjord skule har gjennom utviklingsplanen og handlingsplan mot mobbing fått inn ein del rutinar som er med på å skape eit fysisk og psykisk godt skulemiljø for elevane. Vi har gode arbeidsplanar, styrka tilsyn om morgonen, og vi har arbeidd mykje med læringsleiing og klasseregjar.

Det fysiske miljøet er godt med nytt skulebygg med både gymsal, basseng, og eigen skulehage med gapahuk og steinomn. Dessutan har vi open musikkbinge og scene for ungdomsskulelevane.

Resultata frå Elevundersøkinga viser at elevane trivast godt ved skulen og alle elevane har nokon å vere saman med i friminutta.

Motivasjonen for å lære varierer litt. Det syner seg at ingen elevar er motivert for læring i alle fag. Høgaste snittet er at elevane er motiverte for å lære i nokon fag. Dette må vi heilt klart arbeide meir med frametter. Dei fleste elevane seier at dei likar skulearbeidet godt, noko som er veldig positivt.

Undersøkinga syner at dei føresette som oftast er interesserte i det borna lærer på skulen. Vidare seier elevundersøkinga at dei føresette nesten alltid hjelper elevane med leksene, og dei forventar at elevane gjer sitt beste på skulen.

Elevane meiner at dei fleste lærarane gir dei god støtte, at lærarane bryr seg om dei og har tru på dei.

Når det gjeld vurdering for læring seier elevane at lærarane forklarar læringsmåla og kva som vert vektlagt i vurderinga i dei fleste faga. Elevane meiner at skulen legg til rette for elevmedverknad og at elevrådet fungerer. Elevane ynskjer meir medverknad når ein kvar haust lagar klasseregjar.

Tala i undersøkinga syner at elevane opplever miljøet ved skulen som trygt og at det er lite mobbing.

Elevane er særers fornøgde med skulehelsetenesta.

Felles aktivitetar ved skulen er med på å styrke heim - skule samarbeidet og trivselen ved skulen. Døme på slike aktivitetar er overnattingsturar, kulturkafe, uteveke, fjellturar, skidag, julefest og vårfest.

TL-programmet har ein positiv effekt på trivselen til elevane og er med på å førebygge uønska åtferd, som erting, mobbing og utestenging.

Folkestad skule

Resultata for Folkestad skule er jamt positive med eit gjennomsnitt på 4,1 der 5 er høgste skåre.

Vi ser at elevane trivst godt på skulen, og at dei får god hjelp og støtte heime.

Vi har eit klart forbettringspotensiale på nokre område innanfor indeksen *vurdering for læring* der skåren er noko lågare og ligg ned mot 3-talet. Her ser vi at skulen samla sett må bli betre på desse spørsmåla (sitat):

«I kor mange fag legg lærarane til rette for at eg kan bruke praktiske arbeidsmåtar?»

«Kor ofte får du tilbakemeldingar frå lærarane som du kan bruke til å bli betre i faga?»

«Får du vere med å foreslå kva det skal leggst vekt på når arbeidet ditt skal vurderast?»

Får du vere med og vurdere skulearbeidet ditt?»

«Får du hjelp av lærarane til å tenke gjennom korleis du utviklar deg i faget?»

Mork skule

Mork skule scorar generelt bra på Elevundersøkinga. Utifrå resultatata kan ein sjå at elevane har høg trivsel. Vi er stolte over at vi scorar lågt på spørsmål rundt mobbing (1,1). Dette tyder ikkje at det ikkje må jobbast med og mot mobbing i klasseromet og på leikeplassen.

Det kjem fram at elevane opplever at dei får støtte både frå lærarane og heimen i arbeidet dei gjer. Vi jobbar heile tida med å oppretthalde eit godt samarbeid heim - skule. Lærarane ser vinning i å bruke tida på ein liten samtale eller sms for å oppklare enkelte situasjonar. Det er viktig at elevane føler at lærarane bryr seg om dei, likeeins at føresette er trygge på at læraren har omsorg for barnet deira.

Vi har dei siste åra jobba spesielt med skulemiljøet. Vi meiner at vi ser positive resultat av både Zippy og Trivselsleiarprogrammet. Vi har tre vakter ute i kvart friminutt. Desse prøver å vere i forkant av eventuelle konflikhtar. Personalet snakkar seg i mellom om konflikhtar som kan oppstå. Vi ansvarleggjer elevane gjennom at dei må ringe heim og fortelje kva som har skjedd dersom ei større konflikt har oppstått.

Vi har fokusert mykje på klassemiljø, og jobba inn godt fungerande klasseromsreglar, tilpassa dei ulike årsstega. Lærarane snakkar seg imellom når det gjeld episodar rundt enkeltelevar, og samarbeider med å finne gode løysingar som kan forhindre at det skjer att. Vidare prøver lærarane å vere flinke til å informere heimen om kva som skjer med eleven. Dette tydeleggjer ovanfor elevane at heim og skule samarbeider.

Vikebygda skule

Vi opplever at vi har eit trygt og inkluderande skulemiljø, Grunna elevane sin alder, er ikkje skulen pålagt å gjennomføre dei nasjonale elevundersøkingane. Vi er likevel oppteken av at elevane skal oppleve at dei har det trygt og godt på skulen. Vi jobbar mellom anna mykje med aldersblanda aktivitetar ved skulen som kulturkveld, matematikkens dag, samt ulike turar i nærmiljøet. Vi har og ei fadderordning for 1. klasse.

Vi er opptekne av at vi er ein «vi-skule», med «våre elevar», det vil seie at alle tilsette har ansvar for alle elvane ilag. Vi legg difor stor vekt på at elevane i **det daglege** skal møte vaksne som legg vekt på:

- ✓ tryggleik og likeverd for kvar einskild
- ✓ at læringa er basert på positive tilbakemeldingar framfor å fokusere på det elevane ikkje meistrar
- ✓ alle faglege krav som kvar einskild elev må arbeide systematisk og grundig med for å kunne oppnå

”Zippys venner” blir brukt i alle klassene, og dette er også ein reiskap som SFO kjenner til og bruker. Dette er eit program som skal hjelpe elevane å identifisere og snakke om kjensler, meistre dagleglivet sine utfordringar og støtte andre som har det vanskeleg.

Vi bruker også leikevennar i nokre periodar, der lærarane bestemmer kven som skal leike i lag i friminutta. Dei yngste klassene har også vore med på vennegrupper i år, der små grupper elevar besøker kvarandre privat og på den måten knyter sosiale band.

Volda ungdomsskule

Lærarane har brukt både teamtid, årsstegtid og fellestid til arbeidet med å tolke resultatata frå elevundersøkinga og reflektere rundt årsaker og satsingsområde i høve forbetring og utvikling. I år var det første gong alle klassene deltok i elevundersøkinga, dette meiner vi er positivt og vi vil halde fram med dette.

Vi har brukt mykje tid til etterarbeid med felles refleksjon i kollegiet. Vi meiner også det er viktig at alle lærarane er med på å tolke resultatata og formulere utviklingsmål for skulen på bakgrunn av resultatata.

Oppsummering av resultat frå elevundersøkinga:

Dette er vi gode på 😊	Dette kan vi bli betre på ☹
<ul style="list-style-type: none"> - Høg trivsel, lite mobbing - Godt, trygt læringsmiljø - Felles reglar - Trivsel - God støtte heimanfrå - Samhandling/ kontakt lærar-elev - Høg trivsel og godt klassemiljø	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdering for læring, spes. tilbakemeldingar - Praktisk og variert undervisning - Meir IKT i undervisninga - Samtale/ diskusjon i fag - Yrkesretteiing - Praktisk arbeid - Elevmedverknad, progresjon 8.-10. - Motivasjon - Fysisk miljø - Elevmedverknad - Variasjon

Skulen gjennomfører ei anonym mobbegransking ein gong pr. halvår og i systemboka vår har vi utarbeidd rutinar for kva vi gjer dersom mobbing blir oppdaga. I systemboka vår ligg det også retningslinjer til saker som fell under opplæringslova §9A. Resultata samsvarar med resultatet frå elevundersøkinga som viser at vi har lite mobbing og god trivsel. Det betyr ikkje at skulen er

mobbefri, vi har nokre elevar som opplever å bli krenka og mobba og dette er viktig å ta på alvor. Vi nyttar fellestid til å gå jobbe med å utvikle det haldningsskapande klasse- og skulemiljøarbeidet. Ved skulestart kvart år har vi ei eiga miljøveke med fokus på nettvett, psykisk helse, klasse- og skulemiljøarbeid. Vi utarbeider miljøtenesteplan for skuleåret der alle klasser er med etter turnus.

Målet med miljøtenesteplanen er:

- Skape større trivsel for elevar og tilsette
- Aktivisere elevane i miljøskapande arbeid
- Styrke fellesskapet og vise omsorg for kvarandre (Jf. skulen sin visjon)
- Arbeide for at alle skal kjenne seg trygge i skulemiljøet

I tillegg har vi tur- og ekskursjonsplanen der målet er å fremje læring, trivsel og sosial utvikling. Turane og ekskursjonane skal planleggast i samarbeid med elevar og lærarar gjennom grundig førearbeid og det skal setjast opp faglege og sosiale mål. Fleire skulemiljøtiltak er Bli-kjend-kveld tidleg på hausten som er obligatorisk for alle elevane, juleball, Grand prix-veka og til sist, men ikkje minst, det daglege, systematiske arbeid med klasse- og læringsmiljø i den enkelte klasse.

Øyra skule

Resultata frå elevundersøkinga blir noko ulik frå år til år fordi det kan vere stor ulikskap mellom kulla. Samstundes ser vi ein trend dei siste tre åra der vi ligg rundt fire i snitt. Det vi skorar dårlegast på i år er elevdemokrati og medverknad (3,4) og det undersøkinga viser at vi er best på, er støtte frå lærarar (4,5).

Det er tredje året på rad at Øyra skule har lite tilfredsstillande resultat på indeksen *Elevdemokrati og medverknad*. Vi trur dette har mykje med elevrådsarbeidet på skulen å gjere, og vil komande skuleår organisere dette annleis.

Også indeksen *Vurdering for læring* har dårlegare resultat enn vi ønskjer (3,6 mot 3,9 i fjor). Og vi ser at her er stort potensiale for forbetring. Vi forventar at storsatsinga *Vurdering for læring* i Voldaskulen vil vise igjen i resultat på dette området.

I tillegg til Elevundersøkinga, har vi kvar haust ei trivselsundersøking ved Øyra skule. Her kartlegg vi korleis elevane har det på skulen, både i klasserommet og ute i friminuttet, samt på skulevegen. Her kan vi fange opp om det er nokon som blir utestengde, blir erta eller mobba eller kjenner seg utrygge på anna vis. Resultatet frå undersøkinga blir kvart år arbeid med i kollegiet, og lærarane bruker kunnskapen om resultat frå eigen klasse som utgangspunkt for arbeid med det sosiale miljøet i klassen.

4 Tiltak for å betre læringsresultata i Voldaskulen

Å meistre grunnleggande ferdigheiter er ein føresetnad for kompetanse i alle fag. Vi veit at mange elevar på lågaste meistringsnivå på dei nasjonale prøvene vil ha vanskar med å tileigne seg nytt lærestoff, og ligg i faresona for større og utvida vanskar seinare i utdanningsløpet. Resultata på dei nasjonale prøvene kan derfor vere eit frampeik på korleis måloppnåinga i fag vil verte for den enkelte elev ved avslutta grunnskule.

Voldaskulen har lågare resultat på dei nasjonale prøvene på barnesteget enn vi ønskjer å ha. Samtidig ser vi svært positiv utvikling mellom resultata som er tekne tidleg på 8. årssteg og 9. årssteg – altså i løpet av eit år på ungdomsskulen klarer vi å heve nivået. Vi har også høge snitt på grunnskulepoeng og eksamensresultat. Kva vil skjje om vi klarer å heve nivået tidleg på barneskulen – vil resultata på dei nasjonale prøvene på 9. årssteg bli tilsvarande mykje høgere/betre? Og vil grunnskulepoenga og eksamensresultata også bli høgere/betre?

I verbaldelen til budsjettet for 2016 lyder eit av opplæring og oppvekst sine mål slik: «*Talet på elevar som på dei nasjonale prøvene presterer på meistringsnivå 1 i 5. klasse og meistringsnivå 1 og 2 i 8. og 9. klasse skal reduserast med 15 % samanlikna med sist skuleår.*» Vi har sett oss eit konkret mål for å kunne måle kvaliteten i skulane våre. Resultata på dei nasjonale prøvene hausten 2016 vil gi oss svar på om vi har nådd målsetjinga.

For å gi ei felles retning for nasjonale og lokale prioriteringar i arbeidet med kvalitet i grunnopplæringa har nasjonale myndigheiter definert tre overordna utdanningspolitiske mål for heile grunnopplæringa (St.meld 18, 2007-08). Sektormåla bygger på og speglar heilskapen i Kunnskapsløftet. Dei tre måla heng nært saman og handlar om grunnleggande ferdigheiter, gjennomføring og læringsmiljø, der meistring er eit sentralt omgrep :

- Alle elevar skal inkludert og oppleve meistring
- Alle elevar skal meistre grunnleggande ferdigheiter
- Alle elevar skal gjennomføre vidaregåande opplæring

I punkt 3.5 skriv vi at eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen.

Dei tre sektormåla gir oss klare føringar for kva vi må jobbe mot. Voldaskulen skal vere ein skule der alle elevar føler seg inkludert og opplever meistring, dessutan skal dei meistre dei grunnleggande ferdigheitene på eit slikt nivå at dei klarer å gjennomføre vidaregåande opplæring. På bakgrunn av desse måla har vi for tida følgjande satsingar og tiltak i Voldaskulen:

4.1 Ungdomssteg i utvikling – motivasjon og meistring

Dei nasjonale sektormåla er bakgrunnen for den nasjonale satsinga *Ungdomssteg i utvikling* som dei fire ungdomsskulane i Volda har delteke i dei tre siste åra. Her har alle skulane valt klasse-/læringsleiing som overordna satsing, med ulike vinklingar. Vi er opptekne av at kvar elev skal

oppleve meistring kvar dag, i kvar læringsøkt. God klasseleiing er avgjerande for at kvar enkelt elev får oppleve meistring. Vi veit at ein god lærar

- er medviten om og skjønner sitt leiaransvar
- har innsikt i klassa som sosialt system
- har ein positiv støttande relasjon til kvar enkelt elev
- er medviten om å etablere ein god læringskultur
- er medviten om å etablere god struktur og rutinar
- har tydelege forventningar og motiverer alle elevane

Dersom elevane skal realisere læringspotensialet sitt, er det avgjerande at læraren har tydelege forventningar til elevane og kan motivere dei til arbeidsinnsats. Ved å tydeleggjere formålet med læringsaktivitetane og samtidig klargjere forventningane, får elevane ein metarefleksjon på eiga læring.

Forventningane til elevane må vere både høge og realistiske, og læringsaktivitetane må vere prega av utfordringar og driv. Læraren må ikkje berre ha forventningar til elevane, men også stille krav og ha forventningar til seg sjølv som leiar og lærar.

Ungdomssteg i utvikling utfordra lærarar til å betre eigen undervisningspraksis ved å gjere han meir motiverande, praktisk og variert. Refleksjonen, utprøvinga og erfaringsdelinga fokuserte på elevane si meistring.

Skulane vil vidareføringa satsinga og halde fram med å jobbe med læringsleiing for å skape motivasjon og meistring hos elevane.

Ein kan lese meir om Ungdomssteg i utvikling her: <http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/>

4.2 Vurdering for læring

For at vurderingsarbeidet i skulen skal vere motiverande og fremje læring og utvikling er det nokre enkeltfaktorar som er avgjerande. Desse er viktige for elevane sin motivasjon, si forståing av og eigarskap til eiga læring.

Basert på internasjonal forskning har Noreg valt å legge vekt på følgjande fire prinsipp for god undervegsvurdering:

- *Elevane skal forstå kva dei skal lære og kva som er forventa av dei. Då er mål, kriterier og kjenneteikn for måloppnåing viktig.*
- *Elevane skal få tilbakemeldingar som fortel dei om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.*
- *Elevane skal få råd om korleis dei kan bli betre.*
- *Elevane skal vere involvert i eige læringsarbeid ved blant anna å vurdere eige arbeid og utvikling.*

Både eit godt læringsmiljø og god læringsleiing er føresetnader for godt vurderingsarbeid. Vurdering for læring er dessutan ein god reiskap for tilpassa opplæring.

Resultata i Elevundersøkinga fortel oss at skulane i Volda kommune har utviklingspotensiale. Voldaskulen skal frå hausten 2016 ta del i den nasjonale satsinga på *Vurdering for læring* som vi håper skal gjere oss i stand til å skape enda betre læring for elevane i Voldaskulen.

Ein kan lese meir om Vurdering for læring her: <http://www.udir.no/Vurdering-for-laring/>

4.3 Tidleg innsats

Opplæring og oppvekst ønskjer å vere ei førebyggjande og helsefremjande teneste der ein har fokus på tidleg innsats på alle område.

Med *tidleg innsats* meiner vi at barn, unge og familiane deira skal få rett hjelp til rett tid, på rett stad, og så tidleg som mogleg. Med det meiner vi så tidleg som mogleg i barnet si utvikling, men også så tidleg som mogleg når hendingar og/eller vanskar oppstår, uavhengig av alder.

Tidleg innsats inneber førebyggjande arbeid i tenestetilboda, og at adekvat hjelp vert gitt før vanskar vert komplekse og fastlåste.

Opplæring og oppvekst har slik strategi for tidleg innsats:

- Universalførebyggjande tiltak for **alle** barn og føresette for å hindre at vanskar oppstår.
- Selektive tiltak for barn og føresette med risiko for å utvikle vanskar.
- Indikative tiltak for barn og føresette med behov for særskilte tiltak.

Av universalførebyggjande tiltak har vi bl.a. desse i Voldaskulen:

- *Zippys vener* (barnesteg)
- *Alle har ei psykisk helse* (ungdomssteg).
- Trivselsleiarprogram (barnesteg)
- Særleg høg lærartettleik på 1. til 4. årssteg retta mot elevar med svak ferdigheit i lesing og rekning.

4.4 Tilpassa opplæring

Prinsippet om tilpassa opplæring gjeld all opplæring i grunnskule og vaksenopplæring. Tilpassa opplæring inneber blant anna variasjon i val av metodar, lærestoff og organisering for å sikre god og forsvarleg opplæring ut frå den enkelte elev sine evner og føresetnader. Tilpassa opplæring inneber ikkje at all opplæring vert individualisert, men at alle sider av læringsmiljøet tek omsyn til variasjonar i elevgruppa. Gjennom god tilpassing av den ordinære opplæringa skal skulen så langt råd er gi alle elevar eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa. Dermed kan skulen vere med å førebygge lære- og åtferdsvanskar og avhjelpe slike vanskar når dei oppstår.

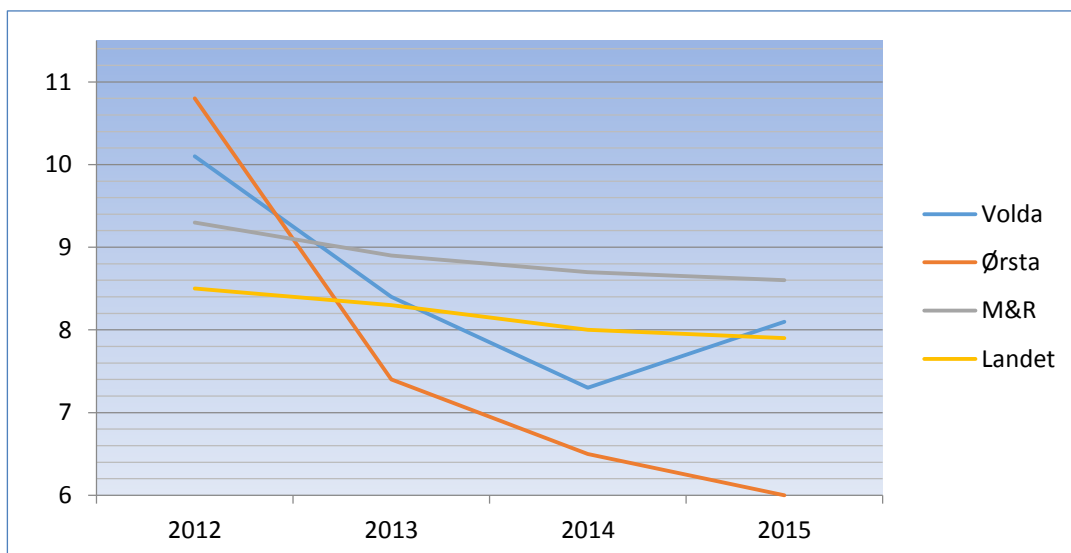
Spesialundervisning er ein rett som skal sikre ei tilpassa og likeverdige opplæring for elevar som ikkje har eller ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av den ordinære opplæringa. Spesialundervisning oppstår dermed i skjeringspunktet mellom tilpassa opplæring i den ordinære opplæringa og eleven sitt funksjonsnivå. Skulen sitt høve til å tilpasse opplæringa til den enkelte elev er blant anna avhengig av omfanget av eleven sine lærevanskar, kompetanse hos leiinga og lærarane, organisering av opplæringa, samt skulen sin tilgang på støttetjenester og kompetansehevingstiltak.

Voldaskulen ønsker å vere ein skule som i alle ledd har kompetanse til å drive god tilpassa opplæring og slik skape trygge læringsarenaer der elevane får oppleve meistring. For å klare dette må vi legge til rette for at skulane kan jobbe med tema omkring læring, til dømes læringsleiing (meir om læringsleiing i punkt 4.1) og forholdet mellom systemperspektiv og individperspektiv i høve tilpassa opplæring og spesialundervisning. Vi må også ha tett kontakt med PPT og nyttiggjere oss av rettleiing for å hjelpe skulen i arbeidet.

4.5 Spesialundervisning

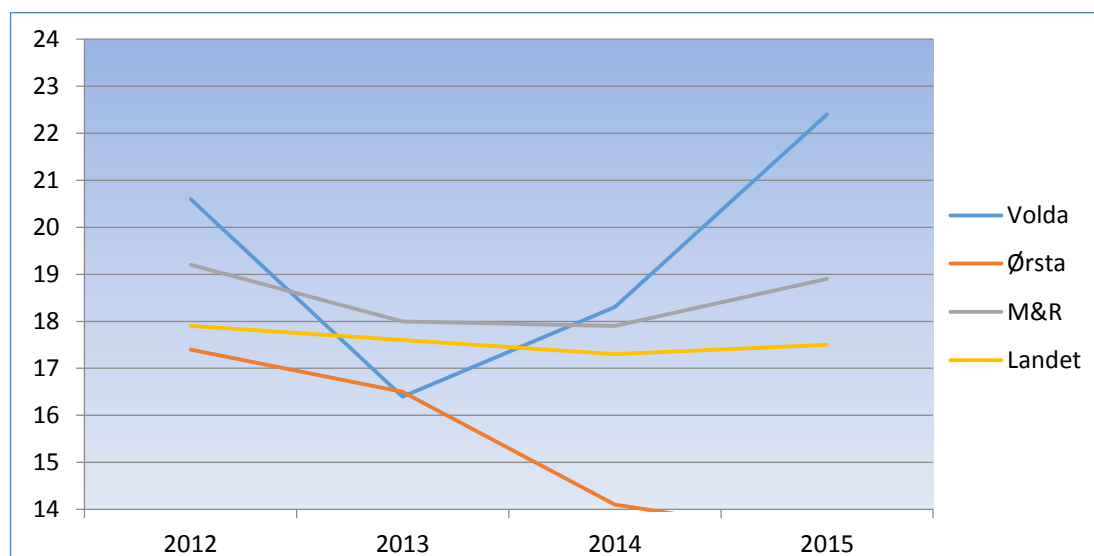
Elevar som ikkje har tilfredsstillande utbytte av ordinær tilpassa undervisning, har etter opplæringslova rett til spesialundervisning. I vurderinga av skjeringspunktet mellom skulen sitt tilpassa opplæringstilbod og retten til spesialundervisning legg ein faglege vurderingar til grunn, i tillegg til ein grad av skjøn. Med bakgrunn i sakkunnig uttale frå PPT, fattar rektor ved den enkelte skule enkeltvedtak om spesialundervisning.

4.5.1 Elevar i grunnskulen som får spesialundervisning – i prosent

Talet på elevar som har rett til spesialundervisning har gått opp sidan 2014. Det tyder at færre av elevane får utbytte av den ordinære undervisninga. Vi ønsker at den ordinære undervisninga skal femne om flest mogleg av elevane våre, og vil halde fram med å utvikle kompetansen i skulane for å kunne drive god tilpassa opplæring slik at færre elevar treng spesialundervisning.

4.5.2 Timar til spesialundervisning av lærartimar totalt – i prosent

Talet på rammetimar som går til spesialundervisning har auka siste året. Sidan auka i talet på elevar som får spesialundervisning ikkje har auka i like stor grad, tyder dette at omfanget av spesialundervisninga til dei som har rett til det har auka. Vi har fleire elevar i Voldaskulen med ulike og samansette behov, og dette set krav til kompetansen til dei tilsette og dei fysiske rammevilkåra.

Voldaskulen ønskjer å vere ein skule som i alle ledd har kompetanse til å drive god tilpassa opplæring og slik skape trygge læringsarenaer der elevane får oppleve meistring og motivasjon for læring.

4.6 Heilskapleg arbeid med læringsmiljøet

Alle elevar har ein individuell rett til eit fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremjar helse, trivsel og læring, som vi veit går hand i hand. For å sikre elevane sine rettar, må skulane utvikle og oppretthalde gode og inkluderande læringsmiljø, sjå meir om dette i punkt 3.5 *Elevundersøkinga*.

I punkt 3.5 og 4 skriv vi at eit læringsmiljø med fokus på motivasjon og meistring, samt støttande lærarar som har klare forventningar til elevane, vil skape trygghet, føreseielegheit og struktur som gjer elevane i stand til å møte utfordringar i skulen. Vidare viser forskning at fem forhold er grunnleggande når ein arbeider med å utvikle og oppretthalde gode læringsmiljø:

- Læraren si evne til å leie klasser og undervisningsforløp
- Læraren si evne til å utvikle positive relasjonar med kvar enkelt elev
- Positive relasjonar og kultur for læring blant elevane
- Godt samarbeid mellom skule og heim
- God leiing, organisasjon og kultur for læring på skulen

Vi ser at mange av elevane i Voldaskulen slit med si psykiske helse og ønskjer derfor meir kunnskap om og kompetanse på fremjing av god psykisk helse hos barn og unge. Vi ønskjer å skape opne og trygge miljø der barn og unge tør å snakke om psykisk helse og kjensler.

Vi vil at elevane i Voldaskulen skal få hjelp til å

- meistre utfordringar og problem i dagleglivet
- støtte andre som har det vanskeleg
- identifisere og snakke om kjensler

Voldaskulen jobbar for å få breiare kompetanse blant tilsette på heilskapleg arbeid med læringsmiljøet, spesielt innafor læringsleiing (sjå meir om dette under punkt 4.1 og 4.2) og psykisk helse (sjå også punkt 4.3).

Elevstemmer om læringsmiljø og læringsresultat

«Vi har det veldig trygt og godt i klassene og lærarane snakkar ofte om korleis vi har det, og minner oss om klassereglane og sånn. Vi likar oss veldig godt på ungdomsskulen, og spesielt etter Grand Prix-veka. Vi hadde gru-gledd oss til Grand Prix, men det var både meir slitsom og kjekkare enn vi hadde trudd. Det var ei travel veke med mykje øving, som var viktig fordi då vart det ikkje så skummelt å stå på scena. Det er vanskeleg å beskrive denne veka med ord, fordi det var så fantastisk kjekt, men på same tid veldig krevande. Vi merkar godt no etterpå at klassene har blitt meir samansveisa, ikkje så grupperte som tidlegare. Vi gler oss allereie til neste års Grand Prix!!»

To jenter, 8. klasse

4.7 Tiltak på tvers av satsingsområda

Dei utdanningspolitiske måla for heile grunnopplæringa er våre overordna mål, der vårt fokus er at alle elevar skal inkludrast og oppleve meistring. Alle satsingsområda våre heng saman og tiltaka går på tvers av satsingsområda. Her ramsar vi opp mange av dei tiltaka som er i gang i Voldaskulen i dag og som vi kjem til å vidareføre eller vidareutvikle:

- Voldaprojektet der personalet i barnehagane i Volda kommune aukar kunnskapen sin om psykisk helse hos barn i førskulealder og dermed kan identifisere vanskar tidleg.
- Godt samarbeid mellom skulane og mellom barnehage og skule, særleg ved overgangar.
- Høgare lærartettleik på 1.-4. årssteg, brukt til dømes til tolærarsystem, deling, leseverkstad, rekneverkstad.
- Jobbe bevisst med Trivselsleiarprogrammet for å oppnå ein positiv effekt på trivselen til elevane og førebygge uønska åtferd som erting, mobbing og utestenging

---

Trivselsprogrammet sine mål er å:

- fremje auka og meir variert leik/aktivitet i matfriminutta
- legge til rette for at elevar skal kunne bygge gode venskapsrelasjonar
- redusere konflikhtar blant elevar
- fremje verdier som inkludering, venlegheit og respekt

To elevar i 6. klasse fortel kva dei synest om programmet og ansvaret som trivselsleiarar (TL) ved Austefjord skule:

«Det er ganske mykje arbeid å vere TL. Det var kjekt å vere med på TL-kurs og lære nye leikar.

Det viktigaste vi gjer er å passe på at alle har det bra. Det er viktig at vi skryt av kvarandre. Det kjekkaste er at vi har felles leikar, og at dei som vil kan vere med.»

Austefjord skule

- Deltaking i *Vurdering for læring*, sjå punkt 4.2.
- Vidare jobbing med læringsleiing der vi spesielt vektlegg:
  - Relasjonsbygging mellom elev- elev, og lærar- elev. Dei vaksne skal vere rettleiarar og gode rollemodellar for elevane.
  - Reglar og rutinar som alle lærarane er lojale mot og som gjer at elevane føler at dei vaksne dreg i same retning
  - Klare forventningar og læringsmål som drivkraft og motivasjon for all aktivitet.
  - Variert, praktisk og motiverande undervisning

Klasseleiing

Vi har i fleire år jobba med utvikling av klasseleiing. Men sjølv i klasser med flinke klasseleiarar såg vi utfordringar. Vi merka at det ikkje var nok at lærar A og lærar B var flinke og hadde ei lik handheving av reglar; dei laut òg ha ei lik handtering av dei meir alminnelege rutinane (korleis gir vi beskjedar, signal for arbeidsro, dogåing, hente bøker i hylla, oppstart av timen, korrigering av åtferd osv.). Vi har såleis sett i gang eit prosjekt der nettopp desse tinga vert sett på dagsordenen. Lærarteamet arbeider med dette emnet kvar veke, dessutan er PPT inne og observerer og rettleier lærarteamet. Med ein enno meir lik praksis vert kvardagen meir føreseieleg, det er meir ro i klasserommet og færre konflikhtar mellom elevane. Lærarane er også nøgde, auka meistring er ein god motivator for både små og store!

Bratteberg skule

- Mengdetrening og spesifikk trening innanfor dei grunnleggande ferdigheitene.
- Heve kvaliteten på leseopplæringa ved å innføre ny metode med raskare bokstavinnlæring, dessutan leselekse kvar dag frå 1. klasse, med tett oppfølging på skulen, til dømes med "leseassistent" som høyrer elevane i leseleksa kvar dag.
- Utfordre elevane til å auke sine faglege mål.
- Vidare satsing på SOL, som er både eit verkty for å fastslå kvar elevane er i leseutviklinga si og for å følgje kvar elev i leseutviklinga si gjennom alle 10 åra, eit program for kompetanseheving for lærarar, og eit verkty for tilbakemelding til elevar og føresette.
- Betre utnytting av heim-skule-samarbeidet, både sosialt og fagleg.

Samarbeid heim-skule

Ved Vikebygda skule har vi ei positiv og engasjert foreldregruppe. Vi har mellom anna lange tradisjonar for eit svært godt samarbeid når det gjeld skulen sin årlege kulturkveld. Her tek foreldra/FAU alt ansvar for den praktiske tilrettelegginga og gjennomføringa av denne kvelden. Lærarane og elevane har ansvaret for framføringa, resten syter foreldra for. I tillegg er det ikkje vanskeleg å få foreldra med på dugnad på skulen, og her spelar FAU ei viktig rolle. Dei kallar inn, organiserer og legg gode rammer for effektive og kjekke dugnadar. Vi gjennomfører omlag ein dugnad pr. år, men det kan variere frå år til år.

Vi har ved Vikebygda skule innført vennegrupper i dei ulike klassene. Her er det foreldra som, i samarbeid med skulen, deler klassa inn i ulike grupper på 4-6 elevar. Desse gruppene skal i løpet av ein avtalt periode besøke kvarandre privat for å bli betre kjent og knyte sosiale band. Gruppene vert endra etter ei runde, slik at elevane gradvis vert betre kjende med alle i klassa. Vår erfaring er at dei aller fleste, både elevar og foreldre, opplever dette som noko positivt og dette er tiltak som skulen ynskjer skal halde fram.

Vikebygda skule

- Erfaringsdeling på skulane og mellom skulane
- Bruke faldaren *Skulevegving* – ein rettleiar for skule og heim aktivt på skulane

- Vidareføring av *Ungdomsstegsatsinga* der ein spesielt ser på motivasjon og meistring, sjå punkt 4.1.

Klasseleiing

Endra praksis etter ungdomsstegsatsinga Ungdomstrinn i utvikling (UiU)

- Meir variert og motiverande undervisning, variasjon i læringsstrategiar
- Meir elevmedverknad
- Kompetansemåla meir til grunn for vurdering, i mindre grad læreboka
- Beta vurderingspraksis i høve undervegsvurdering, vurdering for læring og det å vise elevane kva dei skal kunne og kva som må til for å verte god
- Meir bevisst på kva ein gjer og kvifor, mindre redde for å prøve ut nytt

Vegen vidare etter UiU:

- Vurdering for læring, andre måtar å vurdere på som fremjar læring og det å nytte kjenneteikn på måloppnåing. Vi må heile tida ha i tankane kva som er målet med undervegsvurdering.
- Halde fram med å utfordre/utvikle oss og lære av kvarandre for å verte betre i klasserommet.
- Revidere læreplanar i høve til kompetansemål og vurdering. Kompetansemåla i fag skal liggje til grunn for vurdering og målet med vurdering er utvikling og vidare læring - ingen vert betre av å verte målt.

Volda ungdomsskule

- Arbeide med å gjere sjølv gjennomføringa av dei nasjonale prøvene betre ved at elevar og lærarar er betre budde, bl.a. er kommunale retningslinjer for gjennomføring av nasjonale prøver nyleg utarbeidd.
- Betre utnytting av moglegheitene det nye analyseverktøyet for dei nasjonale prøvene gir for konkrete tiltak for å fremje vidare læring. Lærarane har gjennom ei evaluering av gjennomføring av dei nasjonale prøvene sagt at dei ser at analyseverktøyet er viktig for eleven sitt utbytte av prøva, noko som er eit godt utgangspunkt for at Voldaskulen kan arbeide meir målretta i høve dette verktøyet. Måler er å i enda større grad nytte resultatene i dei nasjonale prøvene til vidare målsetting for satsing på både individ- og skulenivå.
- Tverrfagleg samarbeid på kommunalt nivå.
- Kompetanseheving i matematikk. Inneverande skuleår tek 5 lærarar vidareutdanning i matematikk.
- Vidareutvikle bruken av læringsstrategiar, organisering og metodebruk i undervisninga.

Døme på korleis vi arbeider for å betre læringsresultata

Vi kan dagleg lese om kor krevjande det er å vere lærar, når elevane helst vil surfe på internett, chatte, sende meldingar eller spele dataspel. Men no er det då eingong slik at denne teknologien er komen, og dei eldste elevane våre er kanskje meir orienterte om IKT enn mange trauste lærarar. Det er forresten ikkje berre på skulen at dette kan bli problemfylt; kven vil lese til geografiprøve når «World of warcraft» ventar berre eit tastetrykk unna?

Med dette som bakteppe sette nokre av lærarane seg ned og tenkte. «Kan vi spele på lag med elevane? Kan spel-teknologien brukast i opplæringa?» Svaret var så absolutt ja, nettbrett har vi, og «Kahoot» må vel kunne brukast til læringsmålpørve? Og det er unekteleg ei eiga stemning i klasserommet når fredagen nærmar seg og det snart er tid for «Kahoot» igjen; «Denne gongen skal eg bli best!» «Nei, eg!» At det eigenleg er ei geografiprøve er det visst ingen som ansar...

Bratteberg skule

«Når vi jobber med Kahoot har eg det veldig kjekt fordi det er så gøy å ha litt variasjon i timane, det er ikkje so gøy og sitte og skrive heile dagen. Det kan òg hjelpe dei som ikkje er så gode til og skrive eller lese, fordi da treng dei kun og trykke på eit av fire svaralternativ og da kan dei vise kva dei kan. Men vi kan ikkje holde på med Kahoot heile tida fordi sann som å skrive i bøker -ein kan bli litt lei av det. Det går også an å gjere prøver på Kahoot fordi du kan basere quizane på omtrent kva du vil. Det er bra med Kahoot fordi elevar kan vise ulike sider av kva dei kan.»lærarteamet. Med ein enno meir lik praksis vert kvardagen meir føreseieleg, det er meir ro i klasserommet og færre konflikhtar mellom elevane. Lærarane er også nøgde, auka meistring er ein god motivator for både små og store!

Elev 7.kl. Bratteberg skule

-
- Leksetid på slutten av barnesteget og på ungdomssteget der elevar får noko rettleia leksetid.
  - Vidare utvikling av dei lokale læreplanane.

Arbeid med lokale læreplanar

Den lokale læreplanen skal vere eit verkty for planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa slik at elevane får eit godt læringsutbytte. Dei skal syne ein tydeleg progresjon der dei grunnleggjande ferdigheitene er ein del av opplæringa i alle fag og på alle årssteg. Dei lokale læreplanane bryt ned kompetansemål til fleire små og store læremål som elevane skal verte kjende med. Tydelege læremål gjer at lærarane kan fri seg frå lærebøkene i større grad og gi elevane endå betre tilpassing utifrå eleven sin ståstad. Dei lokale læreplanane for Voldaskulen skal òg gje rom for lokale tilpassingar for kvar skule og samstundes trygge kvar enkelt lærar på at dei har jobba med dei læremåla som er lagt på kvart enkelt årssteg.

For ein nyutdanna lærar kan dette vere ei hjelpande hand, medan det for ein erfaren lærar kan vere ein inspirasjon til vidare arbeid.

Framover håper ein å kunne synleggjere arbeidet med vurdering for læring i dei lokale læreplanane gjennom å vise kva som skal vurderast, korleis det skal vurderast og vise om det er hensiktsmessig å utarbeide kjenneteikn for måloppnåing.

Mork skule

- Bruke nettstaden <http://www.udir.no/Laringsmiljo> aktivt på skulane
  - Kurs og samarbeid med fagmiljø om læringsmiljø, læringsleiing, vurdering for læring og dei universalførebyggjande programma våre.
-

Læring og motivasjon

Vi veit at læringsmiljøet er ein avgjerande faktor for fagleg og sosial læring, og for elevane sitt utdanningsnivå. Eit godt læringsmiljø motiverer elevane til å lære både fagleg og sosialt. For å skape eit godt læringsmiljø bør ein søke å utvikle skulen i positiv lei som fremjar helse og trivsel - dette gir læringsresultat. Det skal vere fokus på fagleg læring. Det overordna målet er at elevane tileignar seg allmenn- og fagleg kunnskap.

Læreplanen set klare mål for kva elevane skal kunne etter kvart årssteg i dei ulike faga. Gjennom arbeidet med faga vert også dei grunnleggjande ferdigheitene vektlagt. Desse måla er forpliktande for elevane og lærarane.

- Eit godt læringsmiljø er prega av variert og motiverande undervisning
- Læraren si evne til å leie klassa og undervisninga
- Læraren si evne til å utvikle positive relasjonar med kvar einskild elev
- Positive relasjonar og kultur for læring mellom elevane
- Godt samarbeid mellom heim og skule
- God leiing, organisasjon og kultur for læring på skulen

Dalsfjord skule

- Vidare arbeid med å utvikle og innarbeide gode rutinar rundt elevar med særlege behov.
  - Kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge til rette opplæringa for alle elevar.
-

Tilpassa opplæring i praksis

Når ein som lærar ofte er åleine med ei større gruppe elevar eller har elevar frå fleire klassesteg samla, kjenner ein dagleg på ansvaret for å gi tilpassa undervisning til alle. Å finne tid og rom til å skreddarsy individuelle opplegg for den einskild elev er ofte uråd å få til i kvardagen og er heller ikkje det som vanlegvis gir den beste læringa. I tråd med seinare klasseromsforskning finn ein eit viktig svar i god kollektiv undervisning.

Det som verkar godt på dei svakaste elevane også verkar godt på dei sterkare elevane. Direkte undervisning er eit av dei viktigaste grepa å gjere. Med direkte undervisning meiner ein at læraren grundig forklarar, modellerer og viser framgangsmåtar som elevane steg for steg tek etter, korleis ein skal øve, og at ein gjerne øver i fellesskap. Å lese høgt i kor eller øve høgt i lag på ting som skal lærast, vert trekt fram som god tilpassa opplæring.

Dette er jo ikkje mykje nytt, vil mange hevde, slik har jo gode lærarar undervist til alle tider! Ja, det er sikkert rett, men det som er verdt å merke seg, er at god kollektiv undervisning faktisk er god tilpassa undervisning for svært mange elevar. Dette hevdar også professor Peder Haug i sine foredrag frå seinare klasseromsforskning.

God kollektiv undervisning kan også vere eit viktig bidrag til betra læringsmiljø. Å oppleve meistring er det viktigaste for alle elevar. Når ein arbeider godt kollektivt, vil elevane oppleve kollektiv meistring ved sida av auka individuell meistring. Dei svake elevane har støtte i fellesskapet gjennom gode øvestrukturar og god modellering, og dei sterkare elevane overlærer fagstoff og er med på å trekkje fellesskapet opp. Sagt på ein annan måte: God kollektiv undervisning = meir meistring = større trivsel = rolegare og meir fornøgde elevar.

Folkestad skule

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Bente Engeseth	Arkivsak nr.:	2016/818
		Arkivkode:	U63

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
31/16	Driftsstyret	01.06.2016

SKJENKELØYVE TIL AUSTEFJORDHELG - LAURDAGSDANS 11.06.-12.06.16

Administrasjonen si tilråding:

- Med heimel i alkohollova § 1- 6, får Austefjordhelg (org nr 913424670) skjenkeløyve, for alkoholgruppe 1 og 2, frå kl 22.00 til kl 02.00, i høve laurdagsdans med Steinar Engelbrektsen band. Løyve gjeld den 11. juni 2016 (natt til 12. juni) på Austefjord Stadion Vollane, jamfør vedlagt kartteikning.*
- Styrar for skjenkeløyvet vert sett til: Janita Førde, f. 22.08.91.*
- Stedfortredar for skjenkeløyvet vert sett til: Linn Kristin Leite, f. 27.01.93.*
- Det vert stilt vilkår jf. alkohollova § 4-3 om 18-års.*
- Det vert stilt vilkår jf. alkohollova § 4-3 om å ha dialog med politiet for gjennomføringsplan.*
- Avgift for løyvet vert sett til kr. 1000,- og er i samsvar med forskrift av 08.06.05 kap 6 § 6-1. Avgifta skal vere betalt før arrangementet finn stad. Den kan betalast kontant på rådhuset v/rekneskapsstaben, eller setjast inn på kto. nr.: 3991.07.81727. Ved bruk av konto, merk med saksnr. 2016/818.*

Vedleggsliste:

Søknad, off versj.

Teikning av skjenkeområdet

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016 (ligg som vedlegg i sak om Alkoholpolitisk handlingsplan)

Uprenta saksvedlegg:

Alkohollova

Alkoholforskrifta

Samandrag av saka:

Då det kan vere grunnlag for fortolking av gjeldande ”Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016, Løyvepolitikken” vert denne saka sendt til politisk handsaming.

Volda kommune mottok søknad om skjenkeløyve frå Austefjordhelg, org nr 913424670, den 12.05.2016. Søknaden gjeld 11. juni 2016, kl. 22.00-02.00. Det er søkt om skjenkeløyve på eit avgrensa og inngjerda område i høve arrangement med dans på laurdagskvelden. Denne dansen er ein del av arrangementet ”Austefjordhelg 10.-12. juni 2016”.

Området det vert søkt for, er på ei fotballbane, jamfør vedlegget ”Teikning av skjenkeområdet”. Dette arrangementet er for eit meir vakse publikum og dei ynskjer 18-års aldersgrense.

Det kan vere rom for fortolking av ”Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016”, punkt 8 i vedlegget: ”Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve:”.

- ”Ungdomsklubbar, ungdomsdiskotek, skisenter, svømmehall/badeland og idrettsarenaer er område som tradisjonelt er sett på som rusfrie soner. **Desse skal ikkje ha skjenkeløyve.**”

Saksopplysningar:

Den 12.05.16 fekk Volda kommune inn ein søknad der det er søkt om skjenkeløyve i Austefjorden. Det er søkt om skjenkeløyve til ein dans som skal vere på laurdagskvelden i høve arrangementet ”Austefjordhelg 10. -12. juni 2016”.

I søknaden står det at dette er 6. året på rad for dette arrangementet som vart skipa i 2011 som eit dugnadstiltak for å prøve å profilere bygda og Austefjordområdet på ein positiv måte.

Arrangøren seier at dei har funne ei høveleg form for arrangementet, og dei vil prøve å bygge ein tradisjon for Austefjordhelg. Det er mange aktivitetar i løpet av dette arrangementet.

På kveldstid 11. juni vil det bli arrangert laurdagsdans med Steinar Engelbrektson band. Dei tek sikte på å nå eit vakse publikum og der vil vere 18-års aldersgrense.

Dansen 11. juni vil bli halde på Austefjord Stadion Vollane. Området vil vere avsperra, med opning for inngang til arrangementet. Inne på sjølve området er der ei scene med danseplattung samt fleire telt for å opphalde seg i. For detaljar, sjå vedlegget kartteikning.

Det har ikkje kome inn opplysningar som gjer at ein ikkje kan gje løyve som omsøkt, men politiet krev dialog med arrangør om gjennomføringsplan.

I gjeldande ”Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016, Løyvepolitikken”, er der eitt punkt som gir rom for fortolking.

I punkt 8 i vedlegget: ”Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve:” står det: ”Ungdomsklubbar, ungdomsdiskotek, skisenter, svømmehall/badeland og idrettsarenaer er område som tradisjonelt er sett på som rusfrie soner. **Desse skal ikkje ha skjenkeløyve.**”

Ved vurdering av sjølve arealet, så ser ein at dette er definert som idrettsarena, fotballbana er bygd med støtte frå tippemidlar.

Dette konkrete arrangementet er dans, og ikkje eit idrettsarrangement. Intensjonen i planen er å ikkje blande idrett og alkohol, og det vil ikkje skje ved arrangement på kveldstid når desse ikkje er i bruk i idrettssamanheng.

Vurdering og konklusjon:

I fylgje gjeldande "Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016, er der føringar som kan gi rom for tolking når det gjeld dette arrangementet.

Ved vurdering av punktet i planen om at idrettsarena ikkje skal få skjenkeløyve, må ein sjå på intensjonen bak det som står i planen. Dette vart sett inn for å hindre at ein kombinerar idrett og alkohol. Sidan det her er snakk om dansearrangement og ikkje idrettsaktivitet, vil ikkje dette vere ein kombinasjon av idrett og alkohol, og då heller ikkje i strid med gjeldande plan.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen vesentlege konsekvensar for helse og miljø.

Økonomiske konsekvensar:

Ikkje relevant.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje relevant.

Naturmangfaldlova:

Ikkje relevant.

Dette vedtaket er eit enkeltvedtak, med klagerett i samsvar med alkohollova § 1-16 kap. 1.

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Odd Sundal, Sundalsvegen 149, AUSTEFJORDEN

Janita Førde, Osgarden 5B, 6103 VOLDA

Linn Kristin Leite, Ytre høydalen 171, 6110 AUSTEFJORDEN

Volda og Ørsta lensmannskontor, Torvmyrane 11B, 6160 HOVDEBYGDA

Securitas AS, Postboks 8225 Spjelkavik, 6022 ÅLESUND

Klageinstans:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda kommune

Telefon: 70 05 87 00

E-post: postmottak@volda.kommune.no

Hjemmeside: http://www.volda.kommune.no

Skjenkebevilling - søknad om bevilling for én bestemt anledning (lukket og åpent arrangement)

Bevilling
Det er ikke nødvendig å søke bevilling for skjenking av alkohol til arrangementer som opprinnelig kunne ha vært holdt hjemme, for eksempel bryllup, jubileum, konfirmasjon eller lignende, når skjenkingen skjer uten betaling. Bedrifter som skjenker i egne lokaler til sine ansatte uten å ta betaling, trenger ikke søke bevilling. Dette gjelder ikke organisasjoner og lignende som leier et offentlig lokale til feiring av for eksempel foreningens jubileum. Disse arrangementene er bevillingspliktige.
Søknaden gjelder
☐ Ambulerende bevilling (til deltakere i lukket arrangement), jf. alkhl. § 4-5
☒ Bevilling for én enkelt anledning (til deltakere i åpent arrangement), jf. alkhl. § 1-6
Det er utarbeidet internkontroll for arrangementet
☒ Ja
☐ Nei

Opplysninger om bevillingssøker			
Bevillingssøker er			
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret			
☐ enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer			
☐ privatperson			
Org.nr.	Navn på virksomhet		
913424670	AUSTEFJORDHELG		
Adresse	Postnr.	Poststed	
Sundalsvegen 149	6110	AUSTEFJORDEN	
Telefon	E-postadresse (firma)		
96012601	ohsundal@tussa.com		
Skattekommune			
VOLDA			
Bevillingssøker er:			
Etternavn	Fornavn	Fødselsnr.	
Sundal	Odd Harald	290366	
E-postadresse, kontaktperson/bevillingssøker		Mobilnr., kontaktperson	
odd.harald.sundal@volda.kommune.no		96012601	

Styrer og stedfortreder			
Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til skjenkestedets størrelse.			
Styrer/hovedansvarlig (må være en fysisk person over 20 år)			
Etternavn	Fornavn	Fødselsnr.	
Sundal	Odd	29036	
Adresse	Postnr.	Poststed	
Sundalsvegen 149	6110	Austefjorden	
Telefon	E-postadresse		
96012601	odd.harald.sundal@volda.kommune.no		
Stedfortreder for styrer/hovedansvarlig (må være en fysisk person over 20 år)			
Etternavn	Fornavn	Fødselsnr.	
Sundal	Vibeke	1008	
Adresse	Postnr.	Poststed	

Skjenkebevilgning - søknad om bevilgning for én bestemt anledning (lukket og åpent arrangement)

Sundalsvegen 149	6110	Austefjorden
Telefon 91641178		

Arrangementsstedet		
Stedets navn Austefjord Stadion Vollane		
Adresse Høydalsvegen	Postnr. 6110	Poststed Austefjorden
Telefon		
Eier/utleier - fyller bare ut dersom dette er naturlig:		
Eier/utleier - etternavn	Eier/utleier - fornavn	Telefon

Ønsket skjenking	
Søkes det om skjenking av alkohol i gruppe 3, gjelder også søknaden for gruppe 1 og 2.	
Gruppe 1 (2,5 - 4,7 prosent. Tilsvare øl)	
☐ Skjenking inne ☒ Skjenking ute ☒ Ønsker skjenking innenfor kommunens maksimaltid	
Fra kl.	Til kl.
Fra kl. (ute) 22.00	Til kl. (ute) 02.00
Gruppe 2 (4,7 - 22 prosent. Tilsvare vin)	
☐ Skjenking inne ☒ Skjenking ute ☒ Ønsker skjenking innenfor kommunens maksimaltid	
Fra kl.	Til kl.
Fra kl. (ute) 22.00	Til kl. (ute) 02.00
Gruppe 3 (22 - 60 prosent. Tilsvare brennevin)	
☐ Skjenking inne ☐ Skjenking ute ☐ Ønsker skjenking innenfor kommunens maksimaltid	
Fra kl.	Til kl.

Opplysninger om arrangementet		
Beskrivelse av arrangementet Laurdagsdans med Steinar Engelbrektsen band. For eit meir vakse publikum enn fredagsdansen. 18 års aldersgrense på heile arrangementet.		
Mer informasjon om arrangementet (hvis for liten plass ovenfor):		
Last opp fil	Ettersendes ☐ per post	
Tidsrom og antall personer		
Fra dato 11.06.2016	Til dato 12.06.2016	Antall personer
Vil det bli avkrevet betaling for arrangementet? ☒ Ja ☐ Nei		

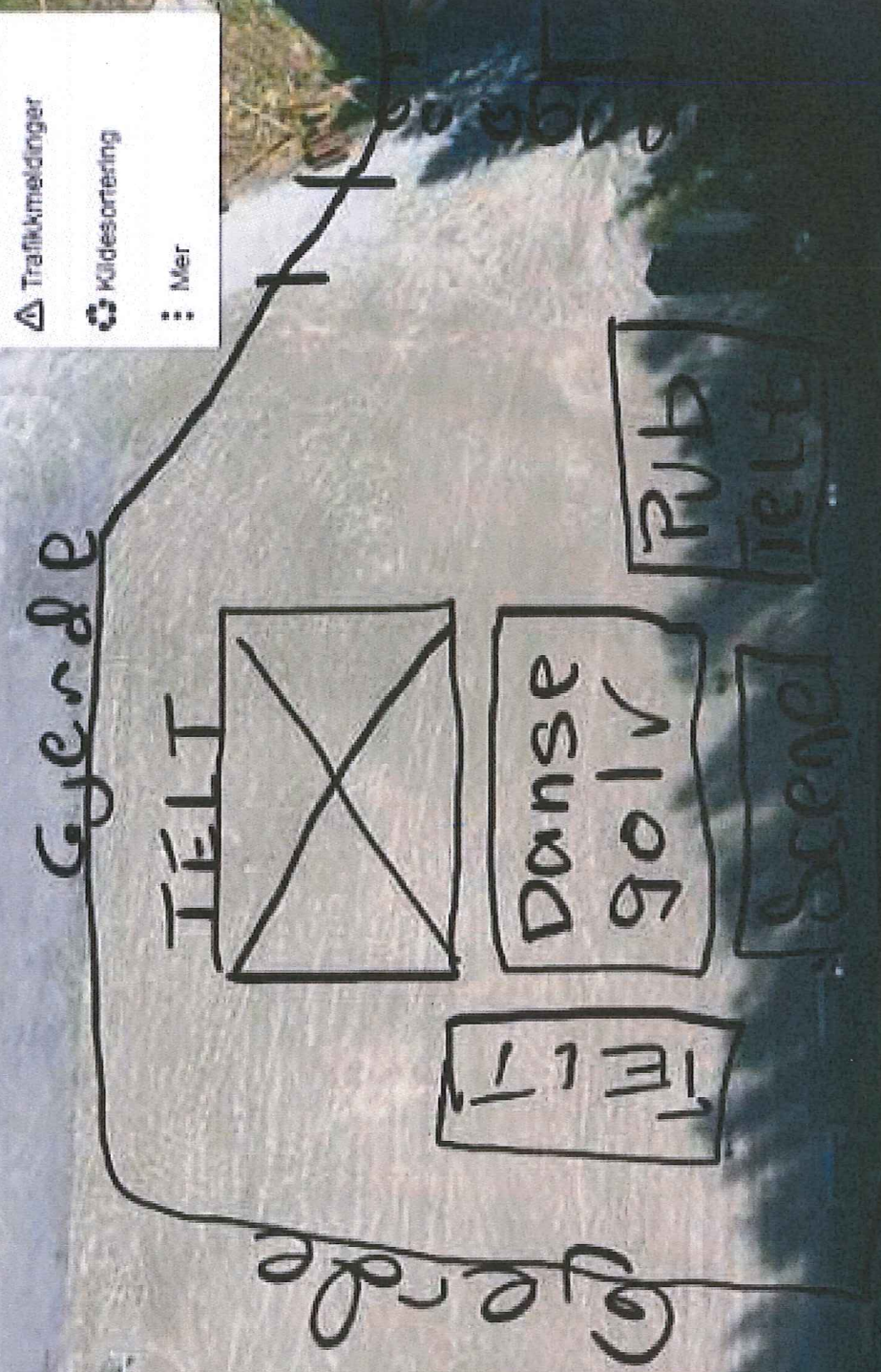
Bekreftelse
Bekreftelse ☒ Jeg bekrefter at opplysningene er riktige, og forplikter meg til å besørge at bestemmelsene i alkoholloven og dens forskrifter blir overholdt.

Skjenkebevilling - søknad om bevilling for én bestemt anledning (lukket og åpent arrangement)

Vedleggsoversikt
Vedlegg som skal følge søknaden

Vedlegg		
Beskriv	Last opp vedlegg	Ettersendes per post ☐ per post
Beskriv	Last opp vedlegg	Ettersendes per post ☐ per post

- Kart Sjekkart etc
- Trafikkflyt
- Trafikkmeldinger
- Kildesortering
- Mer

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Bente Engeseth	Arkivsak nr.:	2016/346
		Arkivkode:	144

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
32/16	Driftsstyret Formannskapet Kommunestyret	01.06.2016

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR VOLDA KOMMUNE 2016-2020

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vedtek "Alkoholpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2016-2020, Løyvepolitikken", slik den ligg føre som vedlegg 1.

Løyveperioden er inntil 4 år med opphør seinast 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Dette gjer at:

- 1. Gjeldande løyve vert vidareført til 30.09.2016*
- 2. Nye løyve etter gjeldande plan vert for perioden 01.10.2016- 30.09.2020.*
- 3. Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 trer i kraft 01.10.2016 og er gjeldande til ny plan vert vedtatt.*

Vedleggsliste:

1. Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020, Løyvepolitikken
2. Innspel til plan frå Det Grøne Treet AS
3. Innspel til plan frå Volda Næringsforum
4. Innspel til plan frå Ivar Otto Kristiansen
5. Innspel til plan frå Lensmannen i Volda og Ørsta
6. Innspel til plan frå Margrete Bjerkvik
7. Innspel frå plan frå Mattilsynet
8. Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020, Løyvepolitikken. Høyringsutkast.
9. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for 2012-2016

Uprenta saksvedlegg:

1. Alkohollova (sjå www.lovdata.no)
2. Alkoholforskrifta (sjå www.lovdata.no)
3. Rettleiar for kommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/veileder-for-kommunal-rusmiddelpolitisk-handlingsplan>)

Samandrag

Framlegg til alkoholpolitisk handlingsplan vert lagt fram for handsaming og vedtak. Planen har vore til høyring i perioden 22.04.16-13.05.16. Det har kome seks innspel til planen.

Det er lagt opp til at alkoholpolitikken vert handsama som eigen plan, og at den heilskaplege tilnærminga til ruspolitikk vert ivareteke gjennom kommuneplanrevisjonen og oppfølging av kommuneplanen ved eigne temaplanar, handlingsprogram mv.

Saksopplysningar

I framlegget til revisjon av samfunnsdelen i kommuneplanen er det formulert som eige mål at: *"Ingen skal ta skade av egne eller andre sine rusmiddelvanar"*, og som strategi er det m.a formulert slik: *"Føre ein konsekvent og ansvarleg rusmiddelpolitikk og bidra til ein trygg og ikkje-skadeleg rusmiddelbruk."*

Alkoholpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2016-2020 har vore til høyring i perioden 22.04.16-13.05.16. Dette vart kunngjort på heimesida til kommunen og på kommunen sine kanalar i sosiale media. Det vart også sendt ut informasjonsbrev til alle sals- og skjenkestadane i Volda. I tillegg vart det sendt ut brev til NAV Ørsta/Volda, Vinmonopolet, Mattilsynet, Volda Næringsforum, Volda og Ørsta Lensmannskontor, Helsestasjonen i Volda, Kommunelege, Folkehelsekoordinator, Barnevern, Rus og psykiatritenesta og Skulesjefen. Planen har også vore oppe som orienteringssak i nokre utval. Innan høyringsfristen var ute hadde det kome inn seks innspel til planen. Desse er vurdert opp mot høyringsutkastet og nytt framlegg til plan. Planen skal til endeleg handsaming og vedtak i kommunestyret.

Planen er ei rullering av gjeldande "Rusmiddelpolitiske handlingsplan for Volda kommune 2012-2016". Etter alkohollova § 1-7d skal alle kommunar utarbeide alkoholpolitiske handlingsplanar. Planen har endra namn frå Rusmiddelpolitisk handlingsplan til Alkoholpolitisk handlingsplan då denne planen berre handlar om alkoholpolitikken og løyvepolitikken.

Med planen ynskjer ein å utforme ein løyvepolitikk som balanserer næringslivet sine interesser med sosiale og helsepolitiske omsyn. Kommunen er ansvarleg for den utøvande løyvepolitikken og for kontroll av sals- og skjenkestadar etter den alkohollovgjevinga som til ei kvar tid er gjeldande. Alkohollova gjer det mogleg for kommunane å utforme lokal alkoholpolitikk innan lovverket. Planen skal reviderast kvar kommunestyreperiode for å vere oppdatert og aktuell og legge føringar for eit målretta arbeid innan rusfeltet.

Denne planen er utarbeidd av ei interkommunal arbeidsgruppe med mål om å utarbeide ein mest mogleg lik alkoholpolitikk på Søre Sunnmøre. Den interkommunale arbeidsgruppa består av representantar frå kommunane som til dagleg arbeidar med alkohollova og rusrelatert arbeid.

Å ha ein felles plan er særleg tenleg med:

- Felles retningsliner for sals - og skjenketider av omsyn til mellom anna trafikktryggleik i helgane og like vilkår i bransjen i heile regionen
- Felles kontrollorgan, eller at kontrollorgana har felles praksis når det gjeld frekvens av kontrollar
- Lik praksis for reaksjonar på brot på alkohollova
- Gjere vedtak i samsvar med gjeldande lovverk og gjeldande plan

- Opplæring av løyvehavarar

Planforslaga til kommunane på Søre Sunnmøre er noko ulike i verbaldelane, men er likelydande i formuleringar om sals- og skjenketider og gebyr. Dei inneheld ganske like reglar om konsept og kva løyve desse kan få. Dei andre kommunane sine planar er å finne på kommunane sine heimesider.

Det har kome ein del lovendingar i alkohollova og alkoholforskrifta sidan den førre planen vart vedteken. Dei viktigaste er:

- Salstider, kap 3 alkohollova (lov med sal av alkohol på valdagar)
- Løyveperioden, §1-6 alkohollova (kommunen kan bestemme at perioden ikkje skal opphøyre men gjelde vidare for ei ny periode på *inntil* 4 år med opphør seinast **30. september**)
- Alkoholreklameforbodet, kap 14 forskrifta
- Nytt prikktildelingssystem, kap 10 forskrifta
- Nye krav til kontrollørar og kontroll av skjenkestad, kap 5 og 9 i forskrifta
- Auka gebyr for sals- og skjenking, kap 6 i forskrifta

Innspel til planen

Det har kome innspel til planen frå Lensmannen i Volda og Ørsta, Mattilsynet, Det Grøne Treet AS, Volda Næringsforum, Ivar Otto Kristiansen og Margrete Bjerkvik.

Frå lensmann har det kome innspel om at skjenkestadar som vert tildelt alminneleg skjenkeløyve bør vere trivelege, godt vedlikehaldne og ha god standard. Framtidige nye skjenkestadar bør ha universell utforming, dvs bygningar som ikkje ligg på gateplan må ha heis. God standard og gode utelys verkar dempane i høve lovbrøt og uro. Det bør normalt ikkje gjevast løyve til uteservering etter midnatt der det bur folk tett ved. Skjenkestader med høg musikk som ein del av konseptet bør vere lokalisert i bygg utan bueiningar. Om skjenking i idrettsarena, idrettsbygg og skisenter vil lensmann tilrå at løyve vert gjeve dersom det er i tidsrom der det ikkje er idrettsaktivitet. Lensmannen i Volda og Ørsta meiner at skjenkeareal ute bør vere fysisk avgrensa. Skjenkeareal bør ha 18-års aldersgrense, også arrangement i grendehus. Vaksne treng treffstader der barn og unge ikkje er til stades, og kontrollert skjenking vert vanskeleg utan aldersgrense.

Kommentar til innspel:

Det er lagt inn endring i punktet som vedkjem 18-års aldersgrense ved einskildløyve. Dette for å ha ein litt meir fleksibel regel, slik at ein kan gje løyve dersom det skal vere arrangement der dette vil vere forsvarleg og kontrollert skjenking vil vere mogleg å få til.

Mattilsynet har i sitt innspel kome med positiv uttale om at rusmiddelpolitikken har like vilkår i eit større område, og dermed einsarta tilsyn og kontroll. Dei har kome med gode innspel som kommunen kjem til å innarbeide i sakshandsamingsrutinane. Mattilsynet ynskjer meir samarbeid, både med kommunane, Skatteetaten og Politiet. Dette vil vi også innarbeide i sakshandsamingsrutinane. Det har også kome tips til nye reglar hjå Mattilsynet. Tidlegare skulle dei ha melding om oppstart, no skal sals- og serveringsstadar vere registrert i tilsynssystemet. Kommunane kan difor hente ut kvittering for at dette er gjort før sals- eller skjenkeløyve vert gitt.

Det Grøne Treet har i sitt innspel gjort greie for at det er viktig for konseptet deira å få behalde uteområdet som skjenkeareal. Dette er med på å gje Volda eit levande sentrumsbilde. Sjølv om uteplassen ligg i sentrum, ligg den slik til at den ikkje er til sjenanse og støy for

naboar. Uteområdet er med på å gje dei større skjenkeareal totalt, slik at dei får spreidd gjestane utover eit større område, noko som gir betre oversikt for dei tilsette.

Det Grøne Treet AS ber Volda kommunestyre vurdere å stryke følgende punkt i rusmiddelpolitisk handlingsplan - løyvedelen 2016 -2020. Sitat frå innspel:

" Pkt 4.2. vedrørende skjenketider "Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 24.00 alle dagar " Subsidiært at man endrer det til " For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs."

Forslag til endring: *"For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde eller på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs."*

Slik forslaget til hoveddokument" rusmiddelpolitisk handlingsplan —løyvedelen 2016 — 2020" foreligger vil dette være med på å begrense arealet Det Grøne Treet har til disposisjon for sine gjester etter klokken 24:00. Denne begrensningen slik vi ser det vil ikke ha alkoholpolitisk effekt, da antallet gjester vil være det samme, men vil kun være en forringelse av et levende sentrum og konseptet til Det Grøne Treet AS. Uteplassen til Det Grøne Treet er både et viktig konsept for foretaket og et vesentlig bidrag til trivsel i Volda sentrum.

Det er etter vårt syn viktig at man ser sammenhengen mellom å ha en ansvarlig rusmiddelpolitikk og det å kunne opprettholde næringsgrunnlaget for virksomhetene, samtidig med man har et godt tilbud til innbyggerne med et levende sentrum.

Det Grøne Treet AS er et helhetlig konsept der ute området utgjør en vesentlig del av det totale konseptet, noe som gjenspeiler seg i arealdisponeringen. Det opparbeidede utearealet er av vesentlig størrelse og har stor betydning for driften.

Det er dette utearealet som har vært med og gitt Det Grøne Treet sitt særpreg, og gjort dette til det unike serveringsstedet det er. Det fins ikke tilsvarende konsept i nærheten.

Vi er redd for at generelle regler kan ødelegge dette unike særpreget og driften, uten at det oppnår sin opprinnelige hensikt , derfor ber vi om at dere tar dette med i vurderingen."

Kommentar til innspel:

Det er lagt inn forslag til endra punkt i saksutgreiinga, slik at ein kan vurdere skjenketida ute ved kvar einskild søknad. Det er argument som talar både for og imot skjenketid på uteareal og kor lang den bør vere.

Volda næringsforum har dette innspelet til planen. Sitat:

"Vi syner til høyringsutkastet og vil på generelt grunnlag gi Volda kommune ei positivt tilbakemelding på utkast til plan. Volda kommune ynskjer å gjere det enklare for dei som ynskjer innsyn i kva for rammer og reglar som gjeld på det alkoholpolitiske området. Gjennom å forenkle planen reduserer ein derfor risikoen for feiltolkingar og misforståing ved bruk av planen. Dette gjeld både frå sakshandsamarane og politikarane i Volda kommune si side, og frå dei som til dømes ynskjer å søkje løyve til alkoholserving, mv. i Volda.

Ein plan som er enkel å nytte er òg viktig i samband med å bygge Volda som ein attraktivt handels- og opplevingsdestinasjon. Til dømes for dei mange festivalane som finn plass i Volda kvart år.

Merknad til planens punkt 4. "Tildeling av alminneleg skjenkeløyve"

Vi syner til planens punkt 4., der det i innleiinga til punktet står "Kommunen ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Kommunen tildeler løyve etter lov og planverk."

Under punkt 4.1 "Konsept", står det "Det skal førast ein restriktiv line til nye konsept".

Volda Næringsforum vil be om at lina "Det skal først ein restriktiv line til nye konsept" blir fjerna frå planen. Slik vi ser dette, vil lov- og planverk være tilstrekkeleg gode verkty for å vurdere ein skilde nye konsept. Vidare er punktet lite nyansert, og gir lite rom for å forstå kva ei restriktiv line inneber. Alternativt kan ein nyansere dette slik at det tydeleg framgår av punktet kvifor ein ynskjer å føre ein slik restriktiv line til nye konsept, og på den måten kan klargjere for dei som ynskjer å etablere nye konsept kva omsyn dei må ta i ei etablerings- og søknadsprosess."

Merknad til planens punkt 8. "Kontroll med sals- og skjenkestader"

Volda Næringsforum er opptekne av at næringsdrift og –etablering skjer innafor de gjeldande rammer og lover/reglar.

Vi syner til saksdokumentet som ligg ved høyringsutkastet, og til kommentar om at reaksjonane på brot på skjenkeløyve no er blitt mjuka opp i ei viss grad.

Volda Næringsforum vil då berre oppmode Volda kommune om å nytte dei verktya som punkt 8 legg opp til, og at ein fylgjer dei kontrollregima som er beskrive. På denne måten kan ein sikre at ein har ein forsvarleg kontroll med skjenkeløyva som er gitt, og at dei overordna måla om å "føre ein konsekvent og ansvarleg rusmiddelpolitikk og bidra til ein trygg og ikkje-skadeleg rusmiddelbruk" blir teke i vare.

Kommentar til innspel:

Innspelet frå Volda Næringsforum understrekar kor viktig det er med føreseielege planar, som vil gjere det enklare for dei som er aktørar i bransjen. Punktet om å føre ei restriktiv line til nye typar konsept er likevel ikkje fjerna i det nye framlegget til plan. Det er vanskeleg å spesifisere nærare kva typar dette er, då ein ikkje klarar å ta høgd for å få med alle variantar. Det viktige med dette punktet er å fange opp nye typar konsept der det ikkje tradisjonelt har vore vanleg å involvere alkoholhaldig drikk. Dette må ein vurdere dersom det kjem slike søknader.

Ivar Otto Kristiansen har dette innspelet til høyringsutkastet. Sitat:

"Innspill til alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 for Volda Kommune

Gjeldene Rusmiddelpolitiske handlingsplan for Volda Kommune 2012-2016 har hatt et godt reglement, men med vedlegg og intensjoner som til tider har kunnet virket utfordrende. I utkastet til ny alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 er det ryddet og gjort et godt stykke arbeid for å gi bedre oversikt og en mer brukervennlig handlingsplan. Grunnarbeidet som er gjort før den blir lagt ut på høring, er oversiktlig og beundringsverdig.

Før det blir fattet endelig vedtak har jeg noen innspill som jeg mener generelt forenkle saksgangen og sikre at vedtak blir fattet etter gjeldende lover og regler.

Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 vil bli et vedtak av kommunestyret som skal etterleves i 4 år. Legger man for mange føringer vil man oppleve at saker med gode intensjoner vil få en uforholdsmessig tidkrevende saksbehandling, da de etter loven skal behandles av vedtaksorganet (Kommunestyret) ved dispensasjoner fra gjeldende vedtak med retningslinjer. Det er rådmannens oppgave å jfr. Kommunelovens § 23 andre ledd at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.

Bakgrunnen for at jeg ta opp dette er at det i foregående periode ble laget en plan med tilhørende tillegg, som det i ettertid ikke var politisk støtte for. Nevner kjøpesenter, nye konsept, tildeling til lag og foreninger ved arrangement. Så sent om i driftsstyret den 11.05.2016 ble det fattet vedtak om to løyve som ikke er etter den gjeldende

Rusmiddelpolitiske handlingsplanen, og skal man følge den som er ute til høring nå ville man minst ha måttet sagt nei til 1 av søknadene eller sendt den til kommunestyret for behandling. Prinsippet må være at det blir vedtatt en handlingsplan som kan etterleves. Det er et krav jfr alkoholloven at det skal utarbeides en alkoholpolitisk handlingsplan og det føler av lov at den skal følges, brudd fra bevilgningshaver vil bli sanksjonert. Vi må kunne lage en plan som også administrasjon og folkevalgte organ kan etterleve."

Kommentar til innspel:

Det vert i dette innspelet understreka kor viktig det er å ha ein klar og tydeleg plan, der reglane er enkle å tolke. Dette er årsaka til at mykje av tekstdelane er fjerna. Det som er bestemt i andre planar, lover og forskrifter, og som det ikkje er intensjon om å lage nye reglar for, er unødvendig å repetere i denne lokale planen. Omformuleringar av lovtekster kan skape vanskelege situasjonar med usemje om korleis ein skal tolke det som står.

Ein lokal alkoholpolitisk plan må finne ein god balanse mellom det rusførebyggjande arbeidet og samtidig støtte behov som er i lokalsamfunnet. Det er forsøkt å nyansere reglar som var i den første planen, slik at reglane ikkje går utover det som har vore intensjonen. Det er likevel viktig å behalde nokon av punkta som avgrensar tilgangen til alkohol, mellom anna å behalde soner som vert rekna som rusfrie. Punktet om rusfrie soner er endra, slik at det lyder slik:

”Punkt 5 Alminnelege løyve ved einskildhøve.

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- *Soner som elles vert rekna som rusfrie som symjehallar, skisenter, ungdomsklubber og idrettsarenar i samband med idrettsarrangement og idrettsaktivitet”*

Margrete Bjerkvik har dette innspelet til høyringsutkastet. Sitat:

”Under Pkt 4.1

Stryk to siste setningar. (Alkohol er ikkje nødvendig i kultur samanheng. Campus er neppe oppe og går før det er ny revisjon av planen i 2020)

Pkt 4.2 Skjenketider

Stryk Skjenketida kan i einskilde høve utvidast etter søknad

Pkt For skjenkesteder som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stader der naboar ikkje vert sjenert. ..osv stryk den, ser at det kan vere vanskelig å avgjere kvar ein evt ikkje er til sjenanse. Lyd kan høyrast veldig langt frå der kilda er.

Pkt 4.2

Kulepunkt 7 Stryke : Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal.”

Kommentar til innspel:

Punktet om Campus er ikkje fjerna, då dette skal vere ei opning for revurdering av planen når dette prosjektet kjem på plass.

Det er viktig å ha ein fleksibel plan, der ein kan gjere unntak frå faste reglar ved behov, difor er heller ikkje punktet som gir høve til å utvide skjenketida ved einskildhøve fjerna. Det med skjenketid på uteareal er noko av det vanskelegaste å handsame. Ulempene kan vere store både for bebuarar i nærleik til skjenkestad og for skjenkestaden som vert råka av redusert skjenketid. Det er lagt inn forslag til nytt punkt i saksutgreiinga. Der er også andre løysingar å hente får større byar.

Kulepunkt 7 gir opning for at det er tillatt å gje løyve for alle alkoholgrupper på uteområde. Denne regelen er lik dei andre kommunane på Søre Sunnmøre, og det vert difor ikkje fjerna i framlegget til plan for Volda kommune.

Kommentarar til føreslegne endringar i forhold til førre plan for Volda kommune

I det nye planutkastet er dette nokre av dei viktigaste endringane i alkoholpolitikken for Volda kommune:

Tekstdelen er mindre:

For å få ein oversiktleg plan som det er lett å slå opp i og bruke, er det fjerna mykje tekst i det nye planutkastet. Grunngevinga for dette er at det som er bestemt i andre planar, lover og forskrifter, og som det ikkje er intensjon om å lage nye reglar for, er nødvendig å repetere i denne lokale planen. Omformuleringar av lovttekster kan skape vanskelege situasjonar med usemje om korleis ein skal tolke det som står.

Nye reglar om løyveperioden:

Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve pkt 2 i planutkastet.

”Løyveperioden er inntil 4 år med opphør seinast 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Dette gjer at:

- 1. Gjeldande løyve vert vidareført til 30.09.2016*
- 2. Nye løyve etter gjeldande plan vert for perioden 01.10.2016- 30.09.2020.*
- 3. Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 trer i kraft 01.10.2016 og er gjeldande til ny plan er vedtatt.*

Utover reglane og retningslinene her gjeld reglane i alkohollova med forskrifter, forvaltningslova, og delegeringsreglementet i kommunen.”

For å kome inn i rett loop vert det føreslått at ein utvidar noverande gjeldande løyve fram til 30. september. Seinare kan ein ikkje gje løyve for lengre enn **inntil** 4 år med opphør seinast 30. september jf alkohollova § 1-6.

Sjølv om kommunen ikkje nødvendigvis endar opp med å endre alkoholpolitikken vesentleg etter nytt kommuneval, er det viktig at kommunestyret har eit bevisst forhold til løyvepolitikken i kommunen, og at det blir gjort ei faktisk vurdering av korleis løyvepolitikken bør vere utforma.

Ei løysing der alle løyve går ut etter fire år, men med høve for kommunane til å gjere unntak, tydeleggjer best kommunen si plikt og rett til å føre ein bevisst løyvepolitikk. Dette vil venteleg også gi ei betre oppfølging av intensjonen bak regelverket.

Vedlegg er fjerna og innarbeidd i planen

Vedlegget "1.1. Retningsliner/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve" og "Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve" er fjerna frå planen. Det er i staden lagt inn liste over konsept som ikkje kan få alminnelege løyve og løyve ved einskildhøve (er å finne i planutkastet pkt 4.1 og 5, sitert under):

”Pkt 4.1 - Det vert ikkje gitt alminneleg løyve:

- Frisørsalongar/hudpleiesalongar/butikkar og liknande konsept*
- Arrangement som er retta imot barn og unge*
- Reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.*
- Mosjon- og idrettsarenaer*
- Konditori*
- Galleri og utstillingar*
- Grendehus*
- Campingsplassar*
- Soner som elles vert rekna som rusfrie*
- Bensinstasjonar*
- Kioskar*

Berre restaurantar med eige kjøkken som er ope fram til ein time før serveringsstaden stenger, kan få alminneleg løyve for alkoholgruppe 3 (alkohol inntil 60 vol. %).

Det skal først ei restriktiv line til nye konsept.”

Volda har potensiale for å vere ein sentral kulturstad i regionen, både som senter, som vertskommune og med sin geografiske plassering. Ein bør ta høgde for å revidere planen dersom det vert utvikla eit kultursenter i tilknytning til utbygging på Campus som kan inneha eit konsept basert på behov for skjenkeløyve.

”Pkt 5 – Alminneleg løyve ved einskildhøve

Desse løyva vert tildelt einskildarrangement i inntil 5 dagar.

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- *Arrangement som er retta imot barn og unge*
- *Reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.*
- *Campingplasser*
- *Soner som elles vert rekna som rusfrie som symjehallar, skisenter, ungdomsklubber og idrettsarenar i samband med idrettsarrangement og idrettsaktivitet.*
- *Arrangement for unge under 18 år. Ein kan gjere unntak frå denne regelen dersom der er arrangement med fysisk avskilte soner for dei under 18 år og for type arrangement som er oversiktelege og kontrollerbare.*
- *Bensinstasjonar/gatekjøkken/kioskar og liknande konsept”*

Det er sett ny grense på 5 dagar for løyve ved einskildhøve.

Det kjem av og til ynskje om å få skjenkeløyve på arrangement utan 18-års aldersgrense. Dette gjeld særskilt i dei mindre bygdene. Tilråding frå politiet er at det vert stilt krav om 18-års aldersgrense ved slike arrangement. Vaksne treng treffstader der barn og unge ikkje er til stades, og kontrollert skjenking vert vanskeleg utan aldersgrense, skriv politiet i sin uttale.

Dei med alminneleg skjenkeløyve har ikkje krav om 18-års aldersgrense. Dette bestemmer dei sjølv. Det er vanleg at unge under 18 år kjem inn på dag og tideleg kveld. Ved arrangement på kveldstid har dei fleste 18-års aldersgrense. På restaurantar er det enklare å ha oversikt og kontroll med skjenkinga, fordi der sit gjestane til bords. Dessutan har dei med fast skjenkeløyve krav om opplæring og innarbeidde rutinar for å sikre ansvarleg alkoholhandtering.

Det vil uansett vere opp til dei som får skjenkeløyve å ha kontroll slik at det ikkje skjer ulovleg skjenking.

Av dei andre kommunane på Søre Sunnmøre ser det ut til at det berre er Ørsta som har tilsvarande punkt om at det ikkje vert gitt løyve når det er arrangement for unge under 18 år.

Ørsta praktiserar at det ikkje vert gitt løyve til arrangement retta spesifikt mot barn under 18 år. Dei har ikkje fast krav om 18-års grense ved tildeling av skjenkeløyve ved einskildhøve.

Det har kome innspel til planen om å fjerne kulepunkt 4: ”

- ”Soner som elles vert rekna som rusfrie som symjehallar, skisenter, ungdomsklubber og idrettsarenar i samband med idrettsarrangement og idrettsaktivitet”

Det stemmer at det har vore fleire søknader om skjenkeløyve på areal som er definert som idrettsarena. Desse sakene har blitt sendt til politisk handsaming, då det var i strid med den førre planen. Der står det ” *Ungdomsklubbar, ungdomsdiskotek, skisenter, svømmehall/badeland og idrettsarenaer er område som tradisjonelt er sett på som rusfrie soner. Desse skal ikkje ha skjenkeløyve.*”. Intensjonen var at ein ikkje skal blande idrett og alkohol, fordi det vil vere med på å føre alkohol inn i situasjonar der det ikkje har vore tradisjon for å kunne nyte alkohol.

Når ein no har fått lagt til ”...i samband med idrettsarrangement”, så har ein fått nyansert dette punktet til å berre omfatte det som var intensjonen med dette punktet.

Å fjerne heile punktet vil gi signal om at den lokale alkoholpolitikken opnar for å fjerne rusfrie soner. Ein kan likevel kunne gje skjenkeløyve for slike type areal og bygg, no som ein har fått med at det berre er i kombinasjon med idrettsarrangement ein ikkje kan gje skjenkeløyve til desse sonene. Det er viktig å oppretthalde rusfrie soner, det er også definert i målet med denne planen, pkt 1. ”*Formål løyvepolitikken*”, siste avsnitt. Rådmannen ser ikkje at dette punktet vil skape konfliktsituasjonar med behovet for å kunne bruke denne type lokale til arrangement som omfattar alkohol.

Ungdomsklubben i Volda har tidlegare vore nytte i samband med Dokumentarfilmfestivalen. Dei har ikkje fått nytta dette lokalet som skjenkeareal siste åra. Det vil vere feil å bruke lokalet dette viktige rusfrie ungdomstilbodet som skjenkeareal.

Endring av skjenketid:

Endring i skjenketider, pkt 4.2 Skjenketider alminneleg skjenkeløyve

”*Normal skjenketid:*

- *varegruppe 1 og 2 skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag. Ingen endring*
- *varegruppe 3 skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar. Ingen endring*
- *Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00. Ingen endring*
- *Det er generell utvida skjenketid til kl 02.00 for romjula (2. juledag – 1. nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter palmesøndag til 2. påskedag). Ingen endring*
- *Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 24.00 alle dagar. Skjenketida kan i einskilde høve utvidast etter søknad. Endring. Tidlegare same som skjenketida inne.*
- *For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs. Nytt punkt.*
- *Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal. Ingen endring*
- *Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut. Når det gjeld uteareal skal alkohol takast med inn i skjenkelokalet når skjenketida er gått ut.” Endring på det som gjeld uteareal.*

Det er foreslått å endre skjenketid på uteareal til kl 24.00. Dette er gjort for å ha lik skjenketid med dei andre kommunane på Søre Sunnmøre. Det er ikkje det offentlege si oppgave å legge tilrette for støy i sentrum. Det har kome fleire bueiningar i sentrum og å leggje tilrette for støy på uteområdet er ein dårleg kombinasjon med bustader.

På den andre sida så er det ikkje mange dagane i året at vêret tillèt at ein kan sitje ute på sein nattid. Det kan også vere utfordrande for skjenkestaden å kontrollere at gjestar ikkje tek med

seg alkoholhaldig drikk ut på utearealet etter kl 24.00. Dette kan skape både konfliktsituasjonar og føre til at gjestar drikk meir. Det viser seg at gjestar som skal ut for å lufte seg eller røyke, vel å drikke opp i staden for å setje igjen drikken innandørs. For så å kjøpe ny når han/ho kjem inn igjen.

Eit alternativ kan vere at uteområdet vert vurdert ved kvar einskild søknad. Dette alternativet er vanleg i byar. Ulempa med det er at det vil vere vanskeleg å administrere og det vil skape ulikt konkurransegrunnlag.

Pr dags dato er der ikkje bueiningar som vert veldig sjenert av støy frå utestadar, som kommunen kjenner til, men dette kan fort endre seg. Det er stadig aktørar som vurderer ulike lokale i Volda med ynskje om å starte opp skjenkestad.

Ein bør ha ei retningsline i planen slik at ein kan sikre miljøet og bukvaliteten til dei som bur i sentrum. Kommunen bør ikkje gjere seg forplikta til å gje løyve på uteareal der dette vil skape konflikt med ro og orden for dei som bur tett på.

Dersom kommunestyret ynskjer å gjere om punktet om skjenketid på uteareal, til at tida er lik skjenketida inne, kan det vere eit alternativ å gjere punktet om til:

- Skjenketid for uteareal vert avgjort etter uttale frå lensmann og kommuneadministrasjonen som vil vurdere arealet i forhold til bueiningar i området.

Ved å gjere om på dette punktet kan ein også ta særskilt omsyn til stadar der det er bueiningar tett på, slik at ein kan setje eit tidlegare tidspunkt, der det vil vere føremålstenleg.

Endring av skjenketid for ambulerande skjenkeløyve, pkt 6:

”Skjenketider for ambulerande løyve vert som for ordinære løyve, jf 4.2.”

Dette er endring i forhold til førre plan. Det er ikkje uvanleg at det vert søkt om skjenketid fram til kl 03.00 for ambulerande skjenkeløyve.

Reaksjonar ved brot på alkohollova:

Vedlegget ”1.2. Retningsliner for reaksjonar på brot på alkohollova og vilkår for løyve” er bytta ut med eit nytt vedlegg, ”Reaksjonar ved brot på alkohollova”. Etter endring i alkoholforskrifta er det kome eit eige kapittel om inndraging av sals- og skjenkeløyve etter prikktildeling, kapittel 10. Utover reglane i kapittel 10 i forskrifta gjeld alkohollova § 1-8, ”Inndraging av salgs- og skjenkebevillingar”.

Det nye regelverket i alkoholforskrifta er langt mildare når det gjeld reaksjonar på brot, enn det som var bestemt lokalt i førre plan for Volda kommune. Det er difor enda viktigare at løyvemynde vurderar kvar einskild søknad kritisk.

Vilkår for løyve pkt 7.2

Det er sett inn krav om at alle vedlegg til søknad skal vere levert inn før søknader vert ferdighandsama. Det har vist seg å vere vanskeleg å drive inn slike dokument etter at løyve er gitt. Dei nye reglane ved brot på alkohollova, set krav om at det blir utført ei grundig sakshandsaming. Det er sett inn nytt krav om at også internkontrollrutinane skal ligge ved søknad. I dette dokumentet skal det vere innarbeidd rutinar som sikrar forsvarleg og lovleg drift. Dette dokumentet skal mellom anna innehalde plan og system for opplæring av tilsette og sjekklistar for dagleg drift. Ved å krevje at sals- og skjenkestadane utarbeider desse rutinane, kan ein sikre at gode rutinar vert utarbeidd før oppstart.

Endring av skjenkegebyr, pkt 9

For handsaming av søknad om løyve som gjeld slutta lag gjeld gebyrsatsane som er gjevne i forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 6-2, pr. 2016 kr 340.

I samband med einskilde arrangement kan gebyret setjast til kr 1000.- pr. gong.

Gebyr for skjenkeløyve ved einskildhøve er i samsvar med vedtak gjort i KST PS 180/13, men endring i forhold til førre plan der det var sett til kr 500 jf pkt 1.8.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 vert vedtatt f.o.m. 01.10.2016.

Denne er i hovudsak i samsvar med tilrådinga frå den interkommunale arbeidsgruppa, men med litt justering.

Når det gjeld kva politisk utval som skal handsame prinsipielle saker etter alkohollova, så vert dette å regulere i samband med revisjon av delegeringsreglementet. Inntil vidare er det driftsstyret som handsamar alkoholpolitiske saker som ikkje er delegert til rådmann.

Helse og miljøkonsekvensar:

Tilgang på alkohol kan føre til uønska forbruk, med dei ulemper dette kan skape for den einskilde og samfunnet. Kontrollert sal og skjenking gjennom løyve til aktørar, som kan dokumentere kunnskap og haldningar til rusmiddel generelt og alkohol spesielt, er viktig med tanke på førebygging. Dette gjeld og ikkje minst dei tiltak kommunen gjennom framlagd plan vil søkje å følgje opp. Viktig er også kvar einskild av oss si haldning til rusmiddel, gjennom å vere gode føredøme.

Med bakgrunn i kommunen sitt ansvar i Folkehelselova er det naturleg at ruspolitisk handlingsplan vert vurdert i høve kommunen sin overordna helsepolitikk.

Økonomiske konsekvensar:

Ikkje relevant

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje relevant

Naturmangfaldlova:

Ikkje relevant

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Sals- og skjenkestadane i Volda
Politiet
Securitas AS
Mattilsynet

Klageinstans:

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN

FOR

VOLDA KOMMUNE

2016 – 2020

Løyvepolitikken

Vedtatt i kommunestyret 16.06.16

Gjeldande frå: 01.10.16

Innhald

1. Formål løyvepolitikken	3
2. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve	3
3. Gruppeinndeling alkoholhaldig drikk	4
4. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve.....	4
5. Alminneleg løyve ved einskildhøve	5
6. Ambulerande skjenkeløyve	6
7. Tildeling av salsløyve.....	6
8. Kontroll med sals- og skjenkestader	7
9. Sals- og skjenkegebyr.....	7
Vedlegg: Reaksjonar ved brot på alkohollova	8
Oversikt over prikktildeing etter kapittel 10:	9

1. Formål løyvepolitikken

Kommunen skal regulere omsetting av alkohol, slik at ein i størst mogleg grad avgrensar samfunnsmessige og individuelle skadar som alkoholbruk kan medføre, derimellom avgrense forbruk av alkoholhaldige drikkevarer i lokalsamfunnet.

Det er særleg tenleg med:

- Felles retningslinjer for sals - og skjenketider av omsyn til mellom anna trafikktryggleik i helgane og like vilkår i bransjen i heile regionen.
- Felles kontrollorgan, eller at kontrollorgana har felles praksis når det gjeld frekvens av kontrollar.
- Lik praksis for reaksjonar på brot på alkohollova.
- Gjere vedtak i samsvar med gjeldande lovverk og gjeldande plan
- Opplæring av løyvehavarar

Løyvepolitikken er også viktig med omsyn til folkehelsa. Dette vil særleg gjelde kommunen sin politikk med omsyn til skjenketider og tilgjenge til alkohol. Kommunen må elles legge til rette for rusfrie soner.

2. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve

Kommunen er ansvarleg for den utøvande løyvepolitikken, og for kontroll av sals- og skjenkestadar etter den alkoholovgjevinga som til ei kvar tid gjeld.

Løyveperioden er inntil 4 år med opphør seinast 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Dette gjer at:

1. Gjeldande løyve vert vidareført til 30.09.2016
2. Nye løyve etter gjeldande plan vert for perioden 01.10.2016- 30.09.2020.

Utover reglane og retningslinene her gjeld reglane i alkohollova med forskrifter, forvaltningslova, og delegeringsreglementet i kommunen.

2.1 Delegering

Reglement for politiske organ skal reviderast 1. valår. Inntil gjennomgang av reglementet foreslår ein at driftssytet handsamar saker etter alkohollova.

Etter "*Delegeringsreglementet om delegering frå kommunestyret til rådmannen*" (vedteke i kommunestyret den 28.08.2014 sak PS 108/14), punkt 5.14 Alkohollova har rådmannen delegert slikt mynde:

- Godkjenne ny styrrar og stedfortredar ved skifte i løyveperioden (§ 1-7c).
- Godkjenne utviding av skjenkelokale for ei enkelt tilstelling (§ 4-2).
- Avgjere søknader om ambulerande løyve til slutta lag (§ 4-5).
- Fastsetjing av avgifter etter § 7-1 i alkohollova og §§ 11-1, 11-2 og 11-3 i forskriftene.
- Alminneleg løyve til enkeltarrangement (§17)

- Tiltak etter ruspolitisk handlingsplan og vedtak om sanksjonar ved brot på alkohollova. 5.15

Sakshandsamarane i samarbeidskommunane skal ha jamlege samarbeidsmøte for å drøfte og samordne ulike problemstillingar i høve sakshandsaming av saker etter alkohollova m/forskrift.

3. Gruppeinndeling alkoholhaldig drikk

Alkoholfri drikk	Under 0,7 %
Alkoholsvak drikk	0,7%- 2,5 %
Gruppe 1	Over 2,5 % - høgast 4,7%
Gruppe 2	Over 4,7 % - høgast 22 %
Gruppe 3	Over 22 % - høgast 60 %

4. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve

Kommunen ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Kommunen tildeler løyve etter lov- og planverk.

4.1 Konsept

Det vert ikkje gitt alminneleg løyve:

- Frisørsalongar/hudpleiesalongar/butikkar og liknanda konsept
- Arrangement som er retta imot barn og unge
- Reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.
- Mosjon- og idrettsarenaer
- Konditori
- Galleri og utstillingar
- Grendehus
- Campingsplassar
- Soner som elles vert rekna som rusfrie
- Bensinstasjonar
- Kioskar

Berre restaurantar med eige kjøkken som er ope fram til ein time før serveringsstaden stenger, kan få alminneleg løyve for alkoholgruppe 3 (alkohol inntil 60 vol. %)

Det skal førast ei restriktiv line til nye konsept.

4.2 Skjenketider alminneleg skjenkeløyve

Normal skjenketid:

- **varegruppe 1 og 2** skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- **varegruppe 3** skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er generell utvida skjenketid til kl 02.00 for romjula (2. juledag – 1. nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter palmesøndag til 2. påskedag).
- Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 24.00 alle dagar. Skjenketida kan i einskilde høve utvidast etter søknad.
- For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal. Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut. Når det gjeld uteareal skal alkohol takast med inn i skjenkelokalet når skjenketida er gått ut.

4.3 Vilkår for å få skjenkeløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket krev. Det vert vurdert å sette eit eller fleire vilkår for løyve. Internkontrollrutinar skal ligge ved søknad om skjenkeløyve. Søknadar vert ikkje ferdighandsama før alle vedlegg er levert inn til kommunen.

Desse er:

- Skjenkestaden skal delta på første mulige kurs i ansvarleg vertskap, så lenge kommunen tilbyr dette. Dette gjeld minimum styrar og stedfortredar. Ved skifte (styrar og stedfortredar) gjeld same vilkåret.
- Politiet kan krevje ordensvakter. Når dette vert gjort vert dette stilt som vilkår for løyvet.

5. Alminneleg løyve ved einskildhøve

Desse løyva vert tildelt einskildarrangement i inntil 5 dagar.

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- Arrangement som er retta imot barn og unge
- Reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.
- Campingsplassar
- Soner som elles vert rekna som rusfrie som symjehallar, skisenter, ungdomsklubber og idrettsarenaer i samband med idrettsarrangement og idrettsaktivitet.

- Løyve når det er arrangement for unge under 18 år. Ein kan gjere unntak frå denne regelen dersom der er arrangement med fysisk avskilte soner for dei under 18 år og for type arrangement som er oversiktelege og kontrollerbare.
- Bensinstasjonar/gatekjøkken/kioskar og liknande konsept

5.1 Skjenketider einskildhøve

Normal skjenketid vert som for alminneleg løyve (jf 4.2), men løyve for varegruppe 3 vert kun gitt til arrangement retta imot matservering.

5.2 Vilkår

Kommunen kan sette vilkår ved arrangement og normalt vil dette vere knytt til vakthald under arrangement, løyve til bruk av bygg/areal og tryggleik.

6. Ambulerande skjenkeløyve

Det kan gjevast ambulerande løyve for skjenking til slutta lag. Med slutta lag meiner ein at det allereie før arrangementet tek til er danna eit slutta/privat krins av personar som samla for eit bestemt formål i eit bestemt lokale. Arrangementet er ikkje ope for andre. Eit slikt løyve kan omfatte øl, vin og brennevin. Døme på slutta lag er bryllaup, åremål, jubileum, firmafestar og liknande, der det vert omsett alkohol.

Arrangement som vert haldne av lag og foreiningar er ikkje å rekne som slutta lag.

Det er ikkje krav om skjenkeløyve i samband med private arrangement som bryllaup, åremål, jubileum og liknande så sant det ikkje vert teke betalt for drikke og huseigar kun leiger ut lokala til arrangementet.

Skjenketider for ambulerande løyve vert som for ordinære løyve, jf. 4.2.

7. Tildeling av salsløyve

Det vert ikkje sett tak på salsløyve i kommunen. Løyve kan verte gitt til daglegvare- butikkar og gjeld varegruppe 1.

7.1. Salstider

Kvardagar	kl 09.00 og kl 20.00
Laurdag og dagar før heilagdag	kl 09.00 og kl 18.00

Alkoholhaldige varer skal vere betalte innan salstida. Butikkane som sel alkohol skal ha sperre i kassa.

7.2 Vilkår salsløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket krev. Det vert vurdert å sette eit eller fleire vilkår for løyve. Internkontrollrutinar skal ligge ved søknad om salsløyve. Søknadar vert ikkje ferdighandsama før alle vedlegg er levert inn til kommunen.

Desse er:

- Salstadane skal delta på første mulige kurs i ansvarleg sal, så lenge kommunen tilbyr dette. Dette gjeld minimum styrar og stedfortredar. Ved skifte (styrar og stedfortredar) gjeld same vilkåret.

8. Kontroll med sals- og skjenkestader

Skjenkekontrollen skal kontrollere løyve gitt av kommunen; både alminnelege skjenkeløyve, ambulerande løyve, løyve for einskildhøve og salsløyva.

Den kommunale kontrollplikta omfattar ikkje A/S Vinmonopolet sine utsal eller løyve til engrossal.

Kontrollane skal til ei kvar tid gjennomførast i samsvar med kravspesifikasjon og eventuelle pålegg gitt av kommunen. Kontrollane skal utførast i nært samarbeid med kontaktpersonen i kvar kommune. Talet på kontrollar for sals- og skjenkekontrollar skal vere i samsvar med forskrifta, § 9.7.

Kontrollplan skjenkestadane:

- 2/3 av kontrollane skal skje fredag og laurdag frå kl. 23.00 og fram til stengetid.
- Halvparten av desse skal skje ved skjenkestaden si stengetid.
- Det skal berre førast kontroll med 2 skjenkestadar pr. kveld i kommunen.
- Kontrollane skal vere jamt fordelt utover året.

Kontrollplan salsstadane:

- Kontrollen bør skje i slutten av salstida og då primært torsdag, fredag og laurdag.
- Maks kontroll er 3 butikkar pr. kontrolldag.
- Kontrollane skal vere jamt fordelt utover året.

8.1 Reaksjonar på brot på alkoholova

Det er kome nasjonale retningsliner for brot på alkoholova som vert nytta ved brot. jf vedlegg "Reaksjonar ved brot på alkoholova".

9. Sals- og skjenkegebyr

Sal- og skjenkegebyra i kommunen følgjer til ein kvar tid satsar satt i forskrift til alkoholova.

Sakhandsamingsgebyr ved søknad om alminneleg løyve til einskildarrangement vert sett til kr. 1000,-.

Gebyr for ambulerande løyve vert sett etter gjeldande sats i alkoholforskrifta.

Vedlegg: Reaksjonar ved brot på alkohollova

Reglane om prikktildeling og inndraging er nasjonale føringar nedfelt i alkohollova § 1-8 og forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv. jamfør §§ 10-2 til 10-6. Desse gjeld der det er gjennomført kontroll i samsvar med kapittel 9 i forskrifta, eller det er motteke rapport frå andre mynde og avdekt at løyvehavar ikkje har oppfylt reglane i alkohollova, reglar i medhald av alkohollova, alkohollova sitt føremål, eller vilkår for løyvet.

Dersom løyvehavar vert tildelt til saman 12 prikkar i løpet av ein periode på to år, skal løyvet dragast inn i eit tidsrom på 1 veke. Dersom det i løpet av toårsperioden vert tildelt fleire enn 12 prikkar, skal lengda på inndraginga aukast tilsvarande jamfør alkoholforskrifta § 10-2. Toårsperioden gjeld uavhengig av om løyvet er fornya i løpet av perioden. Ved overdraging begynner ny periode på overdragingstidspunktet. Likearta brot avdekt ved same kontroll skal vurderast som eitt einskilt brot. Tidspunktet for regelbrotet skal leggst til grunn for utrekning av toårsperioden.

Det er opning for å bruke skjønn jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv. § 10-4.

Tildeling av prikkar skal førehandsvarslast etter forvaltningslova § 16. Inndraging av løyve skal også førehandsvarslast etter forvaltningslova § 16. Det er klagerett på vedtak om tildeling av prikkar jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv § 10-5 og 10-6.

Kommunen bør setje i verk vedtak om inndraging innan fire veker etter vedtaksdato jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv § 10-6.

Oversikt over prikktildeling etter kapittel 10:

Prikkar	Regelbrot
8	Sal og skjenking til mindreårige
	Brot på bistandsplikta
	Brot på kravet om forsvarleg drift
	Hindring av kontroll
4	Sal og skjenking til openbart påvirka person, eller skjenking på ein måte som ein må anta at personen vert openbart påvirka
	Brot på på reglane om sals- og skjenketid
	Skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 til person på 18 og 19 år
	Brot på alderskrav for den som sel eller skjenkar alkoholhaldig drikk
2	Openbart påvirka person i lokalet
	Manglar ved løyvehavar sin internkontroll
	Manglande levering av omsetningsoppgåve innan frist sett av kommunen
	Manglande betaling av gebyr innan frist sett av kommunen
	Brot på krav om styrar og stadfortredar
	Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestad
	Gjentatt diskriminering
1	Brot på reglane om alkoholfrie alternativ
	Brot på reglane om skjenkemengd
	Konsum av medbrakt alkohol
	Gjestar tek med alkohol ut av skjenkearealet
	Brot på reglane om plassering av alkoholhaldig drikk på salsstad
	Brot på vilkår sett i vedtaket om løyve m.m.
	Brot på reklameforbodet
	Andre brot som er omfatta av alkohollova jf. § 10-3 i forskrifta

VOLDA KOMMUNE	
Saksnr. 2016/346	Ansvar Sule
Løpnr.	Ansvar Bernevig
13 MAI 2016	
Arkivnr.	Emne 2
Klassering P	144
Klassering S	

Det Grøne Treet AS
Cafe – Restaurant
Halkjelsgt 8 B, 6100 Volda
Postboks 154
6100 Volda Norway
Tlf 70 07 88 16
Org nr. 940 334 217

Kommunestyret Volda Kommune
Volda Kommune
6100 Volda

Kommentarer til rusmiddelpolitisk handlingsplan – løyvedelen 2016-2020

Referanse: Høringsutkast til rusmiddel politisk handlingsplan 2016-2020 – pkt. 4.2

Det Grøne Treet AS har vært en del av sentrumbildet i Volda siden skipningsmøte 1. august 1986, og opparbeidet seg status som en institusjon i sentrumbildet i Volda. Uteplassen som er etablert på utsiden av lokalet er og har vært en del av det totale konseptet for driften av Det Grøne Treet. Lokalet til Det Grøne Treet AS er lite og intimt med plass til ca 100 gjester. Uteplassen bidrar ikke til at man kan ta inn flere gjester, men åpner for en mer oversiktlig og bedre spredning av gjestene over et større areal og er en viktig del av atmosfæren.

Det Grøne Treet ligger fint til i nedre del av sentrum skjermet og utenfor sjenanse for den bebodde bebyggelsen av Volda, samtidig som det er med å sette preget på og å skape et levende sentrum. For det Grøne Treet og Volda sentrum er det viktig at man får anledning til å opprettholde konseptet slik det i dag foreligger. Selv om uteplassen ligger i sentrum, ligger den slik til at den ikke er til sjenanse og støy for naboer.

I Volda har Det Grøne Treet også en spesiell plass i sentrumbildet for turister, lokalbefolkning, dagens studenter og tidligere studenter som vender tilbake for å besøke Volda. Det Grøne Treet er ikke bare en serveringsplass, men en samlingsplass i sentrumbildet som har vært der i 30 år.

Det Grøne Treet har utviklet seg til å bli et kultur konsept der også lokale musikere får vist seg fram. I forbindelse med musikk i det intime lokalet veksler gjestene mellom å være ute å snakke og inne å høre musikk. Uteplassen er en viktig del av dette helhetlige konseptet, og en del av lokalet som nyttes.

Det Grøne Treet AS ber Volda kommunestyre vurdere å stryke følgende punkt i rusmiddelpolitisk handlingsplan – løyvedelen 2016 -2020 – " Pkt 4.2. vedrørende skjenketider " Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 24.00 alle dagar " Subsidiært at man endrer det til " For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs."

Forslag til endring: "For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde eller på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs."

Det Grøne Treet AS
Cafe – Restaurant
Halkjelsgt 8 B, 6100 Volda
Postboks 154
6100 Volda Norway
Tlf 70 07 88 16
Org nr. 940 334 217

Slik forslaget til hoveddokument” rusmiddelpolitisk handlingsplan – løyvedelen 2016 – 2020” foreligger vil dette være med på å begrense arealet Det Grøne Treet har til disposisjon for sine gjester etter klokken 24:00. Denne begrensningen slik vi ser det vil ikke ha alkoholpolitisk effekt, da antallet gjester vil være det samme, men vil kun være en forringelse av et levende sentrum og konseptet til Det Grøne Treet AS. Uteplassen til Det Grøne Treet er både et viktig konsept for foretaket og et vesentlig bidrag til trivsel i Volda sentrum.

Det er etter vårt syn viktig at man ser sammenhengen mellom å ha en ansvarlig rusmiddelpolitikk og det å kunne opprettholde næringsgrunnlaget for virksomhetene, samtidig med man har et godt tilbud til innbyggerne med et levende sentrum.

Det Grøne Treet AS er et helhetlig konsept der ute området utgjør en vesentlig del av det totale konseptet, noe som gjenspeiler seg i arealdisponeringen. Det opparbeidede utearealet er av vesentlig størrelse og har stor betydning for driften.

Det er dette utearealet som har vært med og gitt Det Grøne Treet sitt særpreg, og gjort dette til det unike serveringsstedet det er. Det fins ikke tilsvarende konsept i nærheten.

Vi er redd for at generelle regler kan ødelegge dette unike særpreget og driften, uten at det oppnår sin opprinnelige hensikt , derfor ber vi om at dere tar dette med i vurderingen.

Med vennlig hilsen

Trude Lid

Daglig leder Det Grøne Treet AS

Merknad til alkoholpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2016 – 2020

Innleiing

Volda Næringsforum er høyringsinstans, og sender uttale på vegne av sine medlemmar. Bedriftane representerer private og offentlege verksemder innan industri, handel, privat tenesteyting og reiseliv, mv. Volda Næringsforum sender inn nokre overordna merknader til planen på vegne av desse medlemmane. Dette utelukkar ikkje at einskilde/grupperinger av verksemder sender inn sine eige merknader til saka.

Volda Næringsforum har òg ei rolle i utviklinga av Volda sentrum. Merknad til planen må også då sjåast i eit utviklingsperspektiv for Volda sentrum, der det er viktig å ta i vare moglegheitene for utvikling gjennom til dømes etablering av sosiale møteplasser der alkohol kan inngå som ein del av konseptet.

Overordna om planen

Vi syner til høyringsutkastet og vil på generelt grunnlag gi Volda kommune ei positivt tilbakemelding på utkast til plan. Volda kommune ynskjer å gjere det enklare for dei som ynskjer innsyn i kva for rammer og reglar som gjeld på det alkoholpolitiske området. Gjennom å forenkle planen reduserer ein derfor risikoen for feiltolkningar og misforståing ved bruk av planen. Dette gjeld både frå sakshandsamarane og politikarane i Volda kommune si side, og frå dei som til dømes ynskjer å søkje løyve til alkoholserving, mv. i Volda.

Ein plan som er enkel å nytte er òg viktig i samband med å bygge Volda som ein attraktivt handels- og opplevingsdestinasjon. Til dømes for dei mange festivalane som finn plass i Volda kvart år.

Merknad til planens punkt 4. "Tildeling av alminneleg skjenkeløyve"

Vi syner til planens punkt 4., der det i innleiinga til punktet står "Kommunen ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Kommunen tildeler løyve etter lov- og planverk."

Under punkt 4.1 "Konsept", står det "Det skal først ein restriktiv line til nye konsept".

Volda Næringsforum vil be om at lina "Det skal først ein restriktiv line til nye konsept" blir fjerna frå planen. Slik vi ser dette, vil lov- og planverk være tilstrekkeleg gode verkty for å vurdere einskilde nye konsept. Vidare er punktet lite nyansert, og gir lite rom for å forstå kva ei restriktiv line inneber. Alternativt kan ein nyansere dette slik at det tydeleg framgår av punktet kvifor ein ynskjer å føre ein slik restriktiv line til nye konsept, og på den måten kan klargjere for dei som ynskjer å etablere nye konsept kva omsyn dei må ta i ei etablerings- og søknadsprosess.

Merknad til planens punkt 8. "Kontroll med sals- og skjenkestader"

Volda Næringsforum er opptekne av at næringsdrift og –etablering skjer innafor de gjeldande rammer og lover/reglar.

Vi syner til saksdokumentet som ligg ved høyringsutkastet, og til kommentar om at reaksjonane på brot på skjenkeløyve no er blitt mjuka opp i ei viss grad.

Volda Næringsforum vil då berre oppmode Volda kommune om å nytte dei verktya som punkt 8 legg opp til, og at ein fylgjer dei kontrollregima som er beskrive. På denne måten kan ein sikre at ein har ein forsvarleg kontroll med skjenkeløyva som er gitt, og at dei overordna måla om å "føre ein konsekvent og ansvarleg rusmiddelpolitikk og bidra til ein trygg og ikkje-skadeleg rusmiddelbruk" blir teke i vare.

Vi ber om at endeleg vedtak i saka blir sendt i kopi til Volda Næringsforum.

På vegne av Volda Næringsforum

Stefan N. Halck – sign-

Dagleg leiar, Volda Næringsforum

Ivar-Otto Kristiansen
Vevendelvegen 39
6102 Volda

Volda den 12.05.2016

Volda Kommune

Innspill til alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 for Volda Kommune

Gjeldene Rusmiddelpolitiske handlingsplan for Volda Kommune 2012-2016 har hatt et godt reglement, men med vedlegg og intensjoner som til tider har kunnet virket utfordrende. I utkastet til ny alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 er det ryddet og gjort et godt stykke arbeid for å gi bedre oversikt og en mer brukervennlig handlingsplan. Grunnarbeidet som er gjort før den blir lagt ut på høring, er oversiktlig og beundringsverdig.

Før det blir fattet endelig vedtak har jeg noen innspill som jeg mener generelt forenkle saksgangen og sikre at vedtak blir fattet etter gjeldende lover og regler.

Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020 vil bli et vedtak av kommunestyret som skal etterleves i 4 år. Legger man for mange føringer vil man oppleve at saker med gode intensjoner vil få en uforholdsmessig tidkrevende saksbehandling, da de etter loven skal behandles av vedtaksorganet (Kommunestyret) ved dispensasjoner fra gjeldende vedtak med retningslinjer. Det er rådmannens oppgave å jfr. Kommunelovens § 23 andre ledd at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.

Bakgrunnen for at jeg ta opp dette er at det i foregående periode ble laget en plan med tilhørende tillegg, som det i ettertid ikke var politisk støtte for. Nevner kjøpesenter, nye konsept, tildeling til lag og foreninger ved arrangement. Så sent om i driftsstyret den 11.05.2016 ble det fattet vedtak om to løyve som ikke er etter den gjeldende Rusmiddelpolitiske handlingsplanen, og skal man følge den som er ute til høring nå ville man minst ha måttet sagt nei til 1 av søknadene eller sendt den til kommunestyret for behandling. Prinsippet må være at det blir vedtatt en handlingsplan som kan etterleves. Det er et krav jfr alkoholloven at det skal utarbeides en alkoholpolitisk handlingsplan og det føler av lov at den skal følges, brudd fra bevilgningshaver vil bli sanksjonert. Vi må kunne lage en plan som også administrasjon og folkevalgte organ kan etterleve.

Forslag til endringer jfr. Handlingsplan ute på høring, ved tillegg eller endring er det brukt ***kursiv***.

2. 1 Delegering

- Reglementet for politikse organ skal reviderast 1 valår. Inntil gjennomgang av reglementet foreslår ein at driftsstyret handsamar saker etter alkohollova ***og gjeldenade Alkoholpolitisk handlingsplan.***

4.2 Skjenketider alminneleg skjenkeløyve

- Femte kulepunkt –

- ***Skjenketida for uteareal er lik skjenketida innandørs***

-Sjette kulepunkt-

- ***slettes***

(Bakgrunn – det ble orientert på driftsstyret fra administrasjonen sin side vedrørende omsøkt skjenkeløyve for mørehallen, at all erfaring viser at om en får ta med seg på øl uteområdet så får et mindre konsum – må folk sette igjen ølen drikker de den opp før de går ut og kjøper ny når de kommer inn –Handlingsplanens oppgave er å ivareta intensjonen om redusert alkoholnivå – det er intensjonen i alkoholloven man skal ta stilling til i Handlingsplanen)

5. Alminneleg løyve ved einskildhøve

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- fjerde kulepunkt-

- ***Dette punktet strykes i sin helhet –***

-femte kulepunkt-

- ***Dette punktet strykes i sin helhet –***

Bakgrunnen for å stryke disse punktene er at skal disse vedtakene bli stående vil det kunne være til hinder for lag og foreninger som er avhengige av denne typen arrangement for å kunne ha en forsvarlig økonomisk drift. Gevinsten er større ved at det blir lagt til rette for virksomheter og anlegg som gagnar arbeidet mot rus. Intensjonen med å redusere alkoholbruken vil bli oppnådd ved å stryke disse punktene.

De to overnevnte punktene vil kunne være til hinder for søknadene fra Mørehallen og Austefjordagene til dømes.

Det bør være opp til rådmannen å gi slike løyver uten politisk behandling da rådmannen har deligert slik mynd.

- Alminnerleg løyve til enkeltarrangement

Intensjonen med endringene er å gi en enda bedre plan, der man får raskere og sikrere saksgang samtidig som man opprettholder intensjonen i alkohollovgivningen.

Med vennlig hilsen
Ivar-Otto Kristiansen

Volda kommune
Servicekontoret,
Stormyra 2,
6100 Volda

MØRE OG ROMSDAL POLITIDISTRIKT

Dykkar ref. 2016/346

UTTALE – ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR VOLDA KOMMUNE 2016-2020.

Det er god kommunikasjon mellom Volda kommune og lensmannen i skjenkesaker. Saksframlegga plar vere gode. I ny planperiode ynskjer eg at dette samarbeidet vert vidareført. Politiet har utvida sin kapasitet når det gjeld førebygging, og politibetjentar vil i større grad enn før ha kontakt med skjenkestadane og dørvakter.

Dei to siste åra har politiet hatt aktiv teneste døgnet rundt, det vil seie også kvardagane. Patruljer patruljerer fast i Volda sentrum, særleg natt til laurdag og natt til søndag. Ved større arrangement vert det kravd at arrangør dekker kostnad forbunde med ekstraordinær politiinnsats. I planperioden vil politiet sin teneste ha minst same nivå, og den førebyggjande innsatsen skal vidareførast og utviklast.

Inne på sentrumsskjenkestadane plar det vere roleg. Politiet grip gjerne inn når gjestar vert avviste, eller i nærområda.

På bygdene plar det ikkje vere vanskar knytt til arrangement der det er gjeve ambulerande skjenkeløyve.

Volda sentrum:

Folketalet i Volda sentrum aukar, og Volda sentrum er viktig treffstad for unge frå Nordfjord og Søre Sunnmøre.

Føretak som vert tildelt alminneleg skjenkeløyve bør vere trivelege, godt vedlikehaldne og ha god standard. Brannsyn og Mattilsyn kan kvalitetssikre at standard er god. Framtidige, nye skjenkestader bør ha universell utforming. Det vil seie heis i bygningar med skjenkeareal som ikkje ligg på gateplan. God standard og gode utelys og verkar dempane i høve lovbrøt og uro.

Uteservering: Det bør normalt ikkje gjevast løyve til uteservering etter midnatt der det bur folk tett ved.

Diskotek/levande musikk: Skjenkestader med høg musikk som del av konsept bør vere lokalisert i bygg utan bueiningar om arrangement normalt varer lenger enn til midnatt.

Møre og Romsdal Politidistrikt

Ålesund
Post: Postboks 1353 Sentrum, 6001 ÅLESUND
Besøk: Nedre Strandgate 50

Tlf: 70 11 87 00
Faks: 70 11 87 02
E-post: post.moreogromsdal@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

Idrettsarenaer, idrettsbygg og skisenter: Ambulerande skjenkeløyve på slike stader vil verte etterspurd i planperioden. Om skjenking skjer i tidsrom der det ikkje er idrettsaktivitet vil eg normalt tilrå at løyve vert gjeve. I forkant av større arrangement skal det vere kommunikasjon mellom arrangør og politiet for fastsetjing av gjennomføringsplan.

Skjenkeareal utandørs – ambulerande løyve: Skjenkeareal bør vere fysisk avgrensa om skjenkearealet er utandørs. Skjenkearealet bør ha 18 års aldersgrense. Det same gjeld arrangement i grendehus. Vaksne treng treffstader der barn og unge ikkje er til stades, og kontrollert skjenking vert vanskeleg utan aldersgrense.

SKJENKEKONTROLL

Det bør vere interkommunal skjenkekontroll på Søre Sunnmøre. Det er særleg viktig med skjenkekontroll seint laurdags kveld og natt til søndag.

Skjenketidene bør vere mest mogleg like i dei ulike kommunane, vanlegvis ikkje lenger enn til kl. 0200 natt til søndag.

Volda og Ørsta lensmannskontor, 12.5. 2016

Guttorm Hagen, lensmann i Volda og Ørsta

Bente Engeseth

Fra: Margrete Bjerkvik [margretebj@gmail.com]
Sendt: 13. mai 2016 23:13
Til: Bente Engeseth
Emne: Alkoholpolitisk handlingsplan Kommentarer

Under Pkt 4.1

Stryk to siste setningar. (Alkohol er ikkje nødvendig i kultur samanheng. Campus er neppe oppe og går før det er ny revisjon av planen i 2020)

Pkt 4.2 Skjenketider

Stryk Skjenketida kan i ein skilde høve utvidast etter søknad

Pkt For skjenkesteder som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stader der naboar ikkje vert sjenert. ..osv stryk den, ser at det kan vere vanskelig å avgjere kvar ein evt ikkje er til sjenanse. Lyd kan høyrast veldig langt frå der kilda er.

Pkt 4.2

Kulepunkt 7 Stryke : Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal.

Håpe dette er greit å skjøne.

Mvh Margrete Bjerkvik

Uttale til høyringsframlegg – Rusmiddelpolitisk handlingsplan

– løyvedelen – 2016 – 2010.

Punkt 1. Føremål med løyvepolitikken.

Positivt med at rusmiddelpolitikken skal ha like vilkår i eit større område, og einsarta tilsyn/kontroll.

Punkt 2. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve.

Positivt med samarbeidsmøter for sakshandsamarane. Kanskje bør det innhentast eksterne deltakarar på nokre av møta? Skatt, Politi, Mattilsynet mv er etatar som også arbeider opp mot serveringsbransjen.

Punkt 2.2. Sakshandsamingsreglar.

Det bør innhentast kvittering frå Mattilsynet, om serveringsstaden er registrert i samsvar med krav i næringsmiddelregelverket. Alle serveringsstadar skal registrerast i tilsynssystemet, både dei som serverer kun drikkevarer, og dei som har meir omfattande servering av mat. Også utsalsstader for alkoholholdig drikkevarer har krav til registrering hos Mattilsynet.

Ved tildeling av løyve, må kopi av vedtaket sendast til andre myndigheiter, til orientering.

Det bør takast inn at løyvehavar skal informere myndigheitene om endringar i eigar/ansvarsforhold. Det er kjent at deler av serveringsbransjen skiftar eigar og/eller ansvarshavande rimelig ofte, og at det ikkje blir gitt informasjon til myndigheitene om dette. Det er også delar av bransjen som leiger ut drifta, der løyvehavar ikkje lenger er tilstades i verksemda. Jamfør Alkohollova sin § 1-7c.

Punkt 4.2. Vilkår. (Tildeling av løyve ved einskildhøve)

Det er her gitt vurdering om sakshandsaminga krev godkjenning frå med anna Mattilsynet, for tildeling av løyve ved einskildhøve. Mattilsynet stiller ikkje krav om godkjenning av servering av mat og drikke ved einskildhøve, men arrangementet, med ansvarlig, skal registrerast på lik linje med utsalsstadar og serveringsstadar i punkt 2.2.

Punkt 5. Tildeling av ambulerande skjenkeløyve.

Dersom arrangement med slutta lag foregår på forsamlingslokale, selskapslokale eller tilsvarande, der aktiviteten er regelmessig, skal lokalet være registrert hos Mattilsynet.

Punkt 6.2. Vilkår (Tildeling av salsløyve)

Også her bør det innhentast kvittering frå Mattilsynet, jamfør merknad til punkt 2.2.

Punkt 7. Kontroll med sals- og skjenkestadar.

Det er ynskjeleg frå Mattilsynet si side å kunne delta på kontrollar, saman med skjenkekontrollen. Dette er utført tidligare, og er etablert i andre kommuner på Sunnmøre. Mattilsynet har gode erfaringar med fellestilsyn, der det har blitt avdekt forhold, som ikkje er synlige i ordinær drift på dagtid. Samarbeid med andre kommunale etatar, som til dømes branntilsyn, kommunelege mv, samt politi og skatteetaten, har i andre delar av landet, men også lokalt, avdekt forhold som medfører reaksjonar overfor verksemdene. Dette gjeld bruk av smuglarkjøt, hygienisk utilfredsstillande forhold under produksjon og servering av mat, dårlig personlig hygiene mv. Også Skatteetaten og Politiet har ynskt utvida samarbeid.

RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR VOLDA KOMMUNE

2012 - 2016

Kapittel 1 – LØYVEPOLITIKKEN

Vedtøken i kommunestyret 24. mai 2012 i PS 6/12

KAPITTEL 1. MÅLET MED LØYVEPOLITIKKEN

Kommunen skal regulere omsetting av alkohol, slik at ein i størst mogleg grad avgrensar samfunnsmessige og individuelle skadar som alkoholbruk kan medføre, derimellom avgrense forbruk av alkoholhaldige drikkevarer i lokalsamfunnet.

Kommunestyret ser nytteverdien av at kommunane på Søre Sunnmøre har ein løyvepolitikk som er mest mogeleg samordna. Det er særleg tenleg med:

- Felles retningslinjer for sals- og skjenketider av omsyn til mellom anna trafikktryggleik i helgane og like vilkår i bransjen i heile regionen.
- Felles kontrollorgan, eller at kontrollorgana har felles praksis når det gjeld frekvens av kontrollar.
- Lik praksis for reaksjonar på brot på alkohollova.
- Gjere vedtak i samsvar med gjeldande lovverk og gjeldande plan
- Opplæring av løyvehavarar

Løyvepolitikken er også viktig med omsyn til folkehelsa. Dette vil særleg gjelde kommunen sin politikk med omsyn til skjenketider, tilgjenge og tilgjenge til alkoholsterk drikke. Kommunen må elles legge til rette for rusfrie soner.

1.1. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve

Volda kommune er ansvarleg for den utøvande løyvepolitikken, og for kontroll av sals- og skjenkestadar etter den alkohollovgevinga som til ei kvar tid gjeld.

Løyveperioden er 4 år. Alle løyve som vert gjevne i medhald av denne planen skal såleis i utgangspunktet gjelde fram til og med 30. juni 2016. Salsløyvet til Vinmonopolet skal etter § 1-6 gjelde i 4 år.

Ut over reglane og retningslinene her gjeld reglane i alkohollova, med forskrifter.

1.1.1. Delegering

Driftsstyret er løyvemynde i Volda_ kommune, når det gjeld alminnelege sals- og skjenkeløyve. Mynde for tildeling av ambulerande løyve, løyve for einskildhøve og utviding av eksisterande løyve i einskilde høve vert delegert til rådmannen. Likeins vert mynde til å godkjenne skifte av løyvehavar, styrar for eit løyve og denne sin vara delegert til rådmannen.

Av delegasjonsreglementet går det fram at rådmannen har slikt mynde:

- avgjere einskildebvillingar delegert frå kommunestyret og som ikkje kan delegerast til anna organ.
- gjere vedtak om inndraging av skjenkeløyve for tidsrom som går ut over 8 veker.

Det er elles berre driftsstyret som kan ta avgjerd i saker om:

- Tidsavgrensing i sal og skjenking for alminnelege kommunale løyve
- Permanent flytting til nye lokale
- Endring av driftsform/konsept
- Permanent utviding av skjenkestad
- Omgjering av løyve med fastsetjing av nye vilkår.

Rådmannen har i samsvar med delegasjonsreglementet slikt mynde:

- avgjere søknader om skjenkeløyve ved einskildhøve
- avgjere søknad om utvida skjenketid for slutta lag
- avgjere søknad om utvida skjenkeareal og skjenketid for einskilde arrangement

- godkjenne ny sals- og skjenkestyrar, og vara for denne
- tildele ambulerande skjenkeløyve for slutta lag
- fastsetje gebyr for kommunale sals- og skjenkeløyve
- handheve retningsliner for reaksjonar på brot på alkohollova for periodar på inn til 8 veker

Sakshandsamarane i kommunane har kvartalsvis samarbeidsmøte for å drøfte/samordne ulike problemstillingar i høve dette.

1.1.2.Sakshandsamingsreglar

- Før alminneleg sals- og skjenkeløyve vert gjeve til ein serveringsstad, skal det ligge føre løyve etter lov om serveringsverksemd (serveringslova).

- **Uttale frå skatte- og avgiftsmynde**

Det skal innhentast uttale frå skatte- og avgiftsmynde i samband med handsaming av søknader om alminneleg sals- og skjenkeløyve.

- **Uttale frå politiet**

Alle søknader om alminneleg sals- og skjenkeløyve og opne einskildarrangement skal sendast til politiet for uttale. Unnataket er slutta lag, der politiet får melding om vedtak. Politiet skal ikkje vurdere alkoholpolitiske, men politimessige sider av søknaden. Tilhøve som bør vurderast særleg er trafikale omsyn, omsyn til offentleg ro og orden, og om det er andre tilhøve ved skjenkestaden, lokalisering, verksemda eller dei ansvarlege for verksemda som tilseier at ein ikkje kan tilrå søknad.

Politiet skal også gje uttale om søkjar og ansvarlege juridiske personar sin vandel dei siste 10 åra. Løyvehavar og ansvarlege verksemda og for løyvet må ha utvist uklanderleg vandel i høve reglane i alkohollova og anna lovgjeving som har samanheng med føremålet i alkohollova.

- **Uttale frå sosialtenesta**

Ved handsaming av alle søknader, med unnatak for dei som gjeld slutta lag, skal det innhentast uttale frå kommunen sin sosialteneste som har eit særlig ansvar for å vurdere søknaden ut frå et sosialpolitisk og helsemessig perspektiv.

- **Særskilt om løyve for einskildhøve**

Dersom slike arrangement skal vere utandørs, i telt eller liknande bør det stillast vilkår om at arrangøren hentar inn godkjenning frå grunneigar. Søknaden skal då innehalde teikning og kart over skjenkearealet. I samband med sakshandsaminga skal ein vurdere om det er behov for å stille krav om godkjenning frå mattilsynet, brannvernet og byggesaksavdelinga. Ein bør også vurdere om det er behov for å stille krav om aldersgrense.

Søknader om skjenkeløyve som manglar vesentleg dokumentasjon eller opplysningar, skal sendast i retur for ferdigstilling.

1.1.3.Typar løyve

υ Over 2,5 og høgast 4,7%	(gruppe 1)
υ Over 4,7 og mindre enn 22%	(gruppe 2)
υ Mellom 22 og 60%	(gruppe 3)
υ Alkoholfri drikk;	Inneheld under 0,7%
υ Alkoholsvak drikk;	mellom 0,7 og 2,5%

1.2. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve

Volda kommune ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Driftsstyret tildeler skjenkeløyve i samsvar med denne planen og etter ei samla vurdering, der ein legg vekt på:

- Kor mange skjenkeløyve ein ynskjer å ha i eit geografisk avgrensa område i kommunen.
- Kva slags profil og målgruppe kommunestyret ønskjer skjenkestandane skal ha. Ein skal her vurdere søknaden ut frå både ein alkoholpolitisk og ein næringspolitisk ståstad. Nokre skjenkestadar vil berre få løyve for øl og vin. Det vert føresett at nasjonale mål vert lagt til grunn for vurderingane.
- Eit alminneleg skjenkeløyve skal knytast til eit bestemt, definert konsept. Sjå retningsliner for handsaming i vedlegg 1- 1. Det skal først ei restriktiv line med når det gjeld tildeling av løyve til nye typar konsept.

Løyvet skal tildelast den fysiske eller juridiske personen som eig og driv verksemda.

1.2.1. Vilkår for å få skjenkeløyve

I tillegg til dei vilkår for tildeling av skjenkeløyve som følgjer av lovverket, må den ansvarlege for skjenkestanden ha gjennomgått kurs i ”ansvarleg vertskap” i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs. Der det er sett vilkår om ordensvakter skal desse vere godkjende.

Det er eit krav at skjenkestanden skal ha internkontrollrutinar. Desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det krav om at internkontrollrutinar skal vere levert til kommunen innan ein månad etter at løyvet er tildelt.

1.3. Tildeling av ambulerande skjenkeløyve og einskildløyve

Etter alkohollova kan kommunen gje ambulerande skjenkeløyve, som ikkje er knytt til ein bestemt person, eller skjenkestad.

- a) Det kan gjevast ambulerande løyve for skjenking til deltakarar i *slutta lag*. Med slutta meiner ein at det allereie før skjenkinga startar er danna ein lukka/ privat krets av personar som er samla for eit bestemt føremål i eit bestemt lokale. Eit slikt løyve kan omfatte øl, vin og brennevin.
- b) Det kan gjevast løyve for eit *einskildhøve*. Einskildhøve er opne arrangement i tilknytning til eitt bestemt høve som er klart avgrensa i tid, og som ikkje varer lenger enn 1- 6 dagar. Typiske døme kan vere festivalar , konsertar og messer. Eit slikt løyve kan omfatte alkohol inn til 22 vol %.

For begge gjeld reglane om skjenketider i kapittel 1.5.

1.4. Tildeling av salsløyve

Det er høve til å gje salsløyve for alkohol i varegruppe 1 til ordinære daglegvarebutikkar. Det skal først ei restriktiv line med tanke på tildeling av salsløyve til andre typar konsept, sjå retningsliner for sakshandsaming i vedlegg 1-1.

Salsløyvet skal vere knytt til eit bestemt lokale, med eit avgrensa areal. Løyvet skal tildelast den fysiske eller juridiske personen som eig og driv verksemda. Løyvemynde kan setje vilkår for løyvet i samsvar med alminnelege forvaltningsrettslege reglar. Vilkåret skal ha sakleg samanheng med det løyvet som vert gjeve. Omsyn til plassering av salsstadane skal takast ut frå lovverket.

Alkoholhaldige varer skal vere betalte innan salstida. Butikkane som sel alkohol skal ha sperre i kassa. Dei alkoholhaldige varene skal vere fysisk tildekte utanom salstida.

1.4.1. Vilkår for å få salsløyve

For å få salsløyve, vert det sett krav om at den som er ansvarleg for salsstaden har gjennomgått kurs i ”ansvarleg vertskap/ansvarleg sal” i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs.

Det er eit krav at salsstaden skal ha internkontrollrutinar. Desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det krav om at internkontrollrutinar skal vere levert til kommunen innan ein månad etter at løyvet er tildelt.

1.5. Sals- og skjenketider

1.5.1. Salstider for varegruppe 1

I Volda kommune er *salstidene* for øl i butikk sett til mellom kl 09.00 og kl 20.00 på kvardagar. På laurdag og dagar før heilagdagar skal salstida vere mellom kl 09.00 og kl 18.00.

1.5.2. Skjenketider

Skjenketid er eitt av dei verktya kommunen kan nytte som edruskapspolitisk verkemiddel. Volda kommunestyre vil praktisere ein relativt stram politikk med omsyn til skjenketider for å avgrense tilgjenge til alkohol og alkoholtypar på sein kveld og natt.

Av omsyn til dei som bur og oppheld seg i sentrumsmiljøa, er det føremålstenleg å ha ei avgrensing av den tida det vert skjenka alkohol. Dette er særskilt viktig med omsyn til uteservering. Kommunestyret meiner at det ikkje er det offentlege si oppgåve å legge til rette for støy utandørs på nattetid. Etter midnatt bør det vere krav om alminneleg ro i det offentlege rom.

- Normal skjenketid for *varegruppe 3* skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Normal skjenketid for *varegruppe 1 og 2* skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er høve til å gje generell utviding av skjenketida til kl 02.00 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
- Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf. kulepunkt 1 og 2.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for alkohol som er sterkare enn 22 vol. % på uteareal.
- Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.

1.6 Kontroll med sals- og skjenkestader

Kommunen har ansvar for å føre kontroll med løyvehavarar si forvaltning av kommunale sals- og skjenkeløyve. 6 av kommunane på Søre Sunnmøre har felles avtale med eit eksternt kontrollfirma, som gjennomfører skjenkekontrollen. Kontrollplikta omfattar alle løyve som kommunen har gjeve, med unntak for A/S Vinmonopolet sine utsal, eller løyve til engrossal.

Kontrollane skal føre strengt tilsyn med skjenking/sal til personar som ikkje oppfyller reglane om aldersgrense. Det same gjeld skjenking/sal til openbart rusa personar.

1.6.1 Gjennomføringa av sals og skjenkekontrollane

Kontrollane skal til ei kvar tid gjennomførast i samsvar med kravspesifikasjon og eventuelle pålegg gitt av kommunen. Kontrollane skal utførast i nært samarbeid med kontaktpersonen i kvar kommune. Talet på kontrollar for sals- og skjenkekontrollar skal vere i samsvar med forskrifta, § 9.7. Kontrollørane skal opphalde seg i lokalet i meir enn 20 minutt per kontroll og skal utførast til varierende tider, stadar og dagar.

Skjenkekontroll:

For skjenkestadane skal minst 2/3 av kontrollane skje på fredagar og laurdagar frå kl 23.00 og fram til stenetid. Halvparten av desse kontrollane skal gjennomførast på fredag og laurdag ved skjenkestaden si stenetid. Det skal maksimum gjennomførast 2 kontrollar per kveld, per kommune.

Salskontroll:

Det er spesielt viktig å kontrollere salstidene. Kontrollane bør i all hovudsak utførast ved slutten på salstida og då primært på torsdag, fredag og laurdag.

Det skal sendast rapport til kontaktpersonen i kvar kommune etter kvar kontroll innanfor den frist som går fram av forskrifta. I samband med skjenkekontroll skal kommunen sitt kontrollansvar i hht tobakkskadelova § 6 følgjast opp.

Kontrollane må organiserast slik at skjenkestadane får besøk av ulike kontrollørar gjennom avtaleperioden.

Skjenkekontroll bør lysast ut på anbod kvart 4. år.

Kommunestyret ønskjer også eit samarbeid med lensmennene i området, slik at kveldspatroljane og særleg nattpatroljane i helgane rutinemessig tek stikk kontrollar på dei skjenkestadane som samlar mykje folk på sein kveldstid og i helgane. Kommunestyret ønskjer at det vert prioritert å få til eit slikt samarbeid med politiet, då ein ser stor nytteeffekt av eit slikt tiltak. I tillegg til å halde oppsikt med løyvehavar si forvaltning av løyvet og alkohollova, vil ei slik ordning ha positiv innverknad i høve ro og orden i sentrumsområda i helgane. Kommunestyret ønskjer at politiet nyttar sitt mynde til å gripe inn mot ulovlege tilhøve, eller at slike tilhøve vert rapportert til kommunen.

Når det gjeld sanksjonering av brot på lovverk eller vilkår, sjå vedlegg 1-2.

1.7. Reaksjonar på brot på alkohollova

Kommunen kan inndrage eit sals- eller skjenkeløyve for ein periode ved brot på alkohollova, vilkåra for løyvet eller brot på andre reglar som er gjevne i medhald av andre lover som har samanheng med føremålet i alkohollova. Jamfør alkohollova § 1-8.

Løyvet vil verte inndrege dersom det ikkje er nytta i løpet av dei siste 12 månadane. Kommunen kan også melde lovbrot.

Politiet har høve til å stengje ein sals- eller skjenkestad for inntil 2 dagar når dette er naudsynt for å hindre forstyrring av offentleg ro og orden, sikre tryggleiken for einskildpersonar eller ålmenta, eller for å hindre eller stanse lovbrot.

Volda kommunestyre ser på høvet til å sanksjonere regelbrot ved til dømes inndraging av løyve for kortare eller lengre periodar som ein del av kommunen sin alkohol- og edruskapspolitikk.

Saman med den generelle kontrollen og politiet sin kontroll/patroljering vil dette vere eit viktig verkemiddel for å motverke uheldige utslag av alkoholbruken og uheldig forvaltning av sals- og skjenkeløyve. Inndraging av løyve er eit sterkt verkemiddel, som set krav til at kommunen si vurdering tek omsyn til forvaltningslova sine krav om forsvarleg sakshandsaming.

Det er viktig med eit konsekvent, rettferdig og føreseiande reaksjonssystem i dei tilfelle alkohollova sine reglar ikkje vert overhaldne. Påviste brot på reglane kan få fylgjer for løyvehavarane i form av inndraging av løyve (kommunen) og/eller straff (politiet). Ved brot på alkohollova ligg det innanfor kommunen sitt frie forvaltningsskjøn å avgjere reaksjonsforma og lengda på inndraging. Reaksjonane skal settast etter vedlagde prikk-belastningssystem (vedlegg 1-2), og skal handhevast likt i kommunane. Handheving er delegert til rådmannen for rask iverksetting av reaksjon for brot. Rådmannen har delegert mynde til inndraging i inn til 8 veker. Reaksjonar ut over dette skal avgjerast av driftsstyret. Reaksjonen må stå i samsvar til brotet sin art og omfang.

Sjå vedlegg 1-2 – ”Retningsliner for reaksjonar på brot i høve alkohollova og vilkår for løyve i Volda kommune”.

1.8. Sals- og skjenkegebyr

I samsvar med alkohollova og forskrift til lova skal løyvehavar for alminneleg løyve kvart år betale sals- og skjenkegebyr i høve stipulert omsetjing av alkoholhaldig drikk. Ved årsskifte skal løyvehavar sende inn oppgåve over faktisk mengde omsett alkohol. Ved eventuell avvik mellom forventa og faktisk omsetjing, vil det verte gjennomført etteroppgjjer. Utrekning og satsar følgjer av forskrifta. Gebyra skal sikre kommunen ei viss dekning av kostnadane med handsaming av søknader og kommunen sine kontrolloppgåver.

Manglande innrapportering skal føre til inndraging av løyve (Jfr. Retningsliner for brot). Innrapportert sal gir grunnlag for gebyr. Før krav vert sendt ut, skal innbetalt forskot for same år trekkjast frå.

For handsaming av søknad om løyve som gjeld *slutta lag* gjeld gebyrsatsane som er gjevne i forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 6-2, pr. 2012 kr 280,-

For handsaming av søknad om løyve som gjeld *einskildhøve* gjeld gebyrsatsane som er gjevne i forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 6-2, pr 2012 kr 4 000,-

I samband med einskilde arrangement, der alkohol ikkje er ein sentral del av arrangementet, eller der hovudsiktemålet ikkje er å tene pengar på sal av alkohol, kan gebyret setjast til kr 500.- pr. gong.

Vedlegg 1-1. Retningslinjer/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve

Ved handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve skal løyvemynde leggje vekt på følgjande :

Det som går direkte fram av alkoholova § 1-7a:

- Talet på sals- og skjenkeløyve i kommunen
- Sals- og skjenkestaden sin karakter, storleik, driftskonsept m.m.
- Lokalisering
- Målgruppe
- Trafikk- og ordensmessige tilhøve
- Næringspolitiske omsyn
- Andre relevante omsyn

Nedanfor følgjer ei utgreiing av ulike typar verksemder som vert å nytte som kriteria ved tildeling av skjenkeløyve. Det kan vere grunnlag for inndraging/ending av løyve dersom driftskonseptet vert endra i løpet av løyveperioden, slik at kriteria for tildeling ikkje lenger er oppfylt.

Når det gjeld vurderingar knytt til løyve for alkohol mellom 22 vol. % og 60 vol.%, skal det som hovudregel leggjast vekt på skjenkestaden sitt konsept. Konsept som satsar på matserving og tilbod til middagsgjestar kan få alle rettar. Konsept som har meir preg av pub/bar/kro, konsertscene eller dansestad kan berre få løyve for alkohol inn til 60 vol % etter ei særskilt vurdering.

Følgjande verksemder / driftskonsept kan få skjenkeløyve slik:

1) Hotell

Til hoteldrift vil det vere knytt restaurantar, diskotek, bar, nattklubb, selskapslokale og minibar på rom. Alle desse lokala vil vere ein naturleg del av vanleg hoteldrift, og vil verte omfatta av eit løyve. Søknaden skal handsamast ut frå det oppgjevne driftskonseptet. I tillegg kan søknaden vurderast særskilt med omsyn til turisme, reiseliv og andre næringspolitiske omsyn.

Hotell kan få løyve for all alkoholhaldig drikk inn til 60 vol. %.

Konseptet *sommarhotell* er å tolke som større overnattingsstadar/internat, som har fått godkjenning som sommarhotell etter plan- og bygningslova for å drive hotellverksemd i sommarhalvåret. Dette konseptet kan få løyve ein del av året for alkoholhaldig drikk inn til 60 vol %.

2) Anna serveringsstad/overnattingsstad – Gjestegard, gardsturisme, "kulturisme" i kombinasjon med servering av tradisjonsmat og/ eller overnatting.

Gjestegardar, serveringsstadar og/eller overnattingsstadar som driv som gardsturisme eller reiselivsverksemd i kombinasjon med servering av tradisjonsmat og kulturbasert oppleving som del av driftskonseptet, kan få skjenkerett for all alkoholhaldig drikk inn til 60 vol. %.

3) Restaurantar og enklare serveringsstadar.

Kjøkenet skal vere ope fram til ein time før serveringsstaden stengjer og hovudføremålet skal vere servering av mat. Slike restaurantar kan få løyve for alkohol inn til 60 vol. %.

4) Pub/bar

Dette konseptet vert kjenneteikna som ein uformell serveringsstad, med hovudvekt på omsetjing av øl og vin på kveldstid og i helgane. Det vert ofte servert enklare mat og snacks. Denne typen skjenkestadar kan få løyve for alkohol inn til 22 vol. %.

Berre etter nærare, særskilt vurdering; inn til 60 vol. %. Ein føresetnad for slikt løyve vil vere eige, avgrensa lokale, eigen inngang og med aldersgrense på minst 20.

5) Diskotek, nattklubb, restaurant med dans, konsertlokale.

Konsept med hovudfokus på musikkunderhaldning og dans på kveldstid og i helgane. Denne typen skjenkestadar kan få løyve for alkohol inn til 22 vol. %.

6) Selskapslokale

Dette er lokale som i utgangspunktet har som driftskonsept å servere *middagsgjestar* i slutta selskap. Slike stadar kan få innskrenka skjenkeløyve med alle rettar.

7) Bowlinghall

Lokale med bowlingbane som hovudkonsept. Kommunestyret opna for skjenkeløyve for denne typen verksemd for to periodar sidan, men på særlege vilkår. Erfaringane med dette har vore gode, då vilkåra om avgrensa skjenketid har gjort at det ikkje vert skjenkt alkohol før kl. 21.00, då born og unge gjer mest bruk av hallen.

Ein føreset ei restriktiv line med omsyn til skjenketida for det alminnelege løyvet. Bowlinghall kan få alminneleg skjenkeløyve for alkohol inn til 22 vol. %, etter kl 21.00. Dette av omsyn til barn og unge.

8) Ambulerande skjenkeløyve / einskilde høve.

Kan omfatte alkohol inn til 60 vol. % i slutta lag og einskildhøve. Eit kriterium for tildeling av løyve for alkohol mellom 22 vol. % og 60 vol. % skal vere om arrangementet primært er retta mot middagsgjestar.

9) Utandørs serveringsareal for serveringsstader med løyve

Det kan gjevast alminneleg skjenkeløyve for alkohol inn til 22 vol. % på godkjent uteområde i tilknytning til skjenkestadar med eksisterande alminneleg løyve. Bruken av utearealet skal vere godkjent i høve regulering og plan- og bygningslova, før det kan gjevast løyve. Skjenkearealet skal vere tydeleg definert og avgrensa.

10) Særlege tilfelle

I særlege tilfelle og etter ei nærare vurdering kan *kommunestyret sjølv* gjere unnatak frå typar av driftskonsept omhandla i punkta 1– 10 med omsyn til om det skal gjevast alminneleg skjenkeløyve. Kommunestyret ønskjer ei restriktiv line med omsyn til utviding av konsept- og verksemdstypar som skal få skjenkeløyve, og ser på dette som eit element i edruskapspolitikken. Difor skal spørsmål om løyve til nye konsept avgjerast av kommunestyret.

Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve:

- Alminneleg skjenkeløyve skal ikkje verte gitt til *kulturhus og grendehus*. Her kan det ved søknad gjevast løyve for slutta lag eller einskildhøve. Det vert ikkje gitt løyve når det er arrangement for unge under 18 år.
- Det vert ikkje gjeve *alminneleg* skjenkeløyve til serveringsstader i skulebygg, eller bygg der hovudfokus er undervisning, eller andre alkoholfrie aktivitetar retta mot barn og ungdom. Jamfør opplæringslova § 9-5, 3. ledd.
- Det skal ikkje gjevast *ambulerande* skjenkeløyve til lokale i reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det i særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida. Jamfør opplæringslova § 9-5, 3. ledd.
- Det vert ikkje gjeve alminneleg skjenkeløyve som ei fast ordning for serveringsstader i direkte tilknytning til idrettsanlegg, idrettshallar, og anlegg med tilbod om mosjons- og idrettsaktivitetar.
- Det vert ikkje gjeve skjenkeløyve til arrangement som i hovudsak er retta mot born og ungdom.
- Det vert ikkje gjeve skjenkeløyve for serveringsstader i direkte tilknytning til kjøpe-/butikkssenter i desse si opningstid. Unntak kan gjerast for serveringslokale i slike anlegg når det er fysisk skilt og har eigen inngang og utanfor anlegget si generelle opningstid.
- Det vert ikkje gjeve sals – eller skjenkeløyve til gatekjøkken, kioskar, bensinstasjonar og serveringsstader i tilknytning til slike. Jf forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 3-4. Campinghytter, campingplassar og motell vert ikkje å vurdere som serveringsstader eller overnattingstadar, som skal få skjenkeløyve. Det skal ikkje gjevast skjenkeløyve til frisørsalongar, hudpleiesalongar og liknande typar konsept . Det skal først ei restriktiv line i høve tildeling av løyve til nye typar konsept.
- Ungdomsklubbar, ungdomsdiskotek, skisenter, svømmehall/badeland og idrettsarenaer er område som tradisjonelt er sett på som rusfrie soner. Desse skal ikkje skjenkeløyve.
- Kommunal representasjon skal alltid vere alkoholfri.

Vedlegg 1-2. Retningslinjer for reaksjonar på brot på alkohollova og vilkår for løyve

Interkommunale retningslinjer for reaksjonar i høve brot på alkohollova for løyvehavarar:

1. Brot på alkohollova eller forskrift vert delt inn i 4 grupper:

1.1. Mindre alvorlege brot, 1 prikk

- Manglar alkoholfrie alternativ
- Manglar ved skjenkekart
- Brot på reglane om reklameforbod
- Brot på dei generelle reglane om opplæring av tilsette, der det er sett som vilkår for løyve.
- Manglande internkontroll og oppfølging av denne.

1.2. Alvorlege brot, 3 prikkar

- Alkohol vert teke med utanfor godkjent skjenkeareal, eller det vert nytt medbrakt
- Det vert nytt alkohol i utsalslokale.
- Det vert gjeve alkoholservering ved bord der det oppheld seg openbart rusa person.
- Manglande innmelding frå løyvehavar om endringar med omsyn til ansvarlege for løyvet eller skifte av eigarskap.
- Skjenking/sal utover tillaten skjenketid / utsalstid
- Openbart rusa vert gjeve tilgang til skjenkestaden / vert ikkje vist ut før kontrolløren gjer merksam på tilhøvet.

1.3. Grove brot, 8 prikkar

- Det vert skjenkt /selt til openbart rusa person
- Det vert skjenkt /selt til eller av personar som ikkje oppfyller reglane om aldersgrense
- Dersom det vert påvist gjenteken bruk og omsetnad av narkotika på skjenke- eller utsalsstaden.

1.5. Reaksjon

- 5 prikkar fører til inndraging av løyvet i 1 veke
- 8 prikkar fører til inndraging av løyve i 2 veker
- 10 prikkar fører til inndraging av løyve i 4 veker.
- 12 eller fleir prikkar fører til inndraging av løyve i 8 veker

2. Vesentlege brot på skatte-, avgifts- og rekneskapslovgivinga fører til inndraging av løyve i ei periode på minimum 3 månadar allereie ved fyrste gongs brot.

3. Manglande innsending av revisorstadfesta omsetningsoppgåve og manglande betaling av løyvegebyr fører til at kommunestyret eller den kommunestyret delegerer til, kan inndra løyve inntil omsetningsoppgåva er innsendt eller gebyret er betalt. Omsetningsoppgåve skal vere levert til kommunen innan 1. mars kvart år.

4. Ved oppsummering av prikkbelastningar, er det summen av prikkar/brot i den einskilde rapport som vert lagt til grunn. Ei inndragingsveke er å rekne frå og med måndag kl 00.00 til og med søndag kl 24.00. Etter inndragingsperiode og ved nytt løyve er prikkbelastninga sett til 0.

5. Rådmannen har fullmakt til å tildele prikkar etter gjeldande regelverk.

6. Iverksetjing av inndraging skal skje utan ugrunna opphald, etter at løyvehavar har fått høve til å uttale seg og saka er ferdig handsama.

7. Kommunen praktiserer ikkje oppsetjande verknad ved klage på vedtak.

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN

FOR

VOLDA KOMMUNE

2016 – 2020

Løyvepolitikken

Høyringsperiode: 22.04.16-13.05.2016

Innhald

1. Formål løyvepolitikken	3
2. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve	3
3. Gruppeinndeling alkoholhaldig drikk	4
4. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve.....	4
5. Alminneleg løyve ved einskildhøve	5
6. Ambulerande skjenkeløyve	6
7. Tildeling av salsløyve.....	6
8. Kontroll med sals- og skjenkestader	7
9. Sals- og skjenkegebyr.....	7
Vedlegg: Reaksjonar ved brot på alkohollova	8
Oversikt over prikktildeing etter kapittel 10:	9

HØYRINGSUTKAST

1. Formål løyvepolitikken

Kommunen skal regulere omsetting av alkohol, slik at ein i størst mogleg grad avgrensar samfunnsmessige og individuelle skadar som alkoholbruk kan medføre, derimellom avgrense forbruk av alkoholhaldige drikkevarer i lokalsamfunnet.

Det er særleg tenleg med:

- Felles retningslinjer for sals - og skjenketider av omsyn til mellom anna trafiktryggleik i helgane og like vilkår i bransjen i heile regionen.
- Felles kontrollorgan, eller at kontrollorgana har felles praksis når det gjeld frekvens av kontrollar.
- Lik praksis for reaksjonar på brot på alkohollova.
- Gjere vedtak i samsvar med gjeldande lovverk og gjeldande plan
- Opplæring av løyvehavarar

Løyvepolitikken er også viktig med omsyn til folkehelsa. Dette vil særleg gjelde kommunen sin politikk med omsyn til skjenketider og tilgjenge til alkohol. Kommunen må elles legge til rette for rusfrie soner.

2. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve

Kommunen er ansvarleg for den utøvande løyvepolitikken, og for kontroll av sals- og skjenkestadar etter den alkoholovgjevinga som til ei kvar tid gjeld.

Løyveperioden er inntil 4 år med opphør seinast 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Dette gjer at:

1. Gjeldande løyve vert vidareført til 30.09.2016
2. Nye løyve etter gjeldande plan vert for perioden 01.10.2016- 30.09.2020.

Utover reglane og retningslinene her gjeld reglane i alkohollova med forskrifter, forvaltningslova, og delegeringsreglementet i kommunen.

2.1 Delegering

Reglement for politiske organ skal reviderast 1. valår. Inntil gjennomgang av reglementet foreslår ein at driftssytet handsamar saker etter alkohollova.

Etter "*Delegeringsreglementet om delegering frå kommunestyret til rådmannen*" (vedteke i kommunestyret den 28.08.2014 sak PS 108/14), punkt 5.14 Alkohollova har rådmannen delegert slikt mynde:

- Godkjenne ny styrar og stedfortredar ved skifte i løyveperioden (§ 1-7c).
- Godkjenne utviding av skjenkelokale for ei enkelt tilstelling (§ 4-2).
- Avgjere søknader om ambulerande løyve til slutta lag (§ 4-5).
- Fastsetjing av avgifter etter § 7-1 i alkohollova og §§ 11-1, 11-2 og 11-3 i forskriftene.
- Alminneleg løyve til enkeltarrangement (§17)

- Tiltak etter ruspolitisk handlingsplan og vedtak om sanksjonar ved brot på alkohollova. 5.15

Sakshandsamarane i samarbeidskommunane skal ha jamlege samarbeidsmøte for å drøfte og samordne ulike problemstillingar i høve sakshandsaming av saker etter alkohollova m/forskrift.

3. Gruppeinndeling alkoholhaldig drikk

Alkoholfri drikk	Under 0,7 %
Alkoholsvak drikk	0,7%- 2,5 %
Gruppe 1	Over 2,5 % - høgast 4,7%
Gruppe 2	Over 4,7 % - høgast 22 %
Gruppe 3	Over 22 % - høgast 60 %

4. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve

Kommunen ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Kommunen tildeler løyve etter lov- og planverk.

4.1 Konsept

Det vert ikkje gitt alminneleg løyve:

- Frisørsalongar/hudpleiesalongar/butikkar og liknanda konsept
- Arrangement som er retta imot barn og unge
- Det vert ikkje gitt løyve til reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.
- Mosjon- og idrettsarenaer
- Konditori
- Galleri og utstillingar
- Grendehus
- Campingsplasser
- Soner som elles vert rekna som rusfrie
- Bensinstasjonar
- Kioskar

Berre restaurantar med eige kjøkken som er ope fram til ein time før serveringsstaden stenger, kan få alminneleg løyve for alkoholgruppe 3 (alkohol inntil 60 vol. %)

Det skal førast ein restriktiv line til nye konsept.

4.2 Skjenketider alminneleg skjenkeløyve

Normal skjenketid:

- **varegruppe 1 og 2** skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- **varegruppe 3** skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er generell utvida skjenketid til kl 02.00 for romjula (2. juledag – 1. nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter palmesøndag til 2. påskedag).
- Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 24.00 alle dagar. Skjenketida kan i einsskilde høve utvidast etter søknad.
- For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal. Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut. Når det gjeld uteareal skal alkohol takast med inn i skjenkelokalet når skjenketida er gått ut.

4.3 Vilkår for å få skjenkeløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket krev. Det vert vurdert å sette eit eller fleire vilkår for løyve. Internkontrollrutinar skal ligge ved søknad om skjenkeløyve. Søknadar vert ikkje ferdighandsama før alle vedlegg er levert inn til kommunen.

Desse er:

- Skjenkestaden skal delta på første mulige kurs i ansvarleg vertskap, så lenge kommunen tilbyr dette. Dette gjeld minimum styrar og stedfortredar. Ved skifte (styrar og stedfortredar) gjeld same vilkåret.
- Politiet kan krevje ordensvakter. Når dette vert gjort vert dette stilt som vilkår for løyvet.

5. Alminneleg løyve ved einskildhøve

Desse løyva vert tildelt einskildarrangement i inntil 5 dagar.

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- Arrangement som er retta imot barn og unge
- Løyve til reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det ved særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida.
- Campingsplasser
- Soner som elles vert rekna som rusfrie som symjehallar, skisenter, ungdomsklubber og idrettsarenar i samband med idrettsarrangement

- Løyve når det er arrangement for unge under 18 år
- Bensinstasjonar/gatekjøkken/kioskar og liknade konsept

5.1 Skjenketider einskildhøve

Normal skjenketid vert som for alminneleg løyve (jf 4.2), men løyve for varegruppe 3 vert kun gitt til arrangement retta imot matserving.

5.2 Vilkår

Kommunen kan sette vilkår ved arrangement og normalt vil dette vere knytt til vakhald under arrangement, løyve til bruk av bygg/areal og tryggleik.

6. Ambulerande skjenkeløyve

Det kan gjevast ambulerande løyve for skjenking til slutta lag. Med slutta lag meiner ein at det allereie før arrangementet tek til er danna eit slutta/privat krins av personar som samla for eit bestemt formål i eit bestemt lokale. Arrangementet er ikkje ope for andre. Eit slikt løyve kan omfatte øl, vin og brennevin. Døme på slutta lag er bryllaup, åremål, jubileum, firmafestar og liknande, der det vert omsett alkohol.

Arrangement som vert haldne av lag og foreiningar er ikkje å rekne som slutta lag.

Det er ikkje krav om skjenkeløyve i samband med private arrangement som bryllaup, åremål, jubileum og liknande så sant det ikkje vert teke betalt for drikke og huseigar kun leiger ut lokala til arrangementet.

Skjenketider for ambulerande løyve vert som for ordinære løyve, jf. 4.2.

7. Tildeling av salsløyve

Det vert ikkje sett tak på salsløyve i kommunen. Løyve kan verte gitt til daglegvare- butikkar og gjeld varegruppe 1.

7.1. Salstider

Kvardagar	kl 09.00 og kl 20.00
Laurdag og dagar før heilagdag	kl 09.00 og kl 18.00

Alkoholhaldige varer skal vere betalte innan salstida. Butikkane som sel alkohol skal ha sperre i kassa.

7.2 Vilkår salsløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket krev. Det vert vurdert å sette eit eller fleire vilkår for løyve. Internkontrollrutinar skal ligge ved søknad om salsløyve. Søknadar vert ikkje ferdighandsama før alle vedlegg er levert inn til kommunen.

Desse er:

- Salstadane skal delta på første mulige kurs i ansvarleg sal, så lenge kommunen tilbyr dette. Dette gjeld minimum styrar og stedfortredar. Ved skifte (styrar og stedfortredar) gjeld same vilkåret.

8. Kontroll med sals- og skjenkestader

Skjenkekontrollen skal kontrollere løyve gitt av kommunen; både alminnelege skjenkeløyve, ambulerande løyve, løyve for einskildhøve og salsløyva.

Den kommunale kontrollplikta omfattar ikkje A/S Vinmonopolet sine utsal eller løyve til engrossal.

Kontrollane skal til ei kvar tid gjennomførast i samsvar med kravspesifikasjon og eventuelle pålegg gitt av kommunen. Kontrollane skal utførast i nært samarbeid med kontaktpersonen i kvar kommune. Talet på kontrollar for sals- og skjenkekontrollar skal vere i samsvar med forskrifta, § 9.7.

Kontrollplan skjenkestadane:

- 2/3 av kontrollane skal skje fredag og laurdag frå kl. 23.00 og fram til stengetid.
- Halvparten av desse skal skje ved skjenkestaden si stengetid.
- Det skal berre førast kontroll med 2 skjenkestadar pr. kveld i kommunen.
- Kontrollane skal vere jamt fordelt utover året.

Kontrollplan salsstadane:

- Kontrollen bør skje i slutten av salstida og då primært torsdag, fredag og laurdag.
- Maks kontroll er 3 butikkar pr. kontrolldag.
- Kontrollane skal vere jamt fordelt utover året.

8.1 Reaksjonar på brot på alkohollova

Det er kome nasjonale retningsliner for brot på alkohollova som vert nytta ved brot. jf vedlegg "Reaksjonar ved brot på alkohollova".

9. Sals- og skjenkegebyr

Sal- og skjenkegebyra i kommunen følgjer til ein kvar tid satsar satt i forskrift til alkohollova.

Sakhandsamingsgebyr ved søknad om alminneleg løyve til einskildarrangement vert sett til kr. 1000,-.

Gebyr for ambulerande løyve vert sett etter gjeldande sats i alkoholforskrifta.

Vedlegg: Reaksjonar ved brot på alkohollova

Reglane om prikktildeling og inndragning er nasjonale føringar nedfelt i alkohollova § 1-8 og forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv. jamfør §§ 10-2 til 10-6. Desse gjeld der det er gjennomført kontroll i samsvar med kapittel 9 i forskrifta, eller det er motteke rapport frå andre mynde og avdekt at løyvehavar ikkje har oppfylt reglane i alkohollova, reglar i medhald av alkohollova, alkohollova sitt føremål, eller vilkår for løyvet.

Dersom løyvehavar vert tildelt til saman 12 prikkar i løpet av ein periode på to år, skal løyvet dragast inn i eit tidsrom på 1 veke. Dersom det i løpet av toårsperioden vert tildelt fleire enn 12 prikkar, skal lengda på inndraginga aukast tilsvarande jamfør alkoholforskrifta § 10-2. Toårsperioden gjeld uavhengig av om løyvet er fornya i løpet av perioden. Ved overdraging begynner ny periode på overdragingstidspunktet. Likearta brot avdekt ved same kontroll skal vurderast som eitt einskilt brot. Tidspunktet for regelbrotet skal leggest til grunn for utrekning av toårsperioden.

Det er opning for å bruke skjønn jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv. § 10-4.

Tildeling av prikkar skal førehandsvarslast etter forvaltningslova § 16. Inndraging av løyve skal også førehandsvarslast etter forvaltningslova § 16. Det er klagerett på vedtak om tildeling av prikkar jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv § 10-5 og 10-6.

Kommunen bør setje i verk vedtak om inndraging innan fire veker etter vedtaksdato jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk mv § 10-6.

HØYRINGS

Oversikt over prikktildeling etter kapittel 10:

Prikkar	Regelbrot
8	Sal og skjenking til mindreårige
	Brot på bistandsplikta
	Brot på kravet om forsvarleg drift
	Hindring av kontroll
4	Sal og skjenking til openbart påvirka person, eller skjenking på ein måte som ein må anta at personen vert openbart påvirka
	Brot på på reglane om sals- og skjenketid
	Skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 til person på 18 og 19 år
	Brot på alderskrav for den som sel eller skjenkar alkoholhaldig drikk
2	Openbart påvirka person i lokalet
	Manglar ved løyvehavar sin internkontroll
	Manglande levering av omsetningsoppgåve innan frist sett av kommunen
	Manglande betaling av gebyr innan frist sett av kommunen
	Brot på krav om styrar og stadfortredar
	Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestad
	Gjentatt diskriminering
1	Brot på reglane om alkoholfrie alternativ
	Brot på reglane om skjenkemengd
	Konsum av medbrakt alkohol
	Gjestar tek med alkohol ut av skjenkearealet
	Brot på reglane om plassering av alkoholhaldig drikk på salsstad
	Brot på vilkår sett i vedtaket om løyve m.m.
	Brot på reklameforbodet
	Andre brot som er omfatta av alkohollova jf. § 10-3 i forskrifta

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Vibeke Berge

Arkivsak nr.: 2015/2384

Arkivkode: 033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
33/16	Driftsstyret	01.06.2016
19/16	Driftsstyret	13.04.2016
10/16	Driftsstyret	10.02.2016

ARBEID MED UTARBEIDING AV OPPVEKSTPLAN

Administrasjonen si tilråding:

- 1. Driftsstyret ber administrasjonen legge til rette for at alle tilsette i sektor for opplæring og oppvekst får høve til å nytte arbeidsheftet til å kome med innspel i det vidare arbeidet med oppvekstplanen.**
- 2. Driftsstyret vil kome med skriftleg tilbakemelding på arbeidsheftet til oppvekstsjefen innan 15. april 2016.**
- 3. Registrering av korleis born beveger seg i relasjon til skule- og fritidsaktivitetar i Volda sentrum, kalla *Barnetråkk*, vert ikkje ein del av oppvekstplanen. Driftsstyret føreset at slik registrering vert gjort i samband med kommuneplanen sin arealdel når kommunen er Feide-godkjent.**

Vedleggsliste:

Arbeidshefte. Innspel til oppvekstplanen frå driftsstyret og alle einingane i sektoren.

Samandrag av saka:

Driftsstyret hadde i møte 02.12.15 oppe sak 40/15 Oppstart av arbeid med oppvekstplan. Vedtak i driftsstyret lyd slik:

1. Driftsstyret tek til vitende orienteringa om det førebuande arbeidet med ein oppvekstplan.

2. Administrasjonen vert beden om å legge til rette for at driftsstyret får ta aktivt del i det vidare arbeidet med oppvekstplanen. Driftsstyret ber administrasjonen om å kome attende til organisering av arbeidet med oppvekstplanen og utarbeide eit arbeidsdokument til bruk i den vidare prosessen.

3. Driftsstyret ber administrasjonen å utgreie korleis born beveger seg i Volda sentrum i relasjon til skule og fritidsaktiviteter, såkalt barnetråkk. Dette for å kartlegge trafikktryggleik som del av oppvekstplanen.

Saksopplysningar:

Administrasjonen har utarbeidd eit arbeidshefte som ein ønskjer skal utfordre driftsstyret og alle tilsette i sektoren til å kome med innspel om sektor for opplæring og oppvekst sine tenester. Innspela vert viktige i det vidare arbeidet med utarbeiding av oppvekstplan.

Barnetråkk er ein metode for medverknad og dokumentasjon av barn og unge sin arealbruk. Barnetråkkregistreringar gir direkte kunnskap om korleis barn og unge brukar nærmiljøet sitt, kvar dei beveger seg dagleg og kva for stadar dei unngår. Metoden føreset at kommunen er Feide-godkjent, noko Volda kommune ikkje er per i dag.

I følge Plan- og bygningslova har kommunane eit særskilt ansvar for medverknad frå dei yngste. Det er vaksne fagfolk som arbeider med arealplanlegging i kommunen, og vaksne politikarar som vedtek planane. Dei fleste planane har konsekvensar for barn og unge. Det er kommuneplanleggarane sitt ansvar å synleggjere dette.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/MD/Bilder/Planlegging/Veiledere/barn/barnetrakk_2010.pdf

<http://barnetrakk.no/>

Vurdering og konklusjon:

Oppvekstsjefen rår til at driftsstyret og alle tilsette i sektor for opplæring og oppvekst får høve til å nytte arbeidsheftet til å kome med innspel i det vidare arbeidet med oppvekstplanen. Oppvekstsjefen rår vidare til at registrering av korleis born beveger seg i relasjon til skule- og fritidsaktivitetar, kalla Barnetråkk, ikkje vert ein del av oppvekstplanen, men at slik registrering vert gjort i samband med kommuneplanen sin arealdel når kommunen er Feide-godkjent.

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:
Opplæring og oppvekst

Volda kommune

Arbeidshefte

*Innspel til oppvekstplanen frå driftsstyret
og alle einingane i sektoren*

Opplæring og oppvekst
Våren 2016

Innhold

Om oppvekstplanen	2
Om arbeidsheftet	2
Fokusområde	3
Visjon og verdier	4
Fokusområde 1: Samhandling	6
Fokusområde 2: Kompetansebygging	7
Fokusområde 3: Førebygging	8
Fokusområde 4: Kvalitetsstyring	10
Fokusområde 5: IKT	12

Om oppvekstplanen

Planprogrammet til samfunnsdelen av kommuneplanen lister opp planar, rapportar og utgreiingar som kan verte aktuelle å lage, og nemner her oppvekstplan. I sektor for opplæring og oppvekst sitt målkart 2016 er eitt av måla å utarbeide oppvekstplan for sektoren.

Ein ser for seg eit grunnlagsdokument som seier noko om tenestene vi yter for barn og unge i Volda. Dette vil fungere som ein felles plattform for heile sektoren med blant anna ein visjon, verdjar, mål og nokre overordna tiltak.

På leiarsamling for sektoren i september 2015, brukte leiarane SWOT som analysereiskap til å identifisere styrker, svakheiter, moglegheiter og truslar for sektoren. Med utgangspunkt i denne SWOT-analysen såg ein konturar av mulege felles målsetjingar for sektoren, og det peika seg ut nokre fokusområde ein ser at sektoren bør arbeide for å vidareutvikle og kvalitetssikre. Det er hensiktsmessig å bruke resultata frå leiarane si SWOT-analyse som ein bakgrunn for vidare arbeid med oppvekstplanen.

Ein ønskjer vidare at alle nivå i sektoren får vere med å uttale seg i arbeidet med å utarbeide oppvekstplanen.

Om arbeidsheftet

Driftsstyret gjorde i møte 02.12.15 bl.a. følgjande vedtak:

Administrasjonen vert beden om å legge til rette for at driftsstyret får ta aktivt del i det vidare arbeidet med oppvekstplanen. Driftsstyret ber administrasjonen om å kome attende til organisering av arbeidet med oppvekstplanen og utarbeide eit arbeidsdokument til bruk i den vidare prosessen.

Administrasjonen har derfor utarbeidd dette arbeidsheftet og håper at det vil utfordre driftsstyret og alle tilsette i sektoren til å kome med innspel om Opplæring og oppvekst sine tenester. Innspela vert viktige i det vidare arbeidet med utarbeiding av oppvekstplan.

Ved å sende inn svar på spørsmål i dette arbeidsheftet vil ein bidra med sine tankar og meiningar om dei ulike fokusområda. Ein treng ikkje svare på alt for å kunne sende inn innspel. Sjølv om de berre har nokre få ord, er det verdt mykje. Det er også høve til å kome med tankar om andre emne innafor Opplæring og oppvekst enn dei som kjem fram i arbeidsheftet.

Alle innspela skal sendast til vibeke.berge@volda.kommune.no.

Fokusområde

I forarbeidet med oppvekstplanen har vi følgjande fem fokusområde:

1. Samhandling
2. Kompetansebygging
3. Førebygging
4. Kvalitetsstyring
5. IKT

I tillegg til at desse fem fokusområda får eit kapittel kvar i arbeidsheftet, vil også visjon og verdiar få eit kapittel.

Visjon og verdiar

Verdiar seier noko om det som er viktig for deg som enkeltperson, eller for bedrifta eller organisasjonen du er ein del av.

Omgrepet *visjon* fortel noko om ein framtidsdraum, eit hovudmål eller eit langtidsmål og kan fungere som ei ledestjerne.

Drivkraften i den rette visjon gir mennesker energi og hengivenhet, skaper mening i medarbeidernes liv, setter mål for kvalitet og bygger bro mellom nåtid og fremtid.

- Burt Nanus -

Ein visjon kan vere eit mentalt bilde av ein framtidig ønska situasjon, fleire år fram i tid, eller eventuelt det målet som settast lengst fram i tid.

Vi skal sende en mann til månen og bringe ham tilbake til jorden i live, før dette tiårets slutt.

- John F. Kennedy (1961)-

Oppvekstplanen skal hjelpe oss til å tenke og handle heilskapleg for å nå måla våre. Men då treng han ei «overskrift», ein visjon, som definerer kvar og kva vi ønskjer å vere og gjere i framtida. Visjonen bør spegle eit optimistisk syn på framtida vår og kva vi ønskjer å oppnå. Han skal vere ei inspirasjonskjelde for alle som jobbar i sektoren - og også for brukarane våre.

Oppdraget vårt, dei lovpålagte oppgåvene, og måla som er nedfelt i rammeplanar, læreplanar og andre forskrifter, styrer oss. Dei seier kva vi MÅ gjere. Visjonen vår kan derimot trekke fram det overordna målet vårt, og teikne opp ein kurs for oss.

Ein god visjon er ein nyttig og nødvendig vegvisar. Ein god visjon gir oss ei klart definert retning som minner oss om kva vi vil, kvar vi skal og korleis vi kan kome dit. Og ikkje minst: Kva den enkelte av oss kan bidra med – i staden for å vente på at «nokon andre» skal gjere det vi håper. Alternativet er ofte stillstand.

Ein god visjon må vere gjennomførbar, truverdig og realistisk. Vi må oppleve at vi maktar det han oppfordrar oss til, at det er verdt det, at det nyttar.

Ein god visjon klarer å samkøyre optimismen med realismen.

Døme på visjonar:

Norwegian	Alle skal ha råd til å fly
Posten Norge	Verdens mest framtidsrettede post- og logistikkonsern
Redd Barna	En verden der alle barns rett til overlevelse, beskyttelse, utvikling og deltakelse er innfridd
Statoil	Vi skal fortsatt flytte grenser (Crossing energy frontiers)
Hurtigruta	Verdensledende på oppdagelsesreiser
Telenor	Telenor er til for å gi kundene fullt utbytte av kommunikasjonstjenester i dagliglivet. Vi er her for å hjelpe deg.
Aker Solutions	To be the preferred partner for solutions in the oil and gas industry through living our values

Ein visjon bør vere kort, og kan gjerne ha nokre av desse kjenneteikna:

- Gir energi og arbeidsglede
- Appellerer til intuisjon og rasjonalitet
- Peiker ut retning – kvar skal vi?
- Er eit samlingsmerke
- Er ein grunn til å gå på arbeid kvar dag – gir meining
- Er barrierebrytande

Noko å svare på:

- **Kva for haldningar og indre innstillingar driv oss i Opplæring og oppvekst?**
- **Kva for verdiar vil vi ta vare på og forsterke?**
- **Kva for verdiar vil vi innføre?**
- **Har du ein idé om kva slags visjon som vil trigge deg i ditt arbeid?**
- **Kva for aktuelle stikkord kan passe inn i ein visjon for Opplæring og oppvekst?**

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Fokusområde 1: Samhandling

- innafor kvar enkelt eining
- innafor sektoren
- med andre sektorar
- med politisk nivå
- med heimane
- med eksterne samarbeidspartar

Samarbeid er å arbeide aleine ilag med andre for å løyse ei konkret oppgåve. Arbeidsoppgåvene er fordelte mellom deltakarane, og kvar person er forplikta og ansvarleg for sin del av oppgåva for å oppnå eit felles mål.

Samhandling er å arbeide ilag med andre. Omgrepet vert ofte brukt om koordinering og gjennomføring av aktivitetar i ein prosess der ingen enkeltperson eller institusjon har totalansvar for prosessen, til dømes å lande eit fly. Samhandling handlar altså om den gjensidige relasjonelle deltakinga og engasjementet i den kontinuerlige dialogen mellom personane som arbeider saman for å oppnå eit felles mål.

Personar kan samarbeide utan at der er samhandling. Ein tek ikkje avgjersler saman, men kvar for seg. Ein fordeler arbeidsoppgåver og utfører dei aleine. Ein lagar avtalar, men gjer arbeidet kvar for seg.

Samhandling inneber gjensidig forståing og tilpassing mellom eigne og andre fagfolk sine arbeidsoppgåver. Formålet med å handle saman er å sikre flyt i arbeidsprosessane slik at brukarane opplever samanheng i tenester og tiltak. Denne samhandlinga baserer seg på tillit, gjensidigheit og likeverd, samt ei felles forståing om kva det skal samhandlast om og kvifor.

I Opplæring og oppvekst har vi sett stor framgang på både samarbeid og samhandling etter at fleire avdelingar vart slått saman til ein sektor. Samtidig ser vi stadig fleire område der det er samhandlingspotensiale.

Noko å svare på:

- **Kva for samhandlingsarenaer har vi i dag som vi bør ivareta?**
- **Kva er dei største utfordringane våre når det gjeld samhandling i dag?**
  - o innafor kvar enkelt eining
  - o innafor sektoren
  - o med andre sektorar
  - o med politisk nivå
  - o med heimane
  - o med eksterne samarbeidspartar
- **Kva er dei største potensiala for samhandling som vi bør ta tak i?**

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Fokusområde 2: Kompetansebygging

- til beste for det enkelte barnet
- for framtida
- med eit kollektivt blikk

Opplæring og oppvekst har god fagkompetanse til å møte barn og unge sine oppvekstvilkår i dag og vi er opptekne av å ha rett kompetanse på rett stad til rett tid, noko som er viktig for det enkelte barn. Å ha detaljert kompetanseoversikt og å planlegge godt er avgjerande for at vi framleis skal klare å vere der vi vil i høve til kompetanse.

Vi har gode erfaringar med nettverksarbeid på mange område, der noko av suksessen ligg i det å dele erfaringar og lære av kvarandre. Siste åra har arbeidsplassbasert kompetanseutvikling vore prøvd ut i stor grad i skular og barnehagar. Kvar enkelt tilsett vert utfordra til å sjå på eigen praksis, gjere undersøkingar og dele erfaringane sine med andre undervegs. Slik utviklar og forbetrar vi eigen praksis. Vi ønskjer å utvikle denne modellen vidare og integrere han i alle avdelingar og einingar.

Noko å svare på:

- **Korleis nytte den kompetansen vi har på best mogleg måte?**
- **Kva for type kompetanse treng vi i framtida**
  - o på helsestasjonen
  - o i barnehagane
  - o i skulane
  - o i kulturskulen
  - o på læringscenteret
- **Korleis sikre at alle tilsette har god relevant kompetanse m.o.t egne arbeidsoppgåver?**
- **Korleis kan ein utvikle og betre delingskulturen vår**
  - o innafor kvar enkelt eining
  - o innafor sektoren
  - o med andre sektorar
  - o med politisk nivå
  - o med heimane
  - o med eksterne samarbeidspartar

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Fokusområde 3: Førebygging

- Tidleg innsats
  - o i svangerskapsomsorga og helsestasjonstenesta
  - o i barnehagen
  - o i skulen
- Bruke universalførebyggande program
- Sikre alle overgangar

Opplæring og oppvekst ønskjer å vere ei førebyggande og helsefremjande teneste der ein har fokus på tidleg innsats på alle område.

Med *tidleg innsats* meiner vi at barn, unge og deira familiar skal få rett hjelp til rett tid, på rett stad, og så tidleg som mogleg. Med det meiner vi så tidleg som mogleg i barnet si utvikling, men også så tidleg som mogleg når hendingar og/eller vanskar oppstår, uavhengig av alder.

Tidleg innsats inneber førebyggande arbeid i tenestetilboda, og at adekvat hjelp vert gitt før vanskar vert komplekse og fastlåste.

Opplæring og oppvekst har slik strategi for tidleg innsats:

- o Universalførebyggande tiltak for **alle** barn og føresette for å hindre at vanskar oppstår.
- o Selektive tiltak for barn og føresette med risiko for å utvikle vanskar.
- o Indikative tiltak for barn og føresette med behov for særskilte tiltak.

Alle barn skal gjennom fleire omfattande overgangsprosessar i løpet av barne- og ungdomstida. Ved barnehagestart, ved skulestart, mellom ulike barnehagar, skular og mellom ulike skuleslag. Forsking viser at alle slike overgangar kan påverke sjølvbilete og seinare livskompetanse. Det er derfor viktig at alle overgangar vert opplevd som gode for både barn og føresette. Opplæring og oppvekst jobbar for å gjere desse overgangane så gode som mogleg for alle barn og unge i Volda.

Noko å svare på:

- **Kva er vi gode på når det gjeld førebygging i Volda?**
- **Kva er vi gode på når det gjeld helsefremjande arbeid i Volda?**
- **Kva er dei største utfordringane våre når det gjeld førebygging?**
- **Kva er dei største utfordringane våre når det gjeld helsefremjande arbeid?**
- **Korleis sikre at ein oppdagar barn med spesielle utfordringar tidsnok til å kunne sette i gang hjelpetiltak som verkar/er til nytte?**

- **Kva er kjenneteikn på eit godt tverrfagleg samarbeid?**
- **Kva betyr ordet meistring for deg?**
- **Korleis sikre gode overgangar**
  - **ved barnehagestart**
  - **mellom ulike barnehagar**
  - **mellom barnehage og skule**
  - **mellom ulike skular**
  - **mellom ulike skuleslag**

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Fokusområde 4: Kvalitetsstyring

- Kvalitetssikring
- Felles system og rutinar som fører til kvalitetsforbetring og kvalitetsutvikling
- Kvalitetsvurdering

Kvalitetssikring er planlagde og systematiske aktivitetar som vert gjort for å sikre seg at eit produkt eller ei teneste vil oppfylle krava til kvalitet. Kvalitetssikring er ein del av *kvalitetsstyringa* til ein organisasjon. Prinsippa for kvalitetsstyring er at alle skal ha ansvar for kvalitet i eige arbeid, men leiinga har ansvar for at verksemda har eit fungerande kvalitetssystem, at kvaliteten er under kontroll og at det er kontinuerlig fokus på kvalitetsforbetring.

Kvalitetssystemet i Opplæring og oppvekst er Kvalitetslosen der ein finn alle rutinane i sektoren vår. Alle tilsette bør ha god kjennskap til Kvalitetslosen og bruke han aktivt. Gode felles system og rutinar er med på å sikre lik og rett praksis i alle einingar, og dessutan er dei med på å gi betre kvalitet på samarbeid og samhandling mellom dei ulike einingane i sektoren. Kvalitetssystemet er viktig for å ha kontroll på kvaliteten på tenestene våre, men utan fokus på kvalitetsforbetring har rutinane i seg sjølve avgrensa verdi.

Opplæring og oppvekst ønskjer å stadig utvikle og forbetre kvaliteten på tenestene, å stadig bli betre. Derfor er det viktig at vi også har eit system for *kvalitetsvurdering*.

Opplæring og oppvekst ønskjer å ha god dialog mellom brukarar, tilsette og eigar for å vurdere kvaliteten på tenestene. Både barnehage og skule har nasjonale kvalitetsvurderingssystem som gir einingane høve til å gjere konkrete vurderingar av kvaliteten i eiga eining gjennom bl.a. ståstadsanalyse og brukarundersøkingar.

Noko å svare på:

- **Kva er kjenneteikn på god kvalitet**
  - o i svangerskapsomsorga
  - o i helsestasjonstenesta
  - o i barnehagen
  - o i skulen
  - o i kulturskulen
  - o på læringscenteret

- **Korleis jobbar vi for å vurdere kvaliteten på tenestene våre**
  - i svangerskapsomsorga
  - i helsestasjonstenesta
  - i barnehagen
  - i skulen
  - i kulturskulen
  - på læringscenteret

- **På kva måte får du tilbakemelding på ditt arbeid?**

- **På kva måte ønskjer du å få tilbakemelding på kvaliteten på arbeidet ved din arbeidsplass?**

- **Korleis kan Kvalitetslosen vere eit nyttig verktøy for deg i ditt arbeid?**

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Fokusområde 5: IKT

- Infrastruktur, IKT-utstyr og -system som fungerer som ein god støttefunksjon for alle tilsette
  - o Utstyr og kompetanse til å drifte og vedlikehalde IKT-utstyret og -systema
- Utvikle barn og unge sine digitale ferdigheiter
  - o God pedagogisk bruk av IKT i barnehage og skule
  - o Personale med god digitaldidaktisk kompetanse
  - o Godt utstyr og pedagogisk programvare til bruk i barnehage og skule

IKT-området er tosidig. På den eine sida skal alle tilsette i dag bruke IKT i mange samanhengar, både som pedagogisk verktøy mot brukarane sine, men også i det daglege oppfølgings- og dokumentasjonsarbeidet sitt. På den andre sida skal skule og barnehage etter lova utvikle barn og unge sin IKT-kompetanse og digitale ferdigheiter.

Teknologi påverkar miljø og menneske, og er ein del av livet vårt. Teknologi påverkar korleis barn lever, leikar og lærer. I alle delar av samfunnet har informasjons- og kommunikasjonsteknologi ein sentral plass. Dei fleste barn kjem til barnehagen med kunnskap om og erfaringar med IKT. Barn er nysgjerrige, vil gjerne prøve og forstå korleis ting fungerer.

I rammeplanen for barnehagen står det at barna i barnehagen bør *"få oppleve at digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap"*. Barnehagen skal gjenspeile og skape samheng med barnet sine opplevingar i heim og fritid, og følgje opp og vidareutvikle ulike teknologiske erfaringar som barna får heime.

I følgje lov om barnehagar § 2, skal barnehagen gi barn grunnleggande kunnskap på sentrale og aktuelle område, og dessutan:

«Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

I lys av dette er digitale verktøy aktuelle for barnehagen. Med digitale verktøy kan ein

«formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap».

Å gi barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheiter inneber å arbeide med og uttrykke seg ved hjelp av digitale verktøy.

Utdanningsdirektoratet har utvikla eit rammeverk for dei fem grunnleggande ferdigheitene som alle læreplanane i Kunnskapsløftet refererer til, og her seier dei følgjande om digitale ferdigheiter:

«Digitale ferdigheter vil si å kunne bruke digitale verktøy, medium og ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver, innhente og behandle informasjon, skape digitale produkter og kommunisere. Digitale ferdigheter innebærer

også å utvikle digital dømmekraft gjennom å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk. Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og for aktiv deltakelse i et arbeidsliv og et samfunn i stadig endring. Den digitale utviklingen har endret mange av premissene for lesing, skriving, regning og muntlige uttrykksformer. Derfor er digitale ferdigheter en naturlig del av grunnlaget for læringsarbeid både i og på tvers av faglige emner. Dette gir muligheter for nye læringsstrategier, men stiller også økte krav til dømmekraft.»

For å klare å følge opp rammeverket og forskriftene i høve IKT, ser vi at vi treng eit løft i sektoren, både med omsyn til kompetanse, infrastruktur og utstyr.

Noko å svare på:

- **Kva skal til for at ein skal kunne bruke digitale verktøy dagleg i barnehagane i Volda kommune?**
- **Kva skal til for at elevane i Volda kommune skal kunne få høg måloppnåing i digital kompetanse?**
- **Kva skal til på din arbeidsplass for at han skal vere framtidsretta med omsyn til IKT?**
- **Kva skal til for at du skal kunne bruke digitale verktøy på ein formålstenleg måte i kvardagen?**

Det er flott om du kjem med andre tankar/meiningar/spørsmål/kommentarar!

Orienteringssak

Orienteringssak

Spørsmål angående Mork skule

Foreldregruppa ved Mork skule har stilt spørsmål om kapasiteten til Mork skule og inneklima på begge bygga. FAU har i møte med Monica Ertresvåg fått noko informasjon, men ønskjer ei utdjuping frå Opplæring og oppvekst.

Inneklima

- FAU veit at det har vore tilfelle av muggsopp i kjellaren på gamlebygget. Korleis blir dette følgt opp?
- Kva skjer med ventilasjonsanlegget i begge skulebygga som det er planar om å utbetre/skifte?
- Mork skule er ikkje godkjend for drift og har fått dispensasjon til å drive fram til 31.01.2017 mot at det blir lagt fram ein plan for utbetring. Kan de gi oss noko informasjon om kva de har kome fram til så langt? Kan vi forvente, når ein plan er på plass i januar 2017, at utbetringar skjer raskt?

Plassmangel

- Kapasiteten på Mork skule er per i dag sprengt. Vi veit at om få år er det umogleg å drive med ei tre-deling slik det har blitt gjort til i dag. Vi har forstått det slik at Mork skule har fått midlar til 4-deling frå hausten 2016, men at plassmangel gjer dette umogleg. Kva plan har Volda kommune for å sikre at alle elevane får eit fullverdig skuletilbod?

Det er enorm folkevekst på Mork, og FAU kjenner allereie til fleire born som skal begynne på Mork skule enn dei som er med i denne oversikta.

Forventa elevtal 2016/2017

1.klasse	2.klasse	3.klasse	4.klasse	5.klasse	6.klasse	7.klasse
13	13	13	14	11	7	12

- FAU har fått informasjon om at brakkene som no står ved Øyra skule skal flyttast til Mork. Er dette tilfelle? Kan vi eventuelt forvente at dette blir i ein overgangsfase? Kor lenge må i så fall elevane ha klasseroma sine i brakker?

Foreldregruppa representert ved FAU reknar med ei snarleg tilbakemelding.

Mvh,

FAU Mork skule, v/ Marte Digernes og Ane Grebstad

Kopi: Driftsstyret v/Rebecca Bjerknes og Monica Ertresvåg

Side

Sjå brev frå FAU Mork skule. Slik eg les brevet er dette spørsmål som sorterer under eigedomsavdelinga, og eg ber om at brevet blir journalført der.

Der er eit spørsmål under punktet plassmangel som nok er ei mistyding. Skulen har fått midlar til firedeling, og det er plass til firedeling slik skulen har vore i mange år. Utfordringa er at skulen er nærare ei femdeling, men det er tildelt ekstra midlar for å kompensere for dette i påvente av kapasitetsutviding hausten 2017.

Per Ivar Kongsvik

Oppvekstsjef

Volda kommune

Tlf 905 367 57

www.volda.kommune.no

Fra: Marte Digernes [mailto:martedigernes@gmail.com]

Sendt: 10. mai 2016 22:54

Til: Per Ivar Kongsvik

Kopi: Monica Ertresvåg; Rebecca Riise Bjerknes

Emne: Spørsmål angående Mork skule

Hei,

legg ved eit brev frå FAU ved Mork skule.

Mvh,

Marte Digernes

NOTAT

Driftsstyret

Sak: Austefjord skule - søknader om skulebyte

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2016/879	6281/2016	B31	OPP/PERKON	26.05.2016

AUSTEFJORD SKULE - SØKNADER OM SKULEBYTE

Bakgrunn for notatet

I møte, 28.01.2016, fatta kommunestyret følgjande vedtak:

Kommunestyret meiner at 7 elevar ved ein ungdomsskule er for lite. Kommunestyret kan likevel ikkje gjennomføre ei nedlegging av Austefjord ungdomsskule med den skuleskyssen som er skissert i dag.

For ein av dei sju elevane som skal gå på ungdomsskulen neste skuleår, har det kome søknad om å få byte skule frå Austefjord til Volda ungdomsskule. Frå mor til ein annan elev som skal gå på ungdomsskulen, har det munnleg kome varsel om likelydande søknad for hennar elev.

Til vanleg vert søknader om skulebyte handsama av administrasjonen. Oppvekstsjefen finn at det i denne saka ligg føre særlege moment som gjer at politisk skuleeigar både må vere orientert om saka og evt ta stilling til kva linje administrasjonen skal legge seg på i handsaminga av desse og liknande saker som gjeld elevar ved Austefjord skule.

Saksopplysningar

I opplæringslova § 8-1 første ledd heiter det:

Grunnskoleelevar har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til.

I opplæringslova § 8-1 andre ledd heiter det:

Etter søknad kan eleven takast inn på annan skole enn den eleven soknar til.

Første ledd i § 8-1 gir ein rett, medan andre ledd vert avgjort etter kommunen sitt frie skjøn. I det frie skjønnet skal likevel prinsippet om likebehandling vektleggast.

Skuleåret 2014/2015 fekk ein elev innvilga skulebyte frå Austefjord skule til Volda ungdomsskule. Den gong var det 19 elevar på ungdomssteget ved Austefjord skule. I så måte kan det argumenterast for at sakene ikkje er like.

Oppvekstsjefen kjenner også til ei anna sak lenger attende i tid der ein elev i Austefjorden etter søknad fekk gå på Volda ungdomsskule.

Til grunn for søknader om skulebyte ligg det som oftast eit ynskje om å få høyre til eit større læringsmiljø. Små læringsmiljø kan vere bra, men dei er sårbare. Eit ungdomsteg med sju elevar er særst lite, og no ynskjer to av desse sju elevane seg til eit større miljø.

Som gjort greie for over, har praksis i Volda kommune til vanleg vore at søknader om skulebyte vert imøtekomne. Føresetnaden har vore at det ikkje fører til meirkostnad for kommunen.

Oppvekstsjefen er innstilt på å handsame søknader om skulebyte for elevar ved Austefjord skule i tråd med tidlegare praksis viss politisk skuleeigar ikkje gir signal om anna.

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

MØTEPROTOKOLL

Utval: Ungdomsrådet
Møtestad: Møterom A, Rådhuset
Dato: 18.05.2016
Tid: 16:10 til 18:30

Faste medlemmer som møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Lisa Follestad	Leiar, Ørsta	Volda
Otilie Klokk	vgs.	
Anbjørn Frislid	Nestleiar, Ørsta	Volda
	vgs.	
Eirik Eiksund	Politisk fadder Ørsta	Volda ungdom.
	Leiar, Volda	
Ilja Elisabeth Bech	Medlem Volda	Volda ungdom.
Sigurd Tverberg	Medlem Volda	Volda ungdom.
Karina Straume	Medlem Volda	Folkestad ungdom.
Peter Bjørneset	Medlem Volda	Ungdomsklubben
Ingvild Sunde Stokke	Medlem Volda	Lag og org.
Elias Eide Brattli	Medlem Volda	Lag og org.
Mathias J. Rindal	Medlem Volda	
Åshild Vik	Politisk fadder Volda	

Faste medlemmar som ikkje møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Maiken Gjøsdaal	NESTL	Volda vgs.
Amalie G. Wollmann	MEDL	Volda vgs.

Varamedlemer som møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
Mia Malika S. Gjeseth	Felles vara	

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Bente Engeset	Sakshandsamar
Jørgen Amdam	Ordførar
Pål Inge Olsen	Politi
Rebecca R. Bjerknes	Koordinator Ørsta
May-Lisbet Lande	Koordinator Volda

SAKLISTE

Saksnr.	Sak	Side
	SAKER TIL HANDSAMING	
PS 17/16	Godkjenning av innkalling og sakliste	3
PS 18/16	Godkjenning av møteprotokoll frå siste møte	4
PS 19/16	Utfordringar ved skuleskyss for vidaregåande skular i Volda og Ørsta	5
PS 20/16	Ungdommens miljøkrav til kommunane i Møre og Romsdal - brev til ungdomsrådet	10
OS 4/16	Alkoholpolitisk handlingsplan - løyvepolitikken 2016-2020	14

Tema:

Kontaktperson frå ungdomspanelet, Lars Gule er invitert til møte.

Vi oppmodar Gule til å orientere om fyljande saker:

- Informasjon om ungdomspanelet
- Heim for ein 50-lapp
- Kulturrabatt for ungdom

*Tema vert satt på sakskartet ved seinare høve

Ymse:

- Erfaringar med oppdraget frå Fylkesmannen «Kommunereform retta mot ungdom». *Ungdomsråda er godt nøgde med måten dei har nådd fram til ungdomen i høve oppdraget dei fekk frå Fylkesmannen.*
- Planlegging av fellesmøte for ungdomsråda på Søre Sunnmøre til hausten. Ørsta og Volda er vertskommunar for samlinga. *Dato for møte vert 17. oktober frå kl. 09:00 til 14:30. Møtestad vert Volda Samfunnshus.*
Aktuelle tema er:
  - *Monica Molvær, Koleis mote seg for å fronte sakene sin eller taleteknikk.*
  - *Marknadsføring; synleggjering av ungdomsrådet på facebook etc.*
  - *Sjukehuset*
  - *Kva skal til for at ungdom skal flytte tilbake etter endt utdanning.**Arbeidsmetode, gruppearbeidet som vart nytta ved det felles kommunestyre i Loen samband med innleiing til kommunereform. Koordinatorane får i oppdrag å utarbeide vidare opplegg. Ungdomane vert oppmoda om å kome med fleire forslag til tema ☺*
- Ungdomsrådet i Ulsteinvik inviterer ungdomsråda på Søre til «Blåtur» onsdag 1. juni. Ynskjer tilbakemelding ang. kven som vil delta. *Ungdomsrådet i Volda takkar nei til tilbodet då dette er midt i eksamenperiode. Ørsta tek opp saka på si lukka facebook side. Begge råda synest dette var eit flott tilbod.*

SAKER TIL HANDSAMING

PS 17/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

Røysting:

Samrøystes godkjent

Vedtak i Ungdomsrådet - 18.05.2016

Samrøystes godkjent

PS 18/16 Godkjenning av møteprotokoll frå siste møte

Røysting:

Samrøystes godkjent

Vedtak i Ungdomsrådet - 18.05.2016

Samrøystes godkjent

PS 19/16 Utfordringar ved skuleskyss for vidaregåande skular i Volda og Ørsta

Administrasjonen si tilråding:

Saka vert lagt fram utan tilråding

Handsaming:

Ungdomsråda i Ørsta og Volda hadde felles møte 18.05.16 der tilbodet om skuleskyss til dei vidaregåande skulane vart diskutert.

Ungdomsråda kom sama fram til at ein er missnøgde med tilbodet og at fylkeskommuna må ta ein grundig gjennomgang av ordninga.

Ungdomsråda vil spesielt sette fokus på fylgjande manglar:

- Ungdomane som nyttar skuleskyss ordninga om morgonen i Volda og kjem frå ferga rekk ikkje oppsett skysstilbod til Ørsta.
- Ungdomane opplever at dei betalande passasjerar vert prioritert framfor elevar.
  - Fleire elevar vel difor å betale for å få plass.
  - Ungdom med skysskort opplever å måtte stå att om bussen vert full eller vert tilvist til ståplass.
- Elevar må ha seteplass under bussturen med godkjent tryggleiksbelte.

Ungdomsråda meiner dei fleste problem vil vere løyste dersom det vart satt opp ein eigen buss til skuleskyssen.

Eigen buss kun til skuleskyss vil også vere positivt i høve mindre stopp for av og påstigning på bussturen, og dermed også kortare kjøretid for elevane.

Ordførar Jørgen Amdam støttar kravet frå ungdomsråda og oppmodar ordførar i Ørsta, Stein Aam til å gjere det same. Ungdomsrådet sender vedtaket til ordførarane og ber dei ta saka vidare.

Røysting:

Samrøystes vedteke

Vedtak i Ungdomsrådet - 18.05.2016

Ungdomsråda i Ørsta og Volda hadde felles møte 18.05.16 der tilbodet om skuleskyss til dei vidaregåande skulane vart diskutert.

Ungdomsråda kom sama fram til at ein er missnøgde med tilbodet og at fylkeskommuna må ta ein grundig gjennomgang av ordninga.

Ungdomsråda vil spesielt sette fokus på fyljande manglar:

- *Ungdomane som nyttar skuleskyss ordninga om morgonen i Volda og kjem frå ferga rekk ikkje oppsett skysstilbod til Ørsta.*
- *Ungdomane opplever at dei betalande passasjerar vert prioritert framfor elevar.*
  - *Fleire elevar vel difor å betale for å få plass.*
  - *Ungdom med skysskort opplever å måtte stå att om bussen vert full eller vert tilvist til ståplass.*
- *Elevar må ha seteplass under bussturen med godkjent tryggleiksbelte. Slik ordninga er i dag har ikkje tryggleiken til elevane høg nok prioritet. Det er fylkeskommunen sitt ansvar å få elevane trygt heim.*

Ungdomsråda meiner dei fleste problem vil vere løyste dersom det vart satt opp ein eigen buss til skuleskyssen. Eigen buss kun til skuleskyss vil også vere positivt i høve mindre stopp for av og påstigning på bussturen, og dermed også kortare kjøretid for elevane.

Ordførar Jørgen Amdam støttar kravet frå ungdomsråda og oppmodar ordførar i Ørsta, Stein Aam til å gjere det same. Ungdomsrådet sender vedtaket til ordførarane og ber dei ta saka vidare.

PS 20/16 Ungdommens miljøkrav til kommunane i Møre og Romsdal - brev til ungdomsrådet

Handsaming:

Stillinga som miljøkoordinator er lyst ut i Volda kommune.

Ungdomsrådet vil ta opp saka når tilsetting er gjennomført. Saka vert tema på første møte i ungdomsrådet til hausten.

Røysting:

Samrøystes vedteke

Vedtak i Ungdomsrådet - 18.05.2016

Stillinga som miljøkoordinator er lyst ut i Volda kommune.

Ungdomsrådet vil ta opp saka når tilsetting er gjennomført. Saka vert tema på første møte i ungdomsrådet til hausten.

OS 4/16 Alkoholpolitisk handlingsplan - løyvepolitikken 2016-2020

Handsaming:

Ungdomsrådet tek saka til vitande

Røysting:

Samrøytes vedteke

Vedtak i Ungdomsrådet - 18.05.2016

Ungdomsrådet tek saka til vitande

Møte slutt kl. 18:30

Volda kommune, Kultur- og service

25.05.16

May-Lisbet Lande

Koordinator